Poštnina plačana v gotovini.

Leto XV., štev. 10

Ljubljana, nedelja 14. januarja 1934

Cena 2.— Din

Upravništvo: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1, Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Skrbi nemškega režima

Diplomatska pogajanja glede razorožitve, ali prav za prav nemške oborožitve, še vedno niso dozorela do kakih konkretnih rezultatov. Direktni razgovori med Parizom in Berlinom so zašli na mrtvo točko. Tudi v Rimu, ko sta se sestala Mussolini in angleški zunanji minister, ni bilo precizirano nobeno definitivno stališče, ne z italijanske, še manj pa z angleške strani. Nemčija na francoske predloge še ni odgovorila, iz hitlerjevskega časopisja pa se vidi že sedaj, da bo odgovor odklonilen. Od stališča Nemčije pa je odvisna usoda razorožitve. Zato je razumljivo, da se za enkrat vsa evropska politika suče okrog Nemčije.

Sodbe o položaju Nemčije, notranjem in zunanjem, so v mednarodnih političnih krogih zelo deljene, kar je docela naravno. Kako sodi o sebi in svojem domačem, še bolj pa meddržavnem položaju Nemčija sama, ob današnjih razmerah v »tretjem carstvu« ni lahko ugotoviti, zlasti ker so situacijska poročila v vodilnih nemških listih pisana bolj za inozemstvo kakor pa za informacijo nemškega občinstva. Nekaj upogleda pa dovoljujejo vendarle poročila o razpravah izrednega voditeljskega zbora narodno socialistične stranke, ki je bil te dni zaključen.

Zbora so se poleg centralnega vodstva stranke udeležili predsedniki strankinih organizacij iz pokrajin in vodilni funkcionarji Hitlerjeve milice SS in SA. Kakor se ni moglo drugače pričakovati — je zbor soglasno odobril smernice stranke v zunanji in notranji politiki. Kolikor pa se da razvideti iz podatkov o posameznih poročilih in o diskusiji, v vodilnih krogih situacije ne presojajo preveč rožnato.

V zunanje političnem referatu je bilo ugotovljeno, da se nahaja Nemčija slej ko prej skoro v popolni izolaciji. Direktni diplomatski razgovori, ki jih je začela z raznimi državami, so ostali brez uspeha. Pogajanja s Poljsko niso razčistila niti enega velikega problema in so vodila samo do neznatnih olajšav v trgovini in prometu. Nade, ki jih je stavljala Nemčija na italijansko prijateljstvo, so razočarale in o nemško - italijanski fronti ne more biti govora. Poskusi, doseči postopno izolacijo Francije z odtujitvijo njenih zaveznikov, zlasti Poljske in Male antante, niso vodili do nobenih uspehov; tudi med Parizom in Londonom ni uspelo povzročiti odtujenja. Razmerje med Nemčijo in Sovjetsko Rusijo se je prej poslabšalo kakor izboljšalo. Najbolj pa občuti nemški režim vedno rastoče nezaupanje in nasprotje Amerike proti nemški propagandi. Neprijazno stališče Amerike namreč zelo škodljivo vpliva tudi na nemško pozicijo v Angliji in Franciji. Edina aktivna postavka v nemškem zunanje političnem računu je po mnenju poročevalca prijateljsko zbližanje z Japonsko, toda to zbližanje je za evropsko politiko Nemčije brez večjega pomena.

Za bodočnost so bile na zboru, kjer je glede zunanje politike imel glavno besedo znani Alfred Rosenberg, sprejete smernice, ki gredo pred vsem za približanjem Angliji. Nemčija bi naj v razorožitvi končno sprejela angleške predloge, vendar pa ne more pristati na kakršnokoli kontrolo. Če ne bi mogla doseči povišanja svoje redne vojske nad 200.000 mož, bi Nemčija izpopolnila hitlerjevsko milico. Angliji na ljubo bi se mogla sprejeti tudi prepoved kemične vojne in bombnih letal. Napram Franciji pa so smatrali na zboru vsako spremembo današnje politične smeri za nemogočo, ker še vedno računajo, da bo francoska vlada pod pritiskom drugih velesil končno vendar morala popustiti.

Podrobnosti iz politične debate javnosti seve niso pristopne, dasi bi brez dvoma prinesle precej jasnosti v zagonetno razmerje med Berlinom in Rimom, ki se posebno komplicira z avstrijskim vprašanjem. Vsekakor pa se že iz fragmentarnih podatkov o zboru voditeljev vidi, da gledajo zelo malo optimistično, če ne naravnost deprimirano na zunanje politični položaj in njegove razvojne možnosti. Občutiti je bilo tudi, da kljub pazljivi cenzuri in dobro organizirani državni informacijski službi prodira spoznavanje realnega položaja vedno globlje v široke mase in zlasti tudi v udarne čete, kar ne vpliva ugodno niti na njihovo udarno moč, niti na zahtevano slepo zaupanje voditeljem.

To pa je tem manj zaželeno, ker tudi notranje politične, gospodarske in socialne razmere ne vzbujajo splošne zadovoljnosti. Iz poročil, podanih na voditeljskem zboru, izvemo drugače skrbno prikrivano dejstvo, da število brezposelnih zopet hitro narašča in da se je samo v decembru povišalo za pol milijona. Govorniki so grajali, da »gospodarski diktatorji« dopuščajo podjetnikom zniževati število delavstva. Tudi kmetje so razočarani, kajti cene kmetijskih pridelkov se niso nič popravile, marveč celo padajo, do obljubljenih davčnih olajšav pa še ni prišlo. Posebno glasne pa so pritožbe zaradi izrednih dajatev, katerih je vedno več. Sem spada zlasti preskrba vojaških in udarnih čet na številnih vajah, pohodih in manevrih, za katero se izdajajo mesto denarja rekvizicijska potrdila, ki jih niti v svrho davčnih plačil ni mogoče vnovčiti, ker tozadevni zakon še ni stopil v veljavo.

Zunanjemu opazovalcu je težko soditi, kako globoko sega vpliv razmer, ki so se v obliki pritožb obravnavale na hitlerjevskem voditeljskem zboru. Vsekakor pa ostaja celotni vtis, da bi tudi za Nemčijo ublažitev zunanje političnih napetosti pomenila veliko olajšanje. Kadar si bodo to iskreno priznali tudi v Berlinu in izvajali primerne konsekvence, potem se bo dalo z Nemčijo mnogo lažje govoriti.

KOMPROMIS V RAZOROŽITVI?

V pričakovanju nemškega odgovora na francosko spomenico — Pred odločitvijo v razorožitvenih pogajanjih v Ženevi

Pariz, 13. jan. ž. Vznemirjenje francoskih političnih krogov, ker Nemčija še vedno ni odgovorila na francosko spomenico o razorožitvi, se je v poslednjih dneh nekoliko poleglo, ker so se razširile vesti, da proučuje nemška vlada sedaj razgovore, ki jih je imel angleški zunanji minister John Simon v Rimu z ministrskim predsednikom Mussolinijem. V Berlinu nameravajo svoj odgovor spraviti v skład z rezultati rimskega sestanka. Glede na to pravijo vesti iz Londona, da bo nemški odgovor francoski vladi zelo pomirljiv. To sklepajo listi zlasti iz razgovora, ki ga je imel angleški zunanji minister John Simon včeraj z ameriškim odpravnikom poslov v Londonu Altertonom, katerega je podrobno informiral o poslednji fazi francosko-nemških razorožitvenih pogajanj.

Zanimive so tudi informacije iz Rima, ki pravijo, da se je včeraj ministrski predsednik Mussolini sestal z nemškim poslanikom Ulrikom v. Hassllom. Listi menijo, da sta govorila o nemškem odgovoru na francosko spomenico, in je zaradi tega pričakovati, da bo nemška vlada ,ki je pred svojo končno odločitvijo vsekakor hotela konzultirati svoje rimske prijatelje, sedaj kmalu sestavila definitivno besedilo svojega odgovora ter ga poslala v Pariz.

Po nadaljnjih informacijah rimskega tiska so se v poslednjih dneh, zlasti pa po rimskem sestanku angleškega zunanjega ministra z Mussolinijem pospešila diplomatska pogajanja med prizadetimi zapadnimi velesilami, da se določi kompromisna formula, na podlagi katere bi bilo mogoče doseči skladnost francoske razorožitvene teze z zahtevami nemške vlade. Kompromis vsebuje naslednje točke: **1. Nemške zahteve po povečanju vojnih efektivov se sprejmejo v omejenem obsegu; 2. Povečanje nemške vojne sile ostane omejeno le na defenzivno orožje. 3. Demilitarizacija Porenja se ukine, ako se Nemčija obveže, da na porenskem ozemlju ne bo gradila utrdb, ki bi imele napadalni značaj.**

4. Francija se zaveže da v Evropi ne bo rabila svojih kolonijalnih vojnih sil in 5. Francija se odpove nadaljnjemu oboroževanju, zlasti pa ofenzivnemu orožju; Svoje sedanje ofenzivno orožje sme ohraniti le gotovo dobo, ki naj se določi v občem razorožitvenem sporazumu.

»Tempsc izjavlja, da je treba najprej počakati na nemški odgovor na Aide memoire, preden se bodo mogle proučevati možnosti ,kako bi se v Ženevi dosegel pozitiven uspeh. Samo po sebi umevno bo predsednik razorožitvene konference Henderson šele tedaj prevzel odgovornost za ponovno sklicanje konference, če se bo prepričal, da ne bo zašla v kratkem v kočljiv položaj in bi morali potem pred vso javnostjo priznati neuspeh konference. Čim bo znan nemški odgovor, bo tudi Anglija končno veljavno zavzela jasno stališče glede tega vprašanja, od tedaj dalje pa bo morala vsaka država odkrito prevzeti odgovornost za usodo razorožitvene konference.

Mussolinijeva izjava

London, 13. januarja. č. »Daily Mail« je objavil Mussolinijevo izjavo, v kateri se je odločno zavzel za nemško ravnopravnost v oboroževanju. Izjavil je, da bi bila le s priznanjem te ravnopravnosti mogoča definitivna ureditev razorožitvenega vprašanja. Nemčija, je dejal dobesedno, je pokazala svojo pripravljenost, da se odpove topovom preko šest palcev in tankom preko šest ton. Zato pa je zahtevala, naj ji dovolijo, da se v toliki meri opremi z defenzivnim orožjem, kolikor si ga bodo sorazmerno pridržali ostali evropski narodi. Ker so zapadne velesile priznale Nemčiji moralno pravico do ravnopravnosti tudi na povsem formalen način, ni mogoče, da se v nasprotju z vso logiko ne bi tudi de facto priznala Nemčiji pravica do defenzivnega orožja.

Nadalje pravi poročevalec angleškega lista, da zasleduje Mussolini z veliko pozornostjo dogodke v Nemčiji, ker je prepričan, da skuša nemški državni kancelar izpremeniti moralne energije nemške mladine v energije, ki bi koristile miru in blagostanju nemškega naroda. Mussolini je poudaril, da možje, ki danes vodijo evropske države in ki so se udeležili poslednje svetovne vojne, nikoli ne bodo pristali na to, da bi jih kdo zopet zapletel v kako vojaško avanturo.

Končno je Mussolini govoril tudi o reformi Društva narodov. Razložil je poročevalcu »Dayla Maila« svoje načrte, pri tem pa poudaril, da nima nikakega namena strahovati male sile in jih izločiti od soodločanja v mednarodnih problemih.

Odhod Simona v Ženevo

London, 13. jan. AA. Po dosedanjih načrtih bo odpotoval zunanji minister sir John Simon v Ženevo sredi prihodnjega tedna, kjer bo prevzel vodstvo angleške delegacije na zasedanju sveta Društva narodov, ki bo otvorjeno v ponedeljek. Do Simonovega prihoda bo vodil angleško odposlanstvo Anthoni Eden, državni podtajnik v zunanjem ministrstvu.

Nadaljevanje pogajanj v Ženevi

Ženeva, 13. jan. s. V zvezi s skorajšnjim zasedanjem sveta Društva narodov zatrjujejo, da bosta francoski in angleški zunanji minister prispela v Ženevo šele sredi prihodnjega tedna, zaradi česar bodo prve seje sveta posvečene le manj važnim vprašanjem. Anglijo bo tedaj zastopal lord Eden, Francijo pa delegat Društva narodov Massigli. Predsednik razorožitvene konference Henderson bo najbrže zapustil London v torek, ostal v sredo za kratek čas v Parizu ter nato v četrtek ali petek dospel v Ženevo. Ko bodo v Ženevi zbrani Simon, Paul Boncour, Aloisi in Henderson, se bodo najbrže pričeli razgovori o razorožitvenem vprašanju. Posvetovanja o Possarju bodo prišla na vrsto šele ob koncu prihodnjega tedna.

Avstrijska kriza

Bilanca Dollfussovega režima je vseskozi pasivna Kriza režima bo upropastila tudi klerikalno stranko

Dunaj, 13. januarja. r. Aretacije v vrstah Heimwehra, zlasti pa včerajšnja aretacija grofa Albertija, enega izmed glavnih voditeljev heimwehrovcev, razkrivajo v zvezi s posvetovanjem krščansko-socialne stranke in ostalimi dogodki zadnjih dni vso težino notranje-politične krize, ki jo preživlja avstrijska republika. Kriza je mnogo globlja, kakor si upajo priznati merodajni krogi, ker ne gre več za krizo ene ali druge politične skupine, marveč za krizo vsega sistema in režima, ki ga je uvedel dr. Dollfuss po svoji lokavi odstranitvi parlamentarne kontrole. Klic po obnovi skupne fronte proti narodno-socialistični nevarnosti je v bistvu samo krinka, za katero se skriva pred širšo javnostjo mnogo hujša bolezen.

Pred vsem kažejo aretacije v vrstah Heimwehra, da ta organizacija ne predstavlja zanesljivega in dovolj trdnega zaslona za uvedbo režima, kakor si ga žele njeni vladni krogi, namreč kopijo italijanskega fašizma. Razpoloženje zgornjeavstrijskih, zlasti pa štajerskih, koroških in tirolskih heimwehrovcev je mnogo bliže narodnim socialistom, kakor pa Dollfuss-Starhembergovi fronti. V poučenih krogih zatrjujejo, da so obstojali med tem delom Heimwehra in narodnimi socialisti že točno dogovorjeni načrti, kako bi se polastili državne oblasti v Avstriji in napodili Dollfussa s Starhembergom vred. Razkritje te zarote je izzvalo v vladnih krogih največje zaprepaščenje in številne aretacije dokazujejo, da si prizadevajo z vsemi sredstvi zatreti ta pokret. Vodstvo Heimwehra je danes razen tega strogo zabranilo vsem svojim članom vsak političen razgovor s člani katere koli druge skupine, kar dokazuje strah pred okuženjem. Heimwehr, ki se zlasti po zadnjih dogodkih postavlja kot nekaka rešiteljica Avstrije, preživlja sama najtežjo krizo, kar jih beleži od svojega obstoja in je njena opora dokaj problematična.

Glavni steber režima, krščansko-socialna stranka, je prav za prav že v likvidaciji. Včerajšnji komunike vodstva stranke na tem ne izpremeni mnogo. Že samo dejstvo, da mora vodstvo stranke v posebnem komunikeju poudariti, da stranka še obstoja in hoče nadalje živeti, je dovolj značilno. Kriza stranke je zavzela že tako resne oblike, da je bilo vodstvo prisiljeno razpravljati o likvidaciji. Izstop najmočnejših skupin iz stranke je jasen dokaz, da pristaši nimajo več zaupanja v stranko, ki je toliko let vedrila in oblačila v državi. Kar pa je pri vsej stvari najbolj značilno, je dejstvo, da se velik del stranke vedno bolj nagiba k fašizmu. Na čelu tega pokreta ni nihče drugi kakor škof v Linzu, dr. Gföllner. Organizacije, ki so pred par dnevi najavile svoj izstop iz krščansko-socialne stranke, so več ali manj vse pod njegovim vplivom. In baš te organizacije so postavile zahtevo, naj se ukinejo vse politične stranke in uveljavi Dollfussova patriotska fronta, ki naj predstavlja neke vrste avstrijski fašizem.

Nove aretacije

Dunaj, 13. januarja. g. V teku postopanja proti Frauenfeldu in tov. je bil aretiran tudi sekcijski svetnik v vojnem ministrstvu dr. Walter Ilz, znani narodni socialist, ki je bil dodeljen pravnemu uradu vojnega ministrstva. V zaporih so torej sedaj Albertijev adjutant, stotnik Flohr, Schattenfroh, Frauenfeld in Ilz.

Heimwehr se izolira

Vodja Heimwehra knez Starhemberg je izdal danes popoldne proglas, v katerem prepoveduje vsakemu Heimwehrovcu z grožnjo izključitve iz stranke, da bi imel politična pogajanja ali razgovore z narodnimi socialisti in člani drugih strank. V političnih krogih se zdaj mnogo govori o dejstvu, da sta bivši trgovinski minister Jaconcig, pristaš Heimwehra, in tudi bivši pravosodni minister v Vaugoinovi vladi Hueber, ki je Göringov svak, že delj časa v Nemčiji v razgovorih z odličnimi narodno - socialističnimi krogi ter nastopata kot zaupnika avstrijskega heimwehrovskega pokreta. Vodja proliavstrijske akcije Habicht je oba sprejel v Monakovu in jima dal razna navodila. V ostalem bivata Janconcig in Hueber še sedaj v Nemčiji.

Tudi v Italiji begunci

Rim, 13. januarja. g. Iz Trbiža poročajo, da je prispelo dne 11. t. m. zjutraj tjakaj 21 članov nekega avstrijskega delavskega taborišča. Begunci so se prijavili italijanski policiji

Francoska sodba o položaju v Avstriji

Pariz, 13. jan. p. Val terorizma, ki je zajel Avstrijo, odkrita borba med dr. Dollfussom in narodnimi socialisti in trzavica, ki se vedno bolj pojavlja v Dollfussovi vladni skupini, zbujajo veliko zanimanje v francoski politični javnosti.

»L'Oevre« piše pod naslovom: »Quo vadis Austria?« med drugim: Položaj v Avstriji postaja z vsakim dnem resnejši. V tej državi cvete teror. Tu ne gre več za to, ali bo zmagal teror ali pa demokracija, nego samo še za to, kateri teror bo nadvladal. Ali bo to fašizem po želji dr. Dollfussa, torej neke vrste avstrijske specialitete, ali bo to italijanski fašizem, ki ga propagira Heimwehr, ali pa bo koncem koncev vendarle prodrl fašizem gospoda Hitlerja za katerega se vedno bolj odkrito izpostavljajo avstrijski narodni socialisti. Obkoljen od teh močnih struj, je dr. Dollfuss docela osamljen in njegov položaj je zelo težaven.

»La Republique« poudarja, da predstavlja Avstrija severno trdnjavo Italije. Ako pade ta trdnjava, pade tudi Madžarska in Italija bo morala pokopati vse svoje nade na politično in gospodarsko nadmoč v Srednji Evropi Mussolini ima sedaj na Dunaju sicer odličnega zastopnika v osebi majorja Feya, sedanjega avstrijskega podkancelarja, toda to še ni dovoljno jamstvo za končni uspeh. Dolžnost Francije je, da budno spremlja to igro in pravočasno poskrbi, da njeni interesi ne bodo ogroženi.

»Temps« naglaša, da po dogodkih zadnjih dni ni več nobenega upanja, da bi bil še mogoč sporazum med Dunajem in Berlinom. Niti Italija danes ni več v položaju, da bi uspešno posredovala.

Pred zaključitvijo balkanskega pakta

Angleški zunanji minister pozdravlja balkanski Locarno — Poset Kemal paše v balkanskih prestolnicah

London, 13. jan. č. Na banketu, ki ga je priredil snoči angleški zunanji minister John Simon grškemu zunanjemu ministru Maksimosu, je prišlo do njunega poslednega razgovora. Simon je izrazil Maksimosu javno svoje zadovoljstvo zaradi njegovega prizadevanja za zaključitev balkanskega Locarna, namreč pogodbe o nenapadanju in prijateljstvu med Grčijo, Jugoslavijo, Rumunijo in Turčijo, ki naj se sklene še pred letošnjo pomladjo. Svetoval je tudi Maksimosu, naj Grčija ne zavzame povsem negativnega stališča napram Bolgariji in njenim zahtevam, marveč naj po možnosti popusti vsaj nekoliko glede na izvedbo neuvillske pogodbe. Predvsem naj se izvedejo one klavzule, ki so v prid Bolgariji in se doslej še niso uveljavile. Angleško zadoščenje bo še večje, če se bo balkanskemu Locarnu priključila tudi Bolgarija.

Kakor sodijo tukajšnji politični krogi, Albanija v balkanskem Locarnu ne bo sodelovala. Pri tem ugotavljajo, da to spričo znatnega izboljšanja italijansko-francoskih političnih odnošajev tudi ni nuino potrebno. Obenem priznavajo, da albanskega sodelovanja tudi ne bi dopustila Italija, od katere je Albanija vsaj še v zunanje-političnem pogledu docela odvisna.

Grški zunanji minister Maksimos je danes odpotoval iz Londona nazaj v Atene. V krogih, ki se zbirajo v grškem poslaništvu v Londonu, zatrjujejo, da je minister povsem zadovoljen z rezultati svojih londonskih razgovorov. Napram svoji okolici se je celo izrazil, da bo sedaj mogoče realizirati idejo balkanskega pakta že v prihodnjih dveh mesecih.

Bukarešta, 13. jan. g. Kakor zatrjujejo, bo Kemal paša po svojem obisku v Atenah in Sofiji obiskal tudi Bukarešto, da vrne svoječasni obisk zunanjega ministra Titulesca v Ankari.

Dunaj, 13. jan. p. Nocojšnji listi poročajo, da bo predsednik turške republike Kemal paša prihodnji teden prispel v Beograd.

Zaupnica Chautempsu

Po dolgotrajni razpravi o škandalu Staviskega je parlament izrekel Chautempsovi vladi zaupnico

Pariz, 13. januarja. d. Poslanska zbornica je snoči končala razpravo o aferi s potvorjenimi obveznicami bayonnske mestne hranilnice.

V razpravi je bivši ministrski predsednik **Herriot** omenil, da je Tardieujeva vlada l. 1931 dovolila veliki pariški banki, ki je zašla v težkoče zaradi nemarnosti svojih ravnateljev, dve milijardi kredita iz državnih sredstev.

Tardieu je odvrnil, da je tudi Herriot kot ministrski predsednik dovolil v sličnih okoliščinah kredit milijarde frnakov neki drugi banki, ki je prav tako zašla v plačilne težkoče.

Herriot je nato zahteval popolno razčiščenje škandala Staviskega in brezobzirno kaznovanje vseh krivcev nastopil pa je proti obrekovanju nedolžnih in poizkusom za diskreditiranje parlamentarnega režima.

Končno je **Tardieu** zagovarjal predlog poslanca Ybarnegaraya za imenovanje posebne parlamentarne preiskovalne komisije. Med njegovim govorom so socialisti ponovno burno protestirali in mnogi izmed njih so mu očitali, da je pred vojno, ko so gradili bagdadsko železnico, izrabil svoje mesto kot uvodničar »Tempsa« za razne gmotne koristi. Tardieu je označil te očitke kot laž.

Tudi vodja neosocialistov poslanec Marquet je zahteval kot zadnji govornik brezobzirno kaznovanje vseh krivcev.

V nočni seji so predvsem razpravljali, ali naj se imenuje parlamentarna preiskovalna komisija ali ne, za kar se je zlasti zavzemala desničarska opozicija.

Ministrski predsednik **Chautemps** je zavzel nasprotno stališče ter je izjavil, da bi imenovanje parlamentarne preiskovalne komisije stvar samo zavlekla in da bi mogla postopek pospešiti edinole preiskava, ki naj jo vodi vlada. Naglašal je, da bi se mogle v delu parlamentarne preiskovalne komisije pripetiti indiskretnosti, s katerimi bi bili lahko prizadeti tudi nedolžni ljudje. Obljubil je, da se bo preiskava pospešila ter je poudaril svojo pripravljenost, da zbornici v najkrajšem času točno poroča o vseh njenih ugotovitvah. V svojih izvajanjih se je pridružil neosocialistu Marquetu, ki je opozarjal na ogražanje parlamentarizma v Franciji ter zahteval odločno akcijo vlade.

Nato je zbornica po skoro 50 ur trajajoči razpravi odklonila predlog za imenovanje parlamentarne anketne komisije s 360 glasovi proti 229. Predsednik vlade Chautemps je pri tej priliki postavil vprašanje zaupnice in je zbornica s 376 glasovi proti 205 sprejela naslednji dnevni red:

Poslanska zbornica postavlja nad vse poštenost in smatra, da je naloga republikanskega režima zajamčiti na vseh poljih javno moralo. Zbornica je odločena doseči popolno razčiščenje škandala, ki vznemirja javnost, ter zahteva neovirano izvedbo preiskave in strogo kazen. Izreka vladi zaupanje, da bo izvršila vso svojo dolžnost.

Poslanska zbornica je razen tega brez debate ukinila parlamentarno imuniteto poslanca Bonnaura.

Poslanca Bonnaurea so danes aretirali in ga nato najprej odvedli v policijske zapore. Bonnaurea bodo najbrže izročili državnemu pravdništvu v Bayonni.

Zaslišavanje sokrivcev

Pariz, 13. januarja č. Kakor poročajo, je Dubarry včeraj, ko je trajalo njegovo zaslišanje posebno dolgo, zagrozil, da bo izdal, če ga bodo še dolgo vznemirjali, kakih 300 znanih osebnosti po večini politikov, ki so prejemali od Staviskega denar. »Echo de Paris« meni, da je njegova grožnja že pokazala prve posledice. Preiskava proti osumljencu se je v neki meri omilila. Vdova Staviskega je bila danes ponovno zaslišana. Njeno zaslišavanje je trajalo štiri ure. Preiskovalnemu sodniku je izjavila, da ima na razpolago listo oseb, ki so bile v zvezi s Staviskim. Oblasti o njenem zaslišanju niso izdale nikakega uradnega poročila. Razen tega poročajo iz Bayonna, da so obremenitve bivšega ravnatelja lista »Liberte« Camila Aymarda tako splošnega značaja, da ni izključeno, da ga bo preiskovalni sodnik začasno izpustil na svobodo.

Smrt bivšega francoskega ministra

Pariz, 13. januarja AA. Bivši zunanji minister in bivši predsednik senata De Selves je umrl, star 85 let.

Slovenci na Koroškem

„Toplo postaja od Brda do Pliberka" — Položaj naših rojakov na Zili, v Rožu in Podjuni

»Sredi napetega vzdušja, ki vlada zadnji čas v Avstriji, stopa v ospredje političnega zanimanja tudi vprašanje o položaju slovenske manjšine na Koroškem. Dočim avstrijski hitlerjevci z zmerom večjo vehemenco napadajo in ogražajo slovenski živelj v deželi, pa se slovenski Korošci prav krepko drže in mnoga znamenja pričajo, da vstaja v njih neki novi optimizem. Zgovorno priča o tem tudi članek »Po naših dolinah«, ki ga je prinesla najnovejša številka »Koroškega Slovenca« in ki pravi med drugim:

Rajžal sem leto dni in več po naših vaseh od Brda do Pliberka in spoznaval naš narodni živelj, njegove senčne in solnčne strani. Le redko sem se vračal malodušen in majhen, vedno spet so nudila potovanja v naše vasi polno lepih vtisov. Vrsta vztrajnih in požrtvovalnih delavcev je med nami, vrednih največje pohvale. Kakor hrasti stojijo, noben vihar in nobena burja jih ne premakne z mesta. Zdi se, kakor bi se ljudstvo danes začelo brez ozira na prepričanje obračati do njih, molče jih proseč, da ga vodijo.

Zila od Brda do Brnce še vedno ostaja nekam oddaljena do srca našega življa, Celovca. Po nekod se vdaja neki pristno zilski samozadovoljnosti in samoljubju. Mladina po zilskih vaseh se privaja dolgočasju in le preveč se je postarala s svojimi očeti ob gospodarski stiski. Strankarsko politično življenje je potisnjeno v ozadje, razen poedincev, po večini učiteljev, nihče ne goji nacionalne nestrpnosti. Baš pri Zili manjka najbolj notranje ustaljenih, v pravem prepričanju zasidranih mož-voditeljev, ki bi z domačo besedo po zilskih vaseh budili duha, ki edini zamore premagovati vsakodnevno stisko in skrb. So izjeme: Brdo, Zahomc, Bistrica, št. Lenart, Brnca, kjer se širi novi, samozavestnejši duh predvsem iz domače pesmi in društvenih nastopov, v ostalem pa leži na Zili gosta megla in njeno ljudstvo si še bolj ko prej želi solnčnih žarkov, ki bi prodrli v skromne zilske domove in od nezaupanja in samevanja razbolele zilske duše.

V Rožu je — ako izvzamemo gospodarski položaj — dosti bolj rožnato. Politični dogodki najdejo pravo razumevanje, splošno se čuti slovensko ljudstvo po Rožu svobodneje in topleje ko doslej. V Št. Jakobu so napravili celo poizkus s »Sturmscharc«, ki pa je ostal samo poizkus, ker pač niso dani potrebni pogoji. Počasi dobiva kulturno življenje rožanske mladine nove, razmeram bolj odgovarjajoče oblike, manjka pa še svobodnega poleta. Morda utegne Rož iti z dobrim vzgledom naprej. Kajti rožanska duša dobro zasluti utripe velikega sveta in se jim lažje prilagodi.

Kako je v Podjuni, tej najkompaktnejši zemlji? Morda si tam delajo prevelike skrbi iz vsesplošne gospodarske more. Pretežno kmetsko ljudstvo bi moralo očitneje pokazati svoje notranje ravnovesje, odliko kmečkega rodu. Kaj naj sicer porečejo Rožani in Zilani, ki so gospodarsko neprimerno močneje prizadeti? Podjuna bodi naša hrbtenica, ki ohranja največji kos narodnega zdravja, ker je po tej dolini največ kmečkih domov. Zdi se, da smo jo poznali od neprave strani in da so pod često trdo skorjo skriti biseri slovanske duše, ki se ob propadanju materialističnega sveta lahko bohotno razcveti v svojih idealih.

Pa to so posamezni vtisi in poedine misli. Ostaja še en velik vtis iz naših slovenskih družin po zilskih, rožanskih in podjunskih vaseh. Čutimo in slutimo, da prihaja nova doba, ki bo boljša, pravičnejša in pametnejša. Pripravljali smo se nanjo, zato se nismo nikdar predajali razrednemu boju. Naše slovenske družine so še danes vzor prave demokracije. Naši očetje so gospodarji, a radi slišijo, če jim sodelavci govorijo o našem polju in naši kmetiji. Težkih dvoje desetletij so naše slovenske družine varovale svojo čast in poštenje, svoje premoženje in svojo domovino. Nismo prodajali našega slovenskega imena za bore groše in kake ugodnosti, rajši smo prenašali zaničevanje in zapostavljanje, kakor da bi postali nezvesti najbolj našemu klicu svoje duše, klicu po zvestobi narodu in svojim prednikom. Težko nosimo breme narodne razprtije in vedno so pripravljene naše roke, da stisnejo v spravo roke bratov, ki sta jih odtujili tuja vaba in lastna nepreudarnost.

Toplo svet postaja po naših slovenskih družinah od Brda do Pliberka in dobro bo, da se ta toplota širi iz naših domov in družin v naše vasi in ves naš slovenski rod na Koroškem.«

Praška konferenca

Poslanik dr. Grisogono o gospodarski konferenci Male antante v Pragi — Tatarescu za ojačenje skupnosti Male antante

Praga, 13. jan. d. Posvetovanja gospodarskega sveta Male antante se nadaljujejo v posameznih komisijah za pošto, brzojav in telefon, za železnice in za sodelovanje novčaničnih bank. Pogajanja se bodo nadaljevala še prihodnji teden.

Jugoslovenski poslanik v Pragi dr. Prvislav Grisogono je izjavil sotrudniku lista »Prager Mittag«, da bodo pogajanja vsekakor uspela, ker žele vsi faktorji, ki sodelujejo pri njih, da bi se dosegel pozitiven rezultat. Najboljši dokaz, da obstoje stvarni pogoji za obstoj gospodarske Male antante je dosedanji razvoj gospodarskih odnošajev. Po vojni se je izvoz jugoslovenskih kmetijskih proizvodov na ozemlje Češkoslovaške znatno povečal, prav tako pa v veliki meri tudi izvoz češkoslovaških industrijskih proizvodov na ozemlje današnje Jugoslavije. Na vprašanje, ali v Jugoslaviji verujejo, da bi se mogla doseči trgovinska bilanca s Češkoslovaško v korist Jugoslavije, je poslanik dr Grisogono izjavil, da to vprašanje ni popolnoma pravilno postavljeno. Jugoslavija stremi, kakor vsaka druga država v današnjih razmerah, da bi v celoti dosegla aktivno trgovinsko bilanco. To pa ne pomeni, da bi morala vsaka država kupiti od nje več, nego prevzema sama. Treba je dvigniti kupno moč jugoslovenskega kmeta, da bi mogla Jugoslavija uvoziti vse, kar potrebuje. Odvisno je torej od industrijskih držav, v kolikor žele, da se ustvari v Jugoslaviji večji trg za njihove proizvode.

Nadalje je poslanik dr. Grisogono izjavil, da prihajajo izmed jugoslovenskih izvoznih predmetov za uvoz na Češkoslovaško v poštev prašiči, pšenica, koruza, sadje, jajca, mast, perutnina, morske in rečne ribe, vino, olje razne sirovine, kakor železo, svinec, baker in bauksid. Za boljše izkoriščanje teh proizvodov, zlasti pa industrijskih sirovin bi Češkoslovaška lahko plasirala v Jugoslaviji večje kapitale z upanjem na dober uspeh.

Bukarešta, 13. jan. d. Ministrski predsednik Tatarescu je izjavil zastopnikom tiska glede na praško zasedanje gospodarskega sveta Male antante in bližnji sestanek zunanjih ministrov Male antante med drugim:

Mala antanta predstavlja stalno zahtevo Čehoslovakov, Jugoslovenov in Rumunov. Potrebno je, da obvlada ta resnica vse tri zavezniške narode. Čehoslovaki, Jugoslovani in Rumuni se morajo zavedati, da so državljani svojih držav in obenem državljani Male antante. Ustvaritev čuvstvovanja v smislu Male antante je glavni imperativ našega časa. Eden izmed prvih ciljev vlade, ki ji načelujem, bo uresničenje tega imperativa.

Hlinka za češkoslovaško skupnost

Bratislava, 11. januarja.

Praški »Narodni Listy« so priredili zanimivo anketo o nalogah Slovaške in Slovakov v češkoslovaški državi. V tej anketi se je oglasil tudi sam predsednik »Slovaške ljudske stranke«, sedemdesetletni Andrej Hlinka. Njegova izvajanja so značilna in važna ter zaslužijo, da jih spozna tudi javnost izven Češkoslovaške.

Znano je, da so se že od prevrata sem pojavljala med Čehi in slovaškimi avtonomisti nesoglasja, ki so od časa do časa zavzel atako ostre oblike, da je nepoučeno inozemstvo moglo imeti vtis nepremostljivega notranjega spora. V veliki meri je bilo tega krivo neizogibno dejstvo, da so se v slovaške vrste znali vriniti politiki, ki so pod krinko avtonomizma zasledovali cilje, katerih zedinjena mlada država ni mogla tolerirati. To se je pokazalo zlasti pred leti v veleizdajniškem procesu proti dr. Tuki. Po razčiščenju, ki ga je prinesel ta proces, je nastopilo bistveno izmirjenje. Bilo je tem lažje, ker se je slovaški narod mogel od leta do leta bolj prepričati, kako velik gospodarski in kulturni podvig je prineslo zedinjenje ravno od Madžarov skozi stoletja zanemarjeni in eksploatirani Slovaški. Toda razvojne razmere tako zvanih historičnih dežel in onih državnih delov, ki so živeli skozi stoletja pod madžarskim jarmom, so bile prerazlične, da bi se moglo notranje izenačenje izvršiti brez treni. Neobhodno potrebnim kompromisnim rešitvam se je upirala čustvena politika in prišlo je večkrat, zlasti v zadnjem času, do ostrih sporov. Konflikt ob priliki lanskih proslav v Nitri in njegove posledice so ustvarile situacijo, ki je zahtevala celo izjemnih ukrepov.

Ta notranje-politična zaostritev češkoslovaških odnošajev je bila nad vse dobrodošla madžarskim revizionistom. Madžarska inozemska propaganda, ki z vso lokavostjo eksploatira vsak pojav nezadovoljstva za utemeljitev svojih aspiracij, je s slastjo posegla po dozdevno ugodni priliki. Njeni emisarji, kakor prosluli renegat Jehlicska, so se celo pri Društvu narodov predstavljali kot zastopniki nezadovoljnih Slovakov, ki hrepenijo po vrnitvi pod krono sv. Štefana.

Še bolj pa so plačanci madžarske vlade razvili svoje propagandno delo na slovaških tleh samih. Neprestano so se pletle niti iz Pešte v gnezda madzarofilov v češkoslovaški republiki. Naposled so poskušali najti celo pot do starega Hlinke, na katerega so naslovili ponudbo slovaške avtonomije za slučaj zopetne združitve z Madžarsko.

Doživeli so hudo razočaranje. Andrej Hlinka je z največjo ostrosjo odbil vsako približanje. Njegova moška beseda je simpatično odjeknila po vsej republiki in mnogo pripomogla k novemu poglobljenju češkoslovaškega edinstva.

Tudi Hlinkova izjava v »Narodnih Listih« ne dopušča nobenih dvomov: »Češkoslovaška republika je delo vzajemnega sporazuma med nami in Čehi. Mi ljubimo to republiko, ker je naša.«

Hlinka spominja nato v svojih izvajanjih na leto 1874, ki je Slovakom posebno brutalno pokazalo pravo lice madžarske narodnostne politike. Takrat so bile na madžarski predlog ukinjene tri slovaške zasebne gimnazije kot nepatriotične, istega leta je bila izropana Slovaška Matica, proti kateri je nastopila madžarska vlada, češ da sestoji le iz približno sto članov »surovih ljudi brez posesti in politične resnobe, kateri so po večini že prišli v konflikt z zakonom in družabnim redom in kateri nimajo nobene kulturne misije«. Hlinka pripoveduje, da se Slovaki niso dali oplašiti, akoravno niso imeli upanja na pomoč od katerekoli strani in niso poznali niti svoje slavne, tisočletne zgodovine. »Nismo govorili svetu o svoji kulturi, ohranili pa smo svojo izvirno slovaško in slovansko kulturo. Ljubili smo narod in v narodu vsakega člana, bili smo verniki in hočemo ostati... Naša politika je čustvena, ker smo otroci naših gor in dolin. Ostali smo pri svojem ognjišču.«

Hlinka se spominja nato prerano umrlega Švehle in njegovih besed, da mora vsak voditelj demokracije biti fanatik poštenosti in pristavlja: »to hočemo biti tudi mi«. To svojo izjavo narodne zvestobe in poštenosti zaključuje Andrej Hlinka z mogočno afirmacijo češkoslovaške skupnosti, ki smo jo citirali uvodoma.

Manifestacija starega politika je bila z navdušenjem sprejeta med Čehi in Slovaki in ne bo ostala brez učinka. Prav poseben pomen pa ima ta izjava, ker je bila podana v času najstrastnejše madžarske kampanje proti češkoslovaški državi Hlinkove besede se bodo čule v Londonu in Parizu in pokazale, koliko so vredne Bethlenove legende o hrepenenju Slovakov po rešitvi iz vsiljenega jim češkega »jarma«.

Kralj Aleksander, srečna usoda Jugoslavije

O priliki nedavnega odkritja spomenika velikemu francoskemu književniku Lamartinu v Beogradu je zastopal francosko akademijo znanosti njen ugledni član, senator g. Abel Bonnard. Že v svojem govoru, ki ga je imel na svečanosti v Beogradu, je poudaril svoje veliko prijateljstvo in spoštovanje do jugoslovenskega naroda in omenjal ogromni pomen narodnega osvobojenja in zedinjenja jugoslovenskega naroda. Za svojega bivanja v državni prestolnici je bil g. Bonnard sprejet v avdienci pri Nj. Vel. kralju. Po svojem povratku v Francijo je objavil v zadnji številki znane »Revue de deux Monds« svoje vtise iz Beograda in svoje mnenje o prilikah v Jugoslaviji. Uvodoma opisuje, kako se je Beograd v zadnjem desetletju razvil v ponosno jugoslovensko prestolnico, kako goji jugoslovenski narod povsod najiskrenejše prijateljstvo do Francije in kako se ta narod vsestransko dviga in razvija. O svoji avdienci pri našem kralju pravi:

»Nočem pisati uljudnih fraz, marveč izražam le globoko in iskreno prepričanje, ako rečem, da je krona vseh mojih vtisov, ki sem jih dobil za časa svojega kratkega bivanja v Beogradu, vtis, ki ga je napravila na mene avdienca, v katero me je blagovolil sprejeti Nj. Vel. kralj.

Kralj Aleksander je po svoji popularnosti vsem dobro znan. On spada med ono malo število ljudi, ki jih pozna vsa Evropa. Toda nekaj je, kar na njemu spoznaš in občutiš šele takrat, ako stopiš pred njega, a to je nepopisna prikupnost njegove osebe, odkritost njegovega duha ter jasnost njegovega presojanja, vtis inteligentnosti in dobrohotnosti, ki dela njegovo fizionomijo posebno privlačno.

Ko tako iznašam svobodno razmišljanje popotnika, si ne morem kaj, da ne bi posebej naglasil, da je **v teh dramatičnih časih, ko vsi narodi čutijo potrebo po močnih predstavnikih, da je v teh časih jugoslovenski narod zadela posebno srečna usoda, da ima na čelu takega kralja - voditelja.«**

Konferenca Male antante v Zagrebu

Praga, 13. jan. p. Zunanji ministri držav Male antante so se sporazumeli, da se sestane stalni svet Male antante, ki je bil prvotno sklican za 8. t. m., dne 20. in 21. t. m. v Zagrebu. Sedanji predsednik sveta Male antante, dr. Edvard Beneš je objavil o tem sklepu že uradno poročilo. Minister dr. Beneš je odpotoval nocoj v Ženevo na zasedanje sveta Društva narodov, ki se prične v ponedeljek. V svetu bo zastopal vse tri države Male antante.

Aktivnost naše trgovine

Beograd, 13. jan. p. Današnja »Pravda« objavlja pregled naše trgovinske politike v preteklem letu in ugotavlja, da je bilanca mnogo bolj razveseljiva, kakor pa je bilo pričakovati. To je v prvi vrsti zasluga vlade, ki je storila vse, da pridobi našemu gospodarstvu čim večje in čim boljše inozemske trge. V to svrho so se vršila številna trgovinska pogajanja, kojih rezultat je zaključitev novih trgovinskih pogodb in sporazumov z mnogimi državami. Cela vrsta konvencij izpopolnjuje te sporazume, ki so se vseskozi dobro obnesli. V preteklem letu so bile med drugim sklenjene nove trgovinske pogodbe z Madžarsko, Nemčijo, Avstrijo, Albanijo, Grčijo, Rumunijo poleg dopolnilnih sporazumov z Italijo, s Francijo in nekaterimi drugimi državami. Uspeh tega prizadevanja se najbolj kaže v trgovinski bilanci, ki izkazuje za prvih 11 mesecev aktivnost v višini 471 milijonov, ki pa bo do konca leta gotovo narastla nad pol milijarde, kar predstavlja v zadnjih devetih letih najvišji aktivum naše trgovinske bilance.

Občni zbor organizacije JNS v Št. Juriju

Občinska organizacija JNS za trg Št. Jurij ob j. ž. je imela v četrtek zvečer izredno dobro obiskan letni občni zbor v prostorih g. Adama Kincla, ki se ga je udeležilo tudi mnogo strankinih pristašev iz okoliške občine.

Predsednik organizacije, trški župan g. Jože Četrnik je iskreno pozdravil navzočega narodnega poslanca g. Ivana Prekorška, ki je nato obširno poročal o delu v Narodni skupščini ter razpravljal o raznih gospodarskih in političnih problemih naše države. Njegova izvajanja so sprejeli zbobovalci z burnim odobravanjem.

Govoru g. poslanca je sledil občni zbor. Predsednik organizacije župan g. Četrnik je poročal o delovanju organizacije v preteklem letu ter se v svojem govoru dotaknil vseh perečih gospodarskih in davčnih vprašanj.

Tajniško poročilo učitelja g. Franja Hainška je nudilo točno sliko notranjega razvoja organizacije, ki je bil kronan z zmago strankine liste pri zadnjih občinskih volitvah.

Pri volitvi novega odbora je bil z nekaterimi spremembami in dopolnitvami izvoljen dosedanji odbor s predsednikom županom g. Četrnikom in podžupanom g. Mastnakom.

Narodni poslanec g. Ivan Prekoršek je ob koncu zborovanja dajal pojasnila o vseh tekočih organizacijskih, gospodarskih in političnih zadevah. Na predlog g. dr. Svetine je zbor soglasno in z navdušenjem izrekel g. poslancu zahvalo in zaupanje za njegovo neumorno delo.

Obiščite

od 14. — 17. t. m. V DVORANI HOTELA UNION

razstavo Sarajevskih preprog in narodnih vezenin.

na 24 mesečno odplačilo brez naplačila. 1272

ZNATNO ZNIŽANE CENE.

Elektrifikacijski sporazum med Ljubljano in banovino

Ugoden zaključek večletnih pogajanj — Nova etapa v elektrifikaciji Slovenije — Glavne določbe sporazuma

Po dolgotrajnih pogajanjih, ki so se s presledki vršila že več let, je končno prišlo med mestno občino ljubljansko in bansko upravo drav. ban., odn. Kranjskimi deželnimi elektrarnami končno vendar do sporazuma glede sodelovanja. Sporazum pomeni velik korak naprej v smeri racionalne elektrifikacije dravske banovine. Kakor doznavamo, je načrt pogodbe med mestno občino ljubljansko in Kranjskimi deželnimi elektrarnami že v vseh bistvenih točkah perfekten in bo že ob koncu januarja ljubljanski občinski upravi predložen v odobritev.

Doseženi sporazum predstavlja zaključek dolgoletnega boja, v katerem se je mestna občina predvsem branila, da bi banovinsko električno podjetje izkoriščalo Ljubljano. Pogodba v sedanji obliki pa bo gotovo lahko zadovoljila tako enokakor tudi drugo pogodbeno stran. Kranjske deželne elektrarne, ki postavljajo v Velenju nov turboagregat za okrog 8000 kilovatov, bodo s sporazumom dobile velikega in stalnega konsumenta. Vrh tega bo Kranjskim deželnim elektrarnam v bodoče dana tudi možnost, da bodo glede na mnogo večjo dobavo toka preko daljnovoda Velenje - Črnuče lahko obrestovale in amortizirale iz tekočih dohodkov velike investicije za ta daljnovod.

Pa tudi za mestno občino ljubljansko pomeni pogodba veliko pridobitev, saj je s tem rešena skrbi za povečanje lastne elektrarne. Zadnja leta se je konsum električnega toka v Ljubljani znatno dvignil, tako da je kapaciteta velikega turboagregata od 5000 kilovatov, ki je bil postavljen pred leti, pri največji obtežbi v večernih zimskih urah že skoro izčrpana. Postavitev novega turboagregata pa bi zahtevala investicijo v znesku najmanj 12 milijonov Din. Če ne bi mesto sklenilo pogodbe s Kranjskimi deželnimi elektrarnami, bi bilo prisiljeno takoj pričeti z deli za postavitev novega turboagregata, ki bi moral priti v obrat že pred prihodnjo zimo.

Ljubljanska mestna elektrarna bo na podlagi sklenjenega sporazuma prihodnjo jesen pričela jemati potrebni tok od Kranjskih deželnih elektrarn in bo svoj lastni obrat ustavila. Mestna elektrarna v Ljubljani bo v bodoče služila predvsem za rezervo in bo le v primeru višje sile, zlasti pri večjih eventualnih defektih (n. pr. na velenjskem daljnovodu), ki se ne bi dali takoj popraviti, stopila v akcijo. Kolikor bo mogla, bo v takem primeru celo sama oddajala odvišno energijo Kranjskim deželnim elektrarnam.

Kolikor smo mogli izvedeti, je v sklenjeni pogodbi določen tudi teritorij, na katerem bo ljubljanska mestna elektrarna oddajala konsumentom električni tok in v katerega Kranjske deželne elektrarne ne bodo posegale. To ozemlje obsega razen mesta še vso okolico do Zaloga, Medna in Črnuč, na jugu pa se nekako krije z občinsko mejo.

Tudi vprašanje dobavne cene za električni tok je urejeno tako, da lahko v celoti zadovolji interese ljubljanskega mesta. Kakor znano, so pred leti pri pogajanjih zahtevale Kranjske deželne elektrarne nad 1 Din za 1 kilovatno uro. Po doseženem sporazumu bo znašala nakupna cena za prvih 5 milijonov kilovatnih ur 65 par za kilovatno uro, za nadaljnjih 2 milijona kilovatnih ur 60 par, za naslednja 2 milijona kilovatnih ur 55 par in za nadaljnje količine po 50 par. Pogodba bo sklenjena za dobo 10 let. Ker bo imela ljubljanska elektrarna na podlagi te pogodbe za dolgo vrsto let na razpolago dovolj električnega toka, bo tudi dana možnost za povečanje konsuma in postopno pocenitev električnega toka.

Dom slepih v Stari Loki

Stara Loka, 12. januarja.

Po zaslugi delavnega odbora društva slepih, ki mu predseduje polnih 10 let bivši škofjeloški župnik, sedaj kanonik v Ljubljani g. dr. Tomaž Klinar in raznih drugih činiteljev, ki so se zavzeli z vsem razumevanjem za naše največje reveže, slepce, je bil kupljen pred kratkim bivši Strahlov grad v Stari Loki, nazadnje last starološkeka industrijca Franca Dolenca st. za Dom slepih, kar je tudi naša javnost sprejela z najlepšim zadoščenjem. Kupci bi bili pač težko izbrali za svoj namen primernejši prostor nego je ta grad, ki ni samo po svoji legi, marveč tudi po vsej okolici kakor nalašč določen, da postane prijetno bivališče in dom onih, ki jim je nemila usoda ugrabila najdražje, dar vida.

Grad sam leži tik pod starološko župno cerkvijo, loči ju le glavna cesta v Železnike, ostali svet pa se širi prav doli do Selščice, kjer utegnejo imeti slepi svoje kopališče, kar bi bilo gotovo nekaj edinstvenega v napredku skrbi za one, ki bodo našli v Stari Loki svoj dom. Mimo gradu, ki ga bodo novi lastniki brez izrednih težkoč mogli preurediti novim potrebam primerno, se bodo lahko kretali slepi po idealno lepih vrtovih, kjer je imel pokojni vitez Karel pl. Strahl velik sadovnjak, poleg cvetličnih nasadov, tople grede in zelenjadi. O gradu samem moremo reči le najboljše, saj je speljan vanj vodovod, pa tudi z električno razsvetljavo je opremljen; vse sobe so parketirane, imajo lepo, solnčno in zračno lego, tako da bo grad pred vsem tudi zdravo bivališče novim stanovalcem.

Kakor čujemo, bo grad na pomlad že izročen svojemu namenu. Prej zavoljo sedanjih stanovalcev to ni mogoče, potem pa utegne postati tu prav živahno, novo življenje, ki ga bodo spremljali Staroločani brez dvoma z vsemi simpatijami in naklonjenostjo do slepih sovaščanov. Obetajo tudi preselitev kočevske šole za slepe v Strahlov grad. Ako ne bo kakih izrednih motenj, se bo to tudi zgodilo, tako da bo postala Stara Loka zbirališče vseh, ki jim je ugasnila luč neba. Mi želimo vsem stremljenjem in prizadevanjem nesebičnih pomočnikov za olajšanje gorja naših trpečih kar največ uspehov tudi v bodoče.

Mimo sodnikov v ječo

Maribor, 13. januarja.

Državno tožilstvo je obsodilo hudodelstva tatvine 22letnega Ivana Mesariča, delavca v Lipovcih in 18letnega delavca Jožeta Budja iz Muzge ter ju postavilo pred mali kazenski senat. Budja, ki ima sicer šele 18 let, je oče nezakonskega otroka, in se je nameraval poročiti. Zato pa je potreboval denar, ki ga je skušal dobiti na vsak način. Nagovarjal je svojega prijatelja Mesariča tako dolgo k vlomu, da je ta popustil in sta 6. novembra lani vlomila v stanovanje posestnika Štefana Uhlena v Lipovcih v času, ko je ta delal na polju, in mu odnesla 19.644 Din gotovine. Bil je to ves Uhletov prihranek, ki si ga je z odtrgovanjem od ust prihranil v vsem življenju. Zločincev dolgo niso izsledili, naposled je bil Mesarič aretiran. Priznal je, da ga je k vlomu nagovoril Budja, ki je tudi vzel ves denar, njemu pa dal samo 1000 Din. Uhlen svojega denarja ni več videl. Sodba: Mesarič 18 mesecev robije ter izguba častnih državljanskih pravic za 2 leti, Jože Budja pa na 2 leti strogega zapora.

Nadalje se je zagovarjal pred malim senatom 30letni Brlek Franc, doma iz Čret. Stanoval je s svojo ženo v isti hiši kakor Špuraj Anton. Med obema družinama je vladalo hudo sovraštvo in osumljenčeva žena je večkrat zatrjevala, da bo njen mož ob prvi priliki ubil stanovalca Špuraja. Špuraj je prišel 2. septembra 1933 nekoliko vinjen domov. Ker ga pa je hotela obtoženčeva žena izriniti iz stanovanja, je šel Tone v osumljenčevo stanovanje in vprašal Brlekovo, kaj da ima proti njemu. Na to vprašanje je podivjani Brlek segel po sekiri in udaril z njo Špuraja s silno močjo po glavi. Udarec je prizadejal veliko zevajočo rano, da se je poškodovanec nezavesten zgrudil na tla. Takoj je bil prepeljan v mariborsko bolnico, kjer so mu s takojšnjo, nevarno operacijo rešili življenje. Brlek je bil za divjaško dejanje obsojen na 8 mesecev strogega zapora.

Imenovanje

Beograd, 13. januarja p. Za docenta filozofske fakultete beograjske univerze je imenovan dr. Stanko Škerlj.

Olajšave za gozdno industrijo

Beograd, 13. januarja p. Ministrstvo za šume in rudnike sestavlja nov pravilnik o olajšavah za gozdno industrijo v tekočem letu. Pravilnik bo v najkrajšem času predložen v odobritev Narodnemu predstavništvu in upošteva izpremenjene gospodarske prilike v tej panogi.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Pretežno oblačno, dež v Primorju in na jugu države, sneg v ostalih krajih, zmeren mraz. — Situacija včerajšnjega dne: Barometrski maksimum je oslabel in se umaknil od juga proti vzhodu. Veliki atlanteki ciklon se je premaknil na kontinent. Nad Sredozemskim morjem se je stvoril manjši ciklon, ki se je na jadranskem področju ojačil in povzročil toplejše toke. Tople množine zraka so se dvignile nad oblake in povzročile jačjo kondenzacijo megle ter padavin. Pritisk je padel za 5 do 11 mm, temperature pa so narasle za 1 do 18 stopinj, posebno v Primorju in zapadnih gorskih krajih, manj na vzhodu.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Snežilo bo še dalje; temperatura negotova.

Državna razredna loterija

Dne 13. t. m. so bili izžrebani naslednji večji dobitki:

250.000	Din	srečka	štev.:	94.530
100.000	»	»	»	97.360
80.000	»	»	»	30.061
30.000	»	»	»	53.252
10.000	»	srečke	»	46.512, 48.400, 78.702

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Naši kraji in ljudje

Prizor ob povratku Nj. Vel. kralja in kraljice iz Zagreba v Beograd: na glavnem kolodvoru se kraljevski par poslavlja od zagrebških predstavnikov. Od leve na desno: minister dvora g. Antić, Nj. Vel. kralj, zagrebški župan dr. Krbek, ban dr. Perović, gospa županja, dvorna dama Franja Tavčarjeva, gospa banova, na desni Nj. Vel. kraljica Marija in komandant armije Marić.

Naša kriza intelektualnih delavcev

Nimamo preveč zaposlene inteligence, nimamo hiperprodukcije intelektualcev, pač pa hude posledice krize

Ljubljana, 12. januarja

Ko mednarodni delovni urad govori v svojem letnem poročilu o krizi inteligenčnih poklicev in brezposelnosti ter utemeljuje to s hiperprodukcijo inteligence in s splošnim obubožanjem vseh narodnih slojev, pride v naši državi veliko bolj v poštev drugo, kakor pa prvo dejstvo. Število službujočih državnih uslužbencev pri nas ni v nobenem prekomernem razmerju s številom prebivalstva. Tudi število dijakov — okrog 13.000 — ni preveliko, ker pride na vsakih tisoč prebivalcev po en dijak, odnosno mlad intelektualec. Pri nas torej do krize v inteligenčnih poklicih ni prišlo zaradi tega, ker bi imeli preveč šolanih ljudi. Nasprotno, glavni vzrok krize v inteligenčnih poklicih je v revščini narodnih množic in v zmanjšanju delavnosti zaradi splošne gospodarske krize.

To potrjujejo tudi statistični podatki iz raznih intelektualnih poklicev. Tako n. pr. odpade v Beogradu na vsakega zdravnika okrog 370 prebivalcev, dočim pride v zlatiborskem srezu na enega zdravnika okrog 25.000 prebivalcev. Če pa se upošteva, da je v Beogradu in v vseh drugih večjih mestih Jugoslavije močno razširjeno socialno zavarovanje prebivalstva deloma pri državnih, deloma pa pri privatnih zavarovalnih ustanovah, potem je jasno, da ima zdravnik večjega jugoslovenskega mesta v svoji privatni praksi še manj pacientov kakor pa mu jih bi morebiti pripadalo po statistiki. Na drugi strani pa v zlatiborskem in mnogih drugih srezih sploh ne posluje nobeno socialno zavarovanje in bi morali iz tega sklepati, da je tam vseh 10, 20 in še več tisoč prebivalcev navezanih na pomoč enega samega zdravnika, ki se je tam naselil. Temu pa ni tako, kajti tudi zdravnik, ki službuje v zlatiborskem ali kakem drugem srezu, ne more računati na izdatno prakso zaradi tega, ker večina prebivalstva še ni tako daleč, da bi v primerih bolezni sama klicala na pomoč pravega zdravnika. Zdravniki v pokrajinah, kjer še ni izorala ledine naša državna zdravstvena služba, lahko eksistirajo samo tedaj, če jih država namesti kot svoje okrajne zdravnike. Še tako skromna plača za državno službo je zdravniku vir kritja vseh eksistenčnih potreb in mu je v mnogih krajih privatna praksa samo dobrodošel nameček.

Beograjska »Politika« že dalj časa pod zaglavjem »Profesije v krizi« obravnava eksistenčne skrbi raznih poklicev in jedro vseh teh razprav in izvajanj je pač to, da so pri nas inteligenčni poklici baš zaradi tega v krizi, ker je narod obubožan. Kriza je, kakor je »Jutro« že ponovno poročalo, zajela tudi odvetniški stan, in odločuje pri njem, ravno tako kakor pri zdravnikih, za prebivalce nekaterih zapadno-evropskih držav nerazumljivo dejstvo, da se morajo njegovi člani po veliki večini oklepati večjih krajev, dočim je v nekaterih pokrajinah le malo zastopnikov teh stanov, ker so tam že od nekdaj reducirane vse osnove njihovega udejstvovanja. Teh osnov za eksistenco mnogih inteligenčnih poklicev narod zaradi raznih usodnih zaprek v svojem razvoju javnega življenja sploh ni mogel prevzeti, kar pa je prevzel in kar bi tudi rad, mu pa reducira sproti splošna kriza in depresija.

Občinski odbori za gasilske čete

Omogočite gasilcem orodje za varstvo občanov!

Ruše, 13. januarja.

Bliža se čas, ko sklepajo občinski odbori proračune za leto 1934/35. Ker smo pa v kritičnih gospodarskih časih in je ta preklicana bolezen, kriza, posegla v vse sloje, vem, da bodo občine poskušale znižati svoje izdatke, posebno pri podeljevanju podpor na najnižjo vsoto in bodo med drugim črtale podpore tudi gasilskim četam, ali pa vstavile le malenkostne zneske v ta namen. Kako pa štednja ravno pri podporah gasilskim četam ni na mestu, naj bo kratko pojasnjeno.

Po zakonu je dolžnost občine vzdrževati gasilsko stražo. Ker so pa, posebno v dravski banovini, po vseh večjih krajih organizirane prostovoljne gasilske čete, ki so si nadele človekoljubno nalogo, pomagati bližnjemu v nesreči, osobito pri požarih, so s tem občine indirektno razrešene te dolžnosti in odgovornosti. Nastane pa vprašanje, odkod naj dobivajo gasilske čete za to potrebna sredstva? Če hoče gasilska četa vestno vršiti svojo nalogo, neobhodno potrebuje orodje, brizgalno, cevi in druge gasilske priprave, kar stane dosti denarja. In ker v splošnem gasilske čete nimajo drugih virov dohodkov, kakor prostovoljne prispevke, ki so posebno danes zelo pičli, srečujemo mnogokrat gasilca z nabiralno polo v roki, ko roma od hiše do hiše in beračí pri prebivalstvu, kar seveda ni prijetno delo, posebno še, ko najde tak gasilec-berač premnogokrat vrata zaprta celo tam, kjer se nadeja najboljšega uspeha. Vendar so prostovoljne gasilske čete prisiljene nastopiti pot beračenja, če hočejo svoje orodje vsaj v zasilni pripravljenosti vzdrževati. Kako mučno je to za gasilca, ki žrtvuje pri svojem prostovoljno si naloženem poklicu svoje zdravje, da celo življenje, ki je pripravljen podnevi in ponoči, v vročini in mrazu, ob gromu in tresku, pomagati bližnjemu v nesreči! Pri vsej svoji požrtvovalnosti pa mora, če hoče to nalogo izvrševati, beračiti med prebivalstvom.

Vedno čitamo, da priredi ta in ta prostovoljna gasilska četa veliko veselico s plesom, maškerado, vinsko trgatev itd., katere čisti prebitek je namenjen za nabavo gasilskega orodja. Resnično, vendar žalostno je dejstvo, da so gasilske čete, ker drugih dohodkov nimajo, prisiljene nastopiti to pot. Četudi imajo pri tem beračenju in veseljačenju finančen uspeh, moralen pa gotovo ni. Ob takih prilikah se čestokrat s prstom kaže za nami gasilci in se nam očita, da imamo že spet veselico in zabavo. Mučno je za nas, če slišimo take in enake opazke. Gasilci se dobro zavedamo, da nam ni prirejanje veselic niti najmanj v čast, ker vemo, da se s tem lahko razširja popivanje in z njim v zvezi druge slabe posledice, prisiljeni smo tudi k temu, če hočemo naše orodje obdržati v dobrem in uporabnem stanju. Zavedamo se, da bomo iz prebitka te ali one prireditve, če je tudi malenkosten, mogli poravnati spet kak star, še neplačan račun.

Zadnja leta so si pričele tudi podeželske gasilske čete nabavljati modernejša sredstva, motorne brizgalne, agregate, ponekot tudi reševalne avtomobile. A odkod naj gasilske čete dobijo ves potrebni denar? To je vprašanje, s katerim si gasilci belijo glave. Samo en izhod je in sicer ta, da priskočijo gasilskim četam na pomoč občine z zadostnimi postavkami v proračunu.

Gospodje župani in odborniki, voditelji naših občin, pozivam in prosim vas, da se ob sestavljanju proračunov spomnite naših gasilskih čet. Zavedajte se, da samo ime »gasilska četa« v sili ne more storiti svoje dolžnosti, če nima zadostnega in dobrega orodja.

Kakor določa zakon, morajo občine gotove odstotke vnesti v proračun za kmetijski sklad, bednostni sklad itd. Bilo bi na mestu, če bi morala občina določiti v proračunu odgovarjajoč znesek tudi za gasilstvo. Imamo sicer častne izjeme, ko občine izdatno podpirajo naše čete, vendar moramo na žalost ugotoviti, da so to le bele vrane. Apeliram tudi na mestno kontrolo v Ljubljani, da ne črta v občinskih proračunih za gasilstvo vnešenih postavk — kakor se je tudi to do zdaj dogajalo — ampak poskuša še nje po možnosti zvišati, kjer je to potrebno.

Odzovite se torej občine našemu klicu »Za pomoč«, mi gasilci pa se bomo vedno radevolje odzvali. »Pripravljeni smo. — Na pomoč!«

Alojz Faleš,
podstarešina gasilske župe za srez Maribor — desni breg in poveljnik gasilske čete v Račah.

A. V. Popov †

Ljubljana, 13. januarja.

Maloštevilna ruska kolonija v Ljubljani je v osebi nenadno umrlega A. V. Popova izgubila enega svojih vidnejših članov. Pokojni A. V. Popov je zavzemal v Ljubljani skromno mesto knjižničarja Francoskega instituta in je bil dobro znan vsem obiskovalcem po izredni vestnosti in ljubeznivosti.

A. V. Popov je bil po studijah pravnik. Ko je dovršil juridično fakulteto petrograjskega vseučilišča, je najprej služboval pri nekem gardijskem polku, nato pa je prestopil v pravosodno službo. Dolga leta je bil sodnik v nekem mestu zapadne Rusije. Kot izkušenega pravnika so ga pritegnili v komisijo senatorja Pahlena, ki je imela nalogo izvršiti revizijo v Turkestanu. Med svetovno vojno je A. V. Popov služboval kot pobočnik vojaškega poveljnika mesta Petrograda. L. 1920 so ga razmere prisilile, da je zapustil Rusijo. Naselil se je najprej v Kamniku, nato pa v Ljubljani. L. 1927 in 1928 je bil dvakrat izvoljen za predsednika tukajšnje ruske kolonije. V Rusiji je izgubil edinega sina, čigar usode ni mogel nikdar izvedeti, v Ljubljani pa mu je umrla ljubljena žena. Tega udarca ni mogel več preboleti.

Mir njegovemu pepelu!

Živalce in ljudje

se zimski čas kaj radi sprijaznijo, ko pritisne mraz, zapade debel sneg in je gozdnim prebivalcem kaj težko najti potrebne hrane izpod bele odeje. Po naših parkih

in bližnjih gozdovih je čez zimo postavljenih mnogo krmilnih hišic, ki jih dobri ljudje dnevno zalagajo s tičjo pičo, da koristni ptički, ki prezimujejo doma, ne stradajo in prezebajo. Nekateri redni obiskovalci tivolskega parka in gozda imajo svoje tičje rodbine, ki jim krmo zobljeto kar iz dlani. Nenavadno krotka pa je v tivolskem gozdu tudi veverica, ki jo vidimo na sliki, kako jo gospod del Cott krmi z roko. Ljudem je glad najboljši kuhar, mraz in pomanjkanje hrane pa privabi male živalce k človeku, ki mu postanejo zaupljive prijateljice brž ko spoznajo, da so poleg lovcev tudi ljudje, ki imajo zanje srce, kadar jim je sila.

Beda v Hrastniku

Hrastnik, 13. januarja.

Kakor je »Jutro« poročalo že pred dnevi, je hrastniška steklarna zaradi pomanjkanja naročil močno omejila svoj obrat in se je zaradi tega število brezposelnih v Hrastniku povečalo za nekaj sto oseb. Steklarna je v zadnjem času zaradi zastoja na domačem trgu pošiljala svoje izdelke, zlasti kozarce v orient. Podjetje trdi, da tudi pri tem ni bilo dosti zaslužka, steklarna pa je vendarle obratovala. V zadnjem času pa se na orientu močno uveljavlja japonska konkurenca in so zaradi tega izostala dosedanja naročila.

Po zadnji občinski statistiki, v kateri pa še niso všteti novi brezposelni iz steklarne, je v Hrastnku 468 brezposelnih delavcev in delavk. Ko bodo všteti tudi delavci v brusilnici steklarne, ki so zadnji teden še dokončavali razna dela, se bo to število še precej zvišalo Med navedenimi brezposelnimi delavci in delavkam je 258 samskih delavcev in 137 samskih delavk. Brezposelnih družinskih očetov je 66, ki imajo na skrbi 146 družinskih članov Brezposelnih vdov pa je 7, ki skrbijo za 13 otrok. S prehrano je treba oskrbeti 800 rudarskih otrok. V šoli je dobivalo doslej 220 otrok obed, oziroma mleko s kruhom. Nadalje je treba podpirati 46 družinskih članov revnih kočarjev, 45 za delo nesposobnih delavcev, ki imajo 37 družinskih članov, ter 66 starovpokojencev z 29 družinskimi člani. Tudi med novovpokojenci je 28 oseb nujno potrebnih podpore. Če vse te reveže seštejemo, vidimo, da je v Hrastniku okrog 1700 oseb navezano na tujo pomoč. Težko bo uspelo občini in dobrodelnim društvom vsaj deloma omejiti toliko bedo.

Mi štedimo za Vas,

ker izkazujejo Tungsram žarnice ob mali porabi toka največji svetlobni efekt.

TUNGSRAM

Tako živimo...

Obisk pri Besičevi družini v starem avtobusu

Ljubljana, 13. januarja

Koliko nas je hodilo in nas še hodi mimo, ali kdo bi sodil, da se skriva na vrtu poleg Muzejskega trga, v kotu pod drevesi toliko revščine. Morda je kdo slučajno opazil prej kdaj, ko še ni pritiskal mraz in še ni na tleh ležal sneg, prikobacati izza napol podrte ograje dva, tri ali tudi več otročičev, malih, raztrganih a prijetnih okroglih obrazčkov, ki so jo potem mško ubrali proti Knafljevi ali Gledališki ulici. Komaj pa so mislili pokukati v svet in se zagledati v vrvenje ulice, že je prihitela za njimi mlada žena, vsa skrbna v obraz, kličoča za njimi in vabeča jih nazaj. Časih so jo ubogali takoj, časih pa so le namerili korake še naprej in je morala utrujena žena za njimi brzih nog, da jih vjame in obrne, preden se prikaže vsa revščina na cesto... Otroci so zajokali, in so mimo idoči čuli čebljanje, malo po srbohrvatsko, malo po slovensko. Jok je potem utihnil in je bilo čuti le še z ograjenega vrta otroške glasove, ki so zahtevali kruha, kruha...

Zdaj, ko je zunaj mraz in sneg, ostajajo ti otroci doma. Doma? Da — in sicer se tišče skupaj v razbitem in razdejanem gnezdecu — *v karoseriji starega avtobusa, ki se skriva pod golimi drevesi blizu stene zidu, ki meji na nunski vrt.*

Sedem jih je, sedem malih Besićev, ki so pripotovali v Ljubljano za svojim očetom, ki je bival v Ljubljani že popreje. Nu, tedaj, pred dvema letoma jih je bilo prav za prav šele šest, kajti najmlajša se je rodila v Ljubljani in to pred dvema mesecema. Mati Mejra, ki je stara šele 29 let, a že vsa izčrpana in trudna, ubita zaradi hudega življenja, jih je pripeljala iz Sarajeva, kajti mož, ki je bil tedaj zdrav, je delal in zaslužil. Pozneje se je bavil oče Ramo s prodajanjem preprog, nedavno pa je obolel in se vlegel. Pred mesecem so ga morali prepeljati v bolnico, kajti — tuberkuloza je že hudo napredovala.

»Doma« v tesni in nizki karoseriji pa so ostali z materjo otroci: 12letna Derviša, ki hodi v šolo v Mladiko, 8letna Rasema, ki poseča na isti šoli prvi razred, 8letni Sajko, ki obiskuje šolo na Vrtači, potem pa še 5letna Šamka, 3letna Ramiza, 2letni Šerfo in pa 2 meseca stara Šefika, tista, ki jo je štorklja baš na zimo prinesla v Ljubljano. O, ta štorklja!

In zdaj se je pričelo najhujše trpljenje. Že v nekaj dneh je zmanjkalo vsega za pod zob. Materi se je trgalo srce, ko so se plazili malčki okrog njenih nog in prosili, da jim da jesti. Koliko gorja — in kdo ga doume? Šele v poslednjem času so zaznali za strahovito revščino, ki se skriva na vrtu poleg Muzejskega trga nekateri dobri ljudje. Za usmiljenja vredno družinico so se zavzeli socialni odseki naprednih društev v dvorskem okraju pa tudi dobrotljivi posamezniki. Že zadnjič na božičnici JNS za dvorski okraj v liceju so odnesli presrečni malčki domov materi nekaj živil, a tudi nekaj obleke.

Ko se je zglasil naš poročevalec na vrtu poleg žalostnega domovanja Besićeve družine, se je zamajal za šipami v oknih karoserije gozdiček temnih glavic. Odprla so se tudi vrata in nekam preplašeno je pogledala ven mlada žena, ki se je opogumila šele čez čas in obotavljajoč se pripovedovala svoje gorje. Mali so se stiskali okrog nje: ta je držal v rokah stekleničico za mleko, v kateri pa ni bilo krepčilne tekočine, drugi je grizel prstke, tretji se je valjal na dnu karoserije in se smehljal došlecu z velikimi očmi. Iz prostora je zaudarjal strupen zrak. Gospodinja je pravkar zamesila majhen kruhek, ki bi ga lahko pojedel en sam lačen zemljan. Vendar pa s hvaležnostjo pripoveduje o dobrem gospodu, ki ji je priskrbel ščepec moke in nekaj drv, da bodo lahko spekli kruh na zarjavelem, pločevinastem štedilniku, ki ga je preskrbel svoji družinici oče, ko je bil še pokonci. Medtem ko se kadi iz štedilnika in se dalje zastruplja zrak, se smehljaje ozirajo otroci na došleca. Mala Šefika pa se guglje povezana v cunje na razpeti vrvi sredi nizkega prostora. In joka ter tako že zdaj najzgovorneje pripoveduje o trpljenju, ki ga trpi človek na svetu... Dobri ljudje, poglejte kdaj takole mimogrede v to nesrečo tam na vrtu ob Muzejskem trgu!

Ljudje, ki so bolni na želodčnih, ledvičnih in kamenih v mehurju, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadih protina, uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravne **»Franz Josefove« vode.** Možje zdravniške prakse so se prepričali, da je **»Franz Josefova« grenčica** sigurno skrajno prizanesljivo delujoče salinično odvajalno sredstvo, tako, da jo priporočajo tudi pri trebušnih kilah, natrgani danki in hipertrofiji prostate. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

DANES
NAJVEČJI FILM SEDANJOSTI

PREDOR

po romanu **BERNHARD KELLERMANNA**

Predprodaja od 11.—½3. ure.
Nov Foxov zvočni žurnal.
Predstave ob 3., 5., 7.½ in 9.¼

Elitni kino Matica
Telefon št. 21-24

Ameriko in Evropo združuje podmorski predor.

To je delo, ki osvaja vse narode sveta.

Sodelujejo **PAUL HARTMANN, ATTILA HÖRBIGER, GUSTAV GRUNDGENS**

Dr. Henrik Steska:

O poklicni stanovski organizaciji

Velika je sila pravne ideje. Vsako trajnejše sožitje ljudi zahteva neko ravnotežje in pa red. Čim višja je kultura in čim bolj komplicirano je kolektivno delo, tem večjih intelektualnih in moralnih sil je treba za vzdrževanje in izgraditev tega reda. Pravna ideja je spoznanje, da brez pravne oblasti, ki ustvarja obvezne izvršljive norme, ne more biti takega sožitja. Ta ideja je torej pravir vsega prava in se iz nje v prilagodenju okolja izobliči nekakšna pranorma, ki je podlaga za vršenje pravne oblasti in ki določa način nastanka, smer in meje nadaljnjih pravnih norm.

Posebno važno za usodo narodov in dežel je, na kaj se pravna oblast v državi opira, ali na božanstvo (teokratska oblast) ali na avtoriteto vladarja (avtokratska oblast) ali na avtoriteto enega stanu, kakršno so plemstvo ali patriciji (aristokratska oblast) ali pa na silo naroda (demokratska oblast). Vsaka teh oblasti pa je lahko omiljena z znaki druge oblasti (mešan tip). Današnje države so povečini demokratsko urejene, naj si gre za pravo ali le za navidezno demokracijo. Vsaka demokracija se sicer naslanja na bolj široke sloje prebivalstva, vendar se pogostokrat uveljavljajo predvsem izkoriščevalci teh širokih slojev, a pravi ljudski interesi so potisnjeni ob stran. Ta opasnost grozi zlasti onim državam, ki ne upoštevajo sestave prebivalstva iz raznih poklicnih edinic. V teku novejšega časa so kar pozabili na poklicne stanove in se ozirali skoro zgolj na številčno najmočnejšo grupo ljudi. Zmagalo je načelo števila in torej obča in enaka volilna pravica. Navzlic obstoječim vezem in nitim, ki združujejo pripadnike poedinega poklicnega stanu v družabne enote, le-teh niso videli. Zgolj na svetovna naziranja in na splošno volilno pravico oprte politične stranke niso bile kos pojavljajočim se nadlogam, ki po svetovni vojni vočigled nastalim gospodarskim krizam in splošni duševni razkrojenosti vedno huje pritiskajo na državo. Poklicni stanovi utegnejo biti državni oblasti krepkejša opora pri omiljenju bede in stisk ter pri vzdrževanju reda. To naziranje se bolj in bolj širi in v raznih državah skušajo pritegniti poklicne stanove k izdatnejšemu političnemu udejstvovanju.

Taki poklicni stanovi so kmetijski stan, obrtniški stan, industrijski stan, trgovski stan, svobodni poklici in javni uradniki. Nekateri smatrajo tudi delavce in nameščence privatnih podjetij za poseben stan ali za dvoje posebnih stanov, vendar prav za prav so ti le posebne skupine poedinih gori naštetih delodajalcev in delojemalcev obsezajočih poklicnih stanov. Tudi ako se privatni nameščenci, zlasti delavci, organizirajo v skupni organizaciji povsem ločeno od podjetnikov, ki se vendar že radi nujno potrebnega sodelovanja pri rešitvi izrazito poklicno stanovskih vprašanj in sporov med delodajalci in delojemalci morala takšna enotna družba deliti še po strokah, ki bi ustrezala poedinim poklicnim ustanovam. Takšna stanovska zavest, kakršna bi bila potrebna za odvračanje sedanjih gospodarskih neprilik in ki omogoča vsestransko uvidevnost za skupne žrtve, bi se po mišljenju mnogih krogov mogla razviti le pri takih poklicno-stanovskih organizacijah, ki obsegajo vse pripadnike enega stanu, torej podjetnike, nameščence in delavce.

V raznih državah se bodo poklicni stanovi pač različno organizirali ter zavisi način tega ustroja v dokajšnji meri od tradicije in rase. Moremo si na pr. misliti, da se poedini poklicni stan združuje v obče teritorialne in poleg tega po možnosti še v strokovne družbe. Obča državna zveza bi sestojala iz zastopnikov občih pokrajinskih zvez dotičnega poklicnega stanu in zastopnikov državnih strokovnih zvez, posamezna državna strokovna zveza iz zastopnikov dotičnih pokrajinskih strokovnih zvez, obča pokrajinska zveza enega stanu iz zastopnikov občih pokrajinskih združb in zastopnikov pokrajinskih strokovnih zvez, posamezna pokrajinska strokovna zveza pa ali iz zastopnikov morebitnih krajevnih strokovnih združb ali neposredno iz zastopnikov dotičnih strokovnih pripadnikov. Vobče bi se vsaka teh zvez in združb delila v dve skupini, namreč v skupino samostalnih podjetnikov in skupino nameščencev in delavcev, vsaka teh skupin pa bi se mogla deliti zopet v dva razreda, pri čemer bi se v višji razred uvrstila morda prva, po večji davčni moči ali višji izobrazbi določena četrtina pripadnikov. Takšna delitev v dva razreda nikakor ne bi nasprotovala pravim demokratskim načelom, ker prehod iz nižjega razreda v višjega nikakor ne bi bil nepremostljiv.

Ne zgolj dejanska, nego pravna razvrstitev prebivalstva v poklicne stanove utegne izredno pospešiti gospodarsko in družabno kulturo. Vsak poklicni stan ima svojo stanovsko tradicijo. Ta stanovska kultura vsebuje izredno mnogo dedne modrosti, ki se prenaša od starejših na mlajše, od staršev na otroke, od vodečih oseb na dodeljene, od višjih na nižje. Ves ta prenos idej, načel itd. se vrši ne toliko s pomočjo izrečnih zapovedi in navodi, kakor zbog posnemanja ter pogostokrat načelo sploh ni neposredno razvidno, marveč se bolj podzavestno izlušči iz konkludentnih dejanj. Interese in koristi vseh teh poklicnih stanov bodo njih zastopniki gotovo najbolj sami spoznali in je torej umestno, da izdatno vplivajo na državno delovanje. Ni dvoma, da bodo poklicni stanovi včasih preenostransko zastopali svojo stanovsko korist ,vendar je ta nevarnost manjša nego pri zgolj razredni grupaciji, saj obsega vsak stan visoko in nizko in tudi med raznimi stanovi ni tako ostrih nasprotstev, pač pa dokaj medsebojno se spopolnjujočih interesov.

Delokrog poklicnih stanovskih edinic bi po svojih, vedno krepkeje se pojavljajočih pokretih moral biti prav dalekosežen. V prvi vrsti pripadaj tem edinicam obsežna samouprava, ki ji je naloga, neposredno pospešiti gospodarske koristi, socialne odnošaje in prosvetno stanje njihovih pripadnikov, vzbuditi in vzgojiti stanovsko zavest in solidarnost.

V ta namen morajo imeti edinice tudi lasthe določbe. Spričo izrednih, malodane kaotičnih razmer v narodnem in svetovnem gospodarstvu in katastrofalne brezposelnosti bo država prisiljena, da ob pritegnitvi poklicnih stanovskih edinic, kjer so interesi delodajalcev in delojemalcev enako zastopani, skuša, če treba tudi z globlje segajočimi ukrepi o obsegu in načinu produkcije in cirkulacije dobrin, pa tudi o višini plač in mezd izravnati nasprotujoče si interese. Poklicne stanovske organizacije so dalje izredno pripravni posvetovalni organi vladni, zakonodajni in upravni oblasti.

Zgolj te funkcije poklicnih stanov pa po precej razširjenem mišljenju niso zadostne, marveč naj bi oni vrhu tega še ali izključno ali vsaj v merodajnejši meri izbrali člane zakonodajnih teles in raznih teritorialnih samouprav, s čimer bi si stanovske edinice izvojevale oni položaj, ki jim gre. S primernim ustrojstvom ojačene vladne oblasti (glej članek od 21. decembra 1933) bi se mogli tudi odvračati hujši boji med poedinimi stanovi v teh javnopravnih telesih. Skupno z državnim načelnikom ojačeno oblast vršeči kolegij bi moral biti na kombiniran način sestavljen n. pr. tako, da eno četrtino članov imenuje državni načelnik (monarh ali predsednik), eno četrtino volijo poedine kurije ali domovi državnega parlamenta, eno četrtino pokrajinske samouprave in eno četrtino optirajo člani kolegija samega. V tem oziru je mnogo možnosti in bodo one države, ki se oprimejo poklicnih stanov, ta problem prav različno rešile, upoštevaje javno mnenje in vkoreninjena stremljenja na svojih ozemljih.

GEORG O'BRIEN
s svojim konjem danes v
Zvočnem kinu Dvor
kaže svoje vragolije v filmu
V ZADNJEM TRENUTKU
Predstave ob 3., 5., 7. in 9. uri zvečer
Cene 2.—, 4.—, 6.— in 8.— Din

Velike nagajivosti reke Plive

Banjaluka, 11. januarja.

Čudovite izpremembe v toku reke Plive, o katerih je »Jutro« že poročalo, vznemirjajo že preko teden dni mesto Jajce in širšo okolico. Takoj, ko je reka narasla, je že poplavila kraj Jezero, priljubljeno izletišče Jajčanov, takoj za njim pa tudi sámo predmestje. Voda je bila tako visoka, da je popolnoma porušila in deloma tudi odnesla mestno klavnico, ki je bila zgrajena visoko nad rečno strugo. Preko noči so bili porušeni vsi jezovi in tok reke je krenil na desno. Vodovje je zalilo pot iz mesta proti Pijavicam ter prodrlo do monumentalnega društvenega doma. Z razdejanjem jezov in uničevanjem objektov na desnem svojem bregu je napravila reka v nekaj minutah škodo, ki se ceni na stotisoče.

Po teh katastrofalnih poplavah pa se je, kakor znano, zvalila v rečno strugo ogromna pečina, zaradi česar se je vodovje spet zajezilo in *tako izpremenilo svoj tok, da sta v veliki nevarnosti veličastni slap in tudi mogočni železniški most.* Most stoji v predmestju Pijavici ob vhodu v mesto in je eden od največjih in najlepših železniških mostov v vsej Bosni. Vodovje, ki stalno udarja ob desno stran, je začelo izpodbijati steno, na kateri sloni del mostu. Nenavadne izpremembe v Plivini strugi si ogledujejo razne komisije, ki se strinjajo v tem, da preti železniškemu mostu najresnejša nevarnost. Takoj je treba začeti zavarovanje bregov in regulacijo reke. Reko bo treba regulirati do njenega izliva v reko Vrbas. Pri tej regulaciji pa starodavno mesto Jajce prav lahko izgubi svoj kras in ponos — slap Plive, ki mu že sedaj vodovje ruši steno, preko katere pada voda iz višine 30 metrov.

Ta slap je napravil mestu že precej stroškov. Leta 1906 so potrošili 10.000, tik pred nastankom svetovne vojne pa 12.000 zlatih kron, da so uravnali srugo reke in odstranili skalovje, ki bi utegnilo kvariti slap. Sedanje izpremembe v strugi Plive in vse nevarnosti so pač nastale tudi zaradi tega, ker se že blizu 20 let ni ničesar več zgodilo za reguliranje rečnega toka in za obvarovanje slapa. Veliko škodo imajo slednjič mlinarji, ki so imeli ob Plivini strugi nad Jezerom pa vse do mesta svoje mline. Ti mlini so sedaj popolnoma na suhem, ker je voda krenila mimo njih na desno, in jih bo treba na vsak način premestiti. Dokler ne bo izvedena regulacija, sploh ne bodo mogli obratovati.

Sodnik pred sodniki

Kragujevac, 12. januarja.

Kragujevac je imel te dni svojo veliko senzacijo. Pred pravoslavnim božičem se je pričelo, pa se ni zaključilo, tako da marsikomu niti božična »pečenica« ni teknila, kakor bi bilo treba, samo ker je sodišče po štiridnevni razpravi preneslo razglasitev razsodbe na dan po praznikih.

Obtoženec je bil sedanji sodnik prvostopnega sodišča v Velesu, Dragoslav *Gajović*, ki so mu očitali, da se je kot sodnik v Kragujevcu v štirih primerih dal podkupiti, da bi zato čim hitreje izvršil neke uradne sodniške posle. Očitalo se mu je celo, da je sam zahteval »nagrado« za te »usluge« in določeval znesek. Značilno je, da je v razpravi nastopal kot glavna priča kragujevski odvetnik Milorad Mojsilović, ki je na predsednikovo vprašanje, ali se ne nahaja »v preiskavi«, odgovoril, da to ne, pač pa »pod izvidjajem«.

Razprava h kateri se je vse dni zgrinjalo toliko občinstva, da je le najmanjši del te množice mogel v sodno dvorano, je bila ves čas zelo burna. Obtoženec je v obširnem, zelo temeljitem odgovoru na obtožbo krepko udarjal po svojih obtoževalcih, kar je vzbujalo glasne proteste med njegovimi nasprotniki, ki jih je tudi bilo med občinstvom, in je predsednik ponovno moral groziti, zlasti nekemu odvetniku, z odstranitvijo kričačev iz dvorane. Vrstile so se priča za pričo. Precejšen del prič je odločno zanikal obtoženčevo krivdo, obtežilne priče pa so druga za drugo izpreminjale svoje izpovedbe, da so tako prihajale v očitno nasprotje s svojimi izpovedbami v preiskavi. Celo glavna priča odvetnik Mojsilović se je zapletel v razna protislovja. Zelo važna priča je bila neka Jela Novakovićeva, ki pa ni prišla na razpravo, ker je obolela. O tej priči, ki se je v svojih prejšnjih izpovedbah tudi zelo zapletala, ali vendar težko obremenjevala obtoženca, so druge priče izpovedale dejstva, po katerih se je moglo sklepati z vso gotovostjo, da je bila nagovorjena za pričanje proti obtožencu. Zdravniško izpričevalo jo je rešilo ponovne izpovedbe, ki bi bila mogla postati usodna zanjo.

Razumljivo torej, da je bil ves Kragujevac pokoncu. V torek opoldne se je zgrnila ogromna množica pred sodiščem. Sodna dvorana je bila tako polna, da se je komaj moglo dihati. Ker je državni tožilec že pred zaključkom razprave odstopil od obtožbe v enem primeru, je šlo le še za tri primere zlorabe uradne oblasti, toda napetost v občinstvu ni bila zato nič manjša. Ko pa je potem predsednik razglasil oprostilno razsodbo in prečital obširno obrazložitev, v kateri je poudarjeno, da sodišče po nejasnih, protislovnih izpovedbah prič ni prišlo do prepričanja o obtoženčevi krivdi in je zato obtoženca oprostilo, je po dvorani zagrmelo: »Živelo sodišče! Živel Gajović!« Ta vzklik se je iz sodne dvorane zanesel na ulico in se tu izpremenil v navdušeno manifestacijo pravici in oproščencu.

Že v osmih slučajih

se ni izplačala nezgodna zavarovalnina, ker so bili naročniki v zaostanku s plačilom naročnine. Tudi za Vas zavarovanje pri zavarovalnici »JUGOSLAVIJE«, splošni zavarovalni družbi v Ljubljani, ni v veljavi, če še niste nakazali denarja za tekoči zadnji kvartal.

Obup po živčnem napadu

Ljubljana, 13. januarja.

V stanovanje delavca Franceta Skubica v Zalokarjevi ulici se je v sredo vrnila njegova 32 letna sestra Frančiška, ki se je zdravila dalje časa na živčnem oddelku splošne bolnice. Medtem ko je bil Skubic na delu, je ostala Frančiška nekaj časa popolnoma mirna, naenkrat pa je dobila silovit živčni napad. V besnosti je odprla vse omare, znesla vso obleko na kup in jo pričela rezati s škarjami. V nekaj minutah je razrezala vso Skubicovo obleko, zimski površnik, več klobukov, veliko ženske obleke, nekaj parov čevljev in več plaščev, v skupni vrednosti 4500 dinarjev.

Nesrečna Francka se je šele po končanem napadu zavedla svojega dejanja, zato je popolnoma obupala. V obleko, ki ji je ostala, se je opravila in pobegnila iz hiše. Kam se je podala, domači niso mogli ugotoviti, a tudi drugi ljudje niso vedeli povedati, v katero smer je zavila. Domači so iskali Frančiško do poznega večera in še naslednji dan, toda brez uspeha. Ker je Frančiška živčno popolnoma razrvana, se je je najbrž lotil obup in ni izključeno, da si je končala življenje. Za njo poizvedujejo varnostna oblastva.

Poplava, ki traja že dva meseca

Cetinje, 13. januarja.

Najrodovitnejši del Črne gore je še vedno pod vodo. Lepa zetska ravnina je izpremenjena v veliko močvirje. Nad 10.000 oralov rodovitne zemlje je že preko dva meseca pod vodo. Najstarejši črnogorski prebivalci ne pomnijo tako usodne poplavne katastrofe. Ko se je lani v jeseni razlilo Skadarsko jezero in ko so širšo okolico poplavile tudi reke s svojimi pritoki, je bilo veliko področje izpremenjeno v jezero in nekaj vasi so morali prebivalci takoj zapustiti. Reka Morača se je kmalu umirila in tudi Skadarsko jezero se je znižalo na normalno višino. Deli zetske ravnine pa so vendarle ostali pod vodo, ki ni imela kam odtekati. Komaj pa se je nekaj vode izsušilo, je nastopilo spet močno deževje, ki je povzročilo nove poplave jezera in rek. To se ponavlja sedaj že deveti teden. Na področju od Podgorice do Skadarskega jezera je še vedno nekaj naselbin, do katerih ni mogoče priti drugače kakor s čolnom.

V zetski ravnini so štiri občine, izmed katerih pa ima največjo škodo od poplav dolnjezetska. Vasi Kurilo, Berislavci in Gostilje so deloma pod vodo že ves čas. Najhujše je v vasi Kurilo, ki leži najbližje izlivu reke Morače. V tej vasi je 36 kmečkih domačij, ki so hudo oškodovane od vode in blata. Vsega skupaj je bilo zalitih z vodo in zasutih z blatom, ki ga je naplavilo vodovje iz Morače in jezera, okrog 280 domačij. Od prvih najhujših poplav pa si je kolikor toliko opomoglo 260 domačij, ki pa živijo v strahu pred novo poplavo. Prebivalci so, od kar trajajo poplave, navzdol in počez prekopali vso pokrajino, a od tega mukepolnega dela nimajo pravega haska. Vso zetsko ravnino bo treba izsušiti in kanalizirati, kar pa se bo dalo storiti seveda šele pozneje enkrat, ko ne bo več nevarnosti, da bi voda iz reke ali pa iz jezera vse prekope sproti zalila. Iz tega sledi, da bodo revni prebivalci morali vztrajati v vodi in blatu najmanj še enkrat tolko časa, če ne še več.

COUCHITE MONTENEGRO
v velefilmu ljubezni, sreče in boja
CARMENCITA
Predstave ob 3., 5., 7. in 9.¼
Zvočni kino IDEAL

V ptujskem gledališču bodo spet redne predstave

Ptuj, 13. januarja.

Ptuj je že nekaj let brez gledališke predstave, čeprav ima mestno gledališče vse pogoje, da bi bile take predstave lahko redne. Svoječasno so se vršile v gledališču diletantske predstave pod okriljem Dramskega društva. Diletantje so bili pod vodstvom režiserja učitelja g. Majcena že tako izvežbani, da so nastopali na deskah kakor poklicni igralci, in občinstvo jim je bilo tudi hvaležno s tem, da je pri vsaki predstavi napolnilo gledališče. Ko so se iz neznanega vzroka nehale diletantske predstave, smo imeli nekaj let redna gostovanja narodnega gledališča iz Maribora, ki nam je pripravilo nekaj lepih večerov z operetami in drugimi igrami. Nekaj let sem pa je gledališko vprašanje kar izginilo s površja. Ostali smo brez gledaliških predstav, ki jih prirejajo danes že skoro v vsaki vasi.

Da se reši gledališko vprašanje, je stopil v osprednje vaditeljski odbor ptujskega Sokola, ki si je nadel nalogo, da ustanovi dramski odsek. Vršila se je že zadevna seja in odbor je šel takoj na delo. Tako se bo želja Ptujčanov po rednem prirejanju gledaliških predstav po sedemletnem odmoru spet uresničila.

Kmetijski vestnik

Izvoz naših vinskih pridelkov v Ameriko

Z ukinjenjem prohibicije v Zedinjenih državah je nastalo povsod živahno zanimanje za izvoz vina in drugih vinskih izdelkov v Ameriko. Zlasti velike vinorodne države, v prv vrsti Italija, Francija, Španija in Portugalska so računale, da bodo mogle izvažati velike količine vina in drugih alkoholnih izdelkov preko morja. Pa tudi manjše vinorodne evropske države so si obetale koristi od odprave prohibicije. Vse lepe nade so pa precej usahnile, ker kaže, da se bo izvoz v Ameriko znatno skrčil zaradi raznih predpisov in ker se Amerika tudi na tem poprišču vedno bolj osvaja.

Pri nas smo računali z izvozom vsaj močnejših dalmatinskih in smederevskih vin v Ameriko, toda ne bo nikakega razmaha ,če se kaj posebnega ne ukrene.

Glavni vzrok, da ni pričakovati posebnega izvoza naših vin v Ameriko, tiči v tem, da ne pridelujemo velikih množin enotnih močnejših vin ali posebnih alkoholnih izdelkov izredne kakovosti. Ker pridelujejo v Ameriki navadna vina v precejšnjih množinah, pridejo pri izvozu v Ameriko v poštev po večini le desertna vina in posebni izdelki. Še najbolje bo brškone uspela preko morja Italija, katere vinska trgovina je tam že desetletja izvrstno uvedena in ki razpolaga z raznimi svetovnimi znamkami (marsala, cinzano, malaga).

Od jugoslovenskih izdelkov bi prišla v poštev kvečjemu dalmatinski prošek in sremski bermet. Toda teh desertnih vin se pridela premalo, da bi se izvoz v Ameriko izplačal, saj krijejo ti izdelki začasno komaj potrebe domačega konsuma. Za uspešen izvoz bi pa potrebovali kar cele parnike blaga, da bi bili stroški za prevoz čim manjši.

Posamezniki ne morejo uspeti, a nekaj bi se dalo po zadružnem potu doseči. Toda preden pridemo do tega, ne vemo, kaj se bo medtem v Ameriki že predrugačilo. Kdor si prvi zagotovi tak trg, ta ga bo znal tudi nadalje obdržati in izpodbiti vsakršno poznejšo kokurenco. Velike izvozne države to dobro vedo in zato so že tik pred ukinjenjem čakale s polnimi parniki pred ameriškimi lukami, da se hitro udejstvijo s svojim blagom na ameriškem trgu.

Morda bi se dalo od naše strani kaj ukreniti in doseči z našimi rojaki v Ameriki, ki žive tam skupno v celih kolonijah, ako bi ti tam zahtevali le naša domača vina boljših vrst, kakor ljutomersko-ormoška, močna dalmatinska in smederevska. Vsekakor bi se pa morali naši pridelki prilagoditi okusu in zahtevam ameriških konsumentov.

V Ameriki, tako Južni kakor Severni, pridelana vina (skupni letni pridelek do 10 milijonov hl vina in brezalkoholnega mošta) zaostajajo kakovostno za evropskimi vini zaradi po večini slabših trtnih sort. Toda pričeli so tudi tam saditi finejše evropske sorte.

Z gotovostjo smemo torej računati, da bo ameriško vinogradništvo zaradi ukinjenja prohibicije hitro napredovalo na vseh koncih in krajih, s čimer bo vedno težji izvoz vin v Ameriko.

Fran Gombač.

Posebnosti naših voda

Prav tako kakor na suhem, imamo posebnosti v naših pokrajinah, tudi v vodah. Prekrasne so naše planine, bogate so na fauni in flori. Nič pa ne zaostajajo za njimi naše vode. Nekaj večjih rek je reguliranih in te vode so pač z ozirom na poljedelstvo in industrijo prisiljene, da tečejo dolgočasno po gladkih, enolično obzidanih strugah. Poleg njih pa imamo še mnogo potokov in precej rek, ki so si svobodno utrle pot in še danes tečejo in šumijo med raztrganimi bregovi in pečinami. Najlepše so pač takrat, ko nalete na močne ovire, na skalnate jezove, čez katere bobne in se penijo kakor v namišljeni jezi.

Globoki zeleni tolmuni, bistre deročine rek in snežno beli prodi so značilni za lepo slovensko pokrajino. Najdemo pa jih tudi še v nekaterih delih naše širne domovine, posebno v Bosni in Hercegovini. Večina teh voda, izvzemši tam, kjer vodo onečišča industrija, je bogata na ribah. Kralj našega vodovja je mogočni sulec, ki ne le po velikosti, marveč tudi po gospostvu nad ostalimi prebivalci vodovja zasluži ta naslov. Poleg kralja sulca naj omenim cvet naših manjših rek elegantnega lipana in biser potokov rdeče pikčasto postrv.

Vprav tako kakor lovstvo, privabi mnogo tujcev tudi ribištvo. Kot sportna riba prideta pri nas prav za prav v poštev le sulec in lipan in to največ zaradi velicine vode, v kateri prebivata in se ribolov le tam lahko izvaja sportno; to se pravi, da ribič preizkusi svojo spretnost v metanju in v vodenju vabe, posebno pa v krotenju velike ribe. Čim finejše je orodje in čim težja je riba, tem bolje, seveda. Mnogo pa pripomore k užitku pri ribolovu pokrajina. V deročih vodah, ki tvorijo plitvine in globočine, ribič lahko določuje, kje se ribe nahajajo. V mirno tekočih vodah je to težje določiti. Ribe loviti v mirni vodi je kakor čitati dolgovezno prozo, ribarjenje v globokih tolmunih, posebno pod jezovi, pa je kakor burna scena ali lepa pesem, polna zanosnega ritma. Čim pestrejša je pokrajina, tem lepši je ribolov.

Lepo je ribariti v Savi na Gorenjskem, toda žal ta voda izdaleka ni tako bogata na ribah kakor bi morala biti. Tudi velikost rib ni primerna globočini tolmunov. Povod temu je tu pa tam od tovarn onečiščena voda in pa slab prehod rib čez jez v Medvodah. Najtežji sulci so tam do 12 kg težki. Pod Ljubljano so večji sulci in jih je več je pa v splošnem, izvzemši nekatere tolmune, pokrajina nekoliko enoličnejša. V tem delu ujet sulec je tehtal baje 24 kg. Krasno obrežje globoki tolmuni in veliki sulci so od Zagorja dalje. Žal, da je tamkaj voda kalna, onesnažena od premogovnikov. Posebno pa moti sportni užitek črna struga, polna drobcev premoga. V črni vodi loviti je žalostno. Ne razlikuješ globočine od plitvine, ne vidiš skalovja, kjer rad obtiči trnek, ne veš, kje bo ostala riba in nikdar nimaš prilike videti za vabo drvečo ribo.

Zelo lepa sportna voda je Poljanščica. Ta ima dobre jezove, mnogo prodov in precej globokih tolmunov. Le posebno velikih sulcev ni v njej. Prav ugodno pa je lovljenje lipanov. V Poljanščici je ujel najtežje sulce pokojni dr. Ivan T a v č a r, ki je bil navdušen sulčar. Eden je tehtal 12 kg, ujel ga je pri Barbni žagi v Gorenji vasi. Sedaj v Poljanščici menda ni več takih orjakov. Sicer se v njej pojavijo izredno veliki sulci pomladi, ko se drste, toda ko je konec ženitovanja, se zopet polagoma pomikajo proti Savi. Povod je bržčas pomankanje podusti, ki jih je od leta do leta manj in so poglavitna hrana vodnih velikanov. Sedaj so v Poljanščici sulci nad 5 kg zelo redki. Pač pa nudi ribiču poseben užitek lepa pokrajina Poljanske doline.

Nekaj posebnega za sportnega ribiča je K r k a, vendar le gornji del. Krka je tudi za postrvi sportna voda. V Krko prihajajo ribarit največji ribiški sportniki, Angleži. Škoda bi bilo, če bi jo preveč izlovili, kar je sedaj prav lahko mogoče, posebno še zato, ker je zadnje leto dalo oskrbništvo gornje Krke precej licenc za lovljenje postrvi. Nepozabna postane Krka tistemu, ki je v njej lovil sulce. Pred leti so segali le do velikega jeza pri Dvoru, sedaj pa jih je zasadil zakupnik ribolova v delu pri Žužemberku tudi nad Dvorom, kjer prav dobro uspevajo. Kdor ni hodil po dolini gornje Krke, skozi soteske ob vodi, pač ne ve, kakšne pokrajinske zaklade skriva naša Dolenjska! V stoletjih si je reka izjedla pot skozi pečine, nad katerimi samujejo sicer precej žalostne, a slikovite dolenjske kočice. Najlepše je ob vodi. Kjer ni pečin, teče voda leno med dolgorokimi vrbami, ki so posebno lepe pomladi, ko na njihove veje splezajo srebrno sive mačice. Na vodni gladini plavajo jate pestrih divjih rac. Kadar se pripelje po cesti nad reko voz, se pomaknejo lepe ptice v zatišje vrbovja. Med pečinami, ki tvorijo nebroj prirodnih jezov, se preliva voda iz tolmuna v tolmun. Pod Dvorom, kjer se prične prava sulčja domovina, pa so tolmuni, kakršnih ne vidiš zlepa. Pod velikim jezom, ki so ga zgradili že pred več kakor sto leti kranjski fužinarji in sedaj obrača vodo na žage, so sulci velikani in bržčas tamkaj domujejo že več kakor pol stoletja. Poleti, kadar je majhna voda, da ne teče čez jez, vidijo pod jezom, kjer so globočine nad 10 m, sulce dolge po meter in pol! Taki velikani tehtajo nad 20 kg. Ker sulci radi prijemajo vabo le pozimi in pomladi, ko čez jez bobni voda in se pod jezom močno peni, je težko loviti in le to jih varuje pred še tako strastnimi ribiči. Pod tem jezom so ujeli že nekaj sulcev, tudi prav težkih, ko so prišli v drugi manjši tolmun. Ali glavnih stanovalcev pač ne dobe v pest.

Najlepši uspeh sem imel v suličarjenju pod Tominčevim mlinom. Morda se mi je ta kraj vprav zaradi tega tako priljubil. Nekega zimskega dne sem ujel v okolici mlina poleg več srednje velikih sulcev v teku četrt ure dva velikana, ki sta tehtala skupaj 24 kg. Pri drugi priliki mi je pa prav pod jezom, poleg mlina, in sicer zaradi tega, ker sem imel staro vrvico, ušel s kosom vrvice in vabo velikan, ki je gotovo tehtal nad 20 kg. Vsi ti sulci so prišli v deročine k mlinu iz nevpoglednih globočin nad Sotesko. Tu se ti nudi zopet pokrajina posebne vrste. Nikjer si ne morem tako živo predstavljati pravljice o povodnem možu, kakor prav tukaj. Mirno, skoraj nevidno se plazi temno zelena voda, v njej pa se zrcalijo temni smrekovi gozdovi. V teh globočinah, sodim, se skrivajo največji sulci. Ali ker se zaradi velikega obsega globočine ne more ugotoviti stajališče velikanov, je sulčji lov v tem delu zelo nesiguren. Zelo uspešen pa je ribolov pod jezom pri Soteski. Tukaj je bilo ujetih največ velikih sulcev. S tem jezom pa je menda tudi zaključen najlepši del naše sulčje vode. Sicer so tudi v okolici Novega mesta še prav lepi jezovi, toda v tej okolici preveč love z mrežami, kar škoduje uspešnemu lovljenju sulcev na trnek.

Izredno bogata na sulcih, med njimi posebno težkih, je Ljubljanica. Kot sportno vodo pa jo moremo upoštevati le pri izviru na Vrhniki in pa spodaj Ljubljane, posebno okoli Studenca in Vevč, kjer so jezovi in teče precej divje. Na Barju v mirnih globočinah vidijo tu pa tam sulce, ki tehtajo blizu 20 kg. Za pravi sportni ribji lov pa ta del Ljubljanice ni. Sulce

Iz tritedenskega bivanja Nj. Vel. kralja in kraljice v Zagrebu ostane Zagrebčanom v neizbrisnem, ljubkem spominu obisk kraljevskega para na Trešnjevki, med najsiromašnejšo deco. V mestnem otroškem zavetišču na Selski cesti je deca sprejela vladarsko dvojico tako ljubko, da pač kraljični rojstni dan ni mogel biti lepše praznovan. Seveda je tudi spored prireditve bil najskrbneje pripravljen. Naša slika kaže Nj. Vel. kralja in kraljico ob odhodu iz otroškega zavetišča skozi špalir sirot, ki jih v zavodu vzorno negujejo in vzgajajo.

Načrt velike Ljubljane

Borba za ustvaritev reprezentativne slovenske metropole — Problemi okoliških občin — Prvi korak za ustvaritev velike Ljubljane

Ljubljana, 13. januarja.

Načrt o ustvaritvi velike Ljubljane, o katerem se je do zadnjega tako pogostokrat razpravljalo v javnosti, se je v novejšem času nekako umaknil z dnevnega reda. Zdi se, da bo zamisel, ki so jo narekovali oziri na stvarne vnanjosti razvoja našega mesta, mora še počakati na svojo realizacijo spričo vseh mogočih zadržkov. Ljubljana se po vojni razvija s tolikšno naglico, da so se njena nekdanja predmestja že zdravnaj tesno primaknila k središču in da so se oddaljene vasi razvile v njena predmestja. Od Zaloga do Št. Vida, od Viča do Ježice rase mesto čez polja v eno celoto in enoto. Mestni gradbeni urad je v načrtu velike Ljubljane predlagal

dve varijanti:

po eni naj bi bodoča mestna občina obsegala tudi vso dosedanjo občino Vič, od občine Zgornja Šiška katastrsko občino Zg. Šiška in del Dravelj, od občine Ježica del Ježice in del Stožic, od občine Moste Udmat, Moste in del Šmartna, od občine Dev. Marija v Polju del k. o. Slape (aerodrom), od občine Dobrunje Štepanjo vas, od občine Rudnik del Rudnika z železniško postajo Lavrica. Po drugi varijanti naj bi se temu ozemlju pridružili še deli katastrskih občin Št. Vid, Ježica, Štozice in Šmartno do Save, ki imajo sicer še povsem podeželski značaj, pa bodo potrebni za bodoči razvoj mesta, ki se giblje proti severu. Meja bodoče Velike Ljubljane bo v tej smeri prav gotovo Sava.

Misel na ustvaritev velike Ljubljane datira že iz predvojne dobe. Že nekdanji kranjski deželni zbor se je bavil z njo. Po vojni so to staro idejo prvi osvežili Moščani, ki so se l. 1922 s posebno resolucijo obrnili na tedanjega pokrajinskega namestnika Ivana Hribarja s prošnjo, naj se Moste v celoti priključijo mestu. Pokrajinski namestnik in mestni občinski svet sta tedaj predlog razširila v smislu velike Ljubljane, naposled pa je občinski svet odklonil še sprejem Most, ker bi inkorporacija naložila mestu velika bremena. Moste so se namreč prav tedaj ukvarjale z velikimi načrti: da zgrade novo šolo za podobčino Šmartno ter vodovod in napeljavo elektrike v Šmartno, da povečajo moščansko šolo, da zgrade otroško zavetišče, da izvedejo regulacijo cest in kanalizacijo, kar je vse skupaj predvidevalo ogromne milijone stroškov. — Sicer pa so Moščani — vsaj del prebivalstva — že od nekdaj najbolj vneti za inkorporacijo mestu. L. 1930 se je skupina Moščanov s posebno peticijo obrnila na notranje ministrstvo, naj pripomore do priključitve Most, ki da je nujna in mogoča iz gospodarskih razlogov in iz potreb zdravstvene službe. Moščanski občinski svet je proti tej akciji soobčanov protestiral — peticijo je bilo podpisalo večje število posestnikov na Kodeljevem, na Selu, v Udmatu, v Zeleni jami — prosilci pa so svojo prošnjo leto kasneje obnovili.

Posebno akcijo

so že pred več leti pokrenili posestniki na Kodeljevem, ki so se obrnili na sresko načelstvo s prošnjo, naj pomaga do inkorporacije ozemlja, ki leži med Ljubljanico, Gruberjevim kanalom in mestno mejo pri bivši prisilni delavnici. Kakor je znano, pripada Kodeljevo deloma moščanski, deloma dobrunjski občini. Sresko načelstvo je tedaj odredilo plebiscit med Kodeljevskimi posestniki in se jih je od 36 glasujočih samo 6 izreklo proti priključitvi. Causa Kodeljevo je v borbi za veliko Ljubljano postala kar posebna velika pravda, interesi domačinov, mesta in okoliških občin so se križali na tem kosu zemlje, da zadeva še do danes ni končno rešena.

Izmed ostalih okoličanov so za inkorporacijo prosili zlasti še prebivalci vasi Lipe na Barju v občini Tomišelj, katerih zemljišča leže pretežno na mestnem svetu, in pa hišni posestniki v Stožicah, katere imajo v resnici že povsem mestni značaj. Razen tega so prosili za pospešeno realizacijo Velike Ljubljane tudi razne stanovske organizacije (nameščenci, železničarji itd.), ker so številni delavci in nameščenci zaposleni v mestu, prebivajo pa v okolici, vsled česar so prikrajšani na nekaterih socialnih prejemkih. Z inkorporacijo predmestnih krajev pa bi bili deležni vseh pravic, ki jih že zdaj uživajo njihovi tovariši v mestu.

Najtežji zadržki

za izvedbo načrta so seveda gospodarskega značaja. Predmestja bi s priključitvijo stvarno mnogo pridobila, saj bi bilo treba pospešiti vse polno velikih investicijskih del, ki so potrebna za njih gradbeni in kulturni podvig. V Zg. Šiški je treba izboljšati javno razsvetljavo in dopolniti vodovodno omrežje. Na Viču je prav tako treba izpopolniti električno napeljavo in razširiti vodovod. Enake naloge čakajo v Mostah, razen tega pa je treba tu še razširiti osnovno šolo, zgraditi novo meščansko šolo, urediti vse ceste itd. Samo definitivna ureditev cest bi tu po računu iz l. 1930 veljala 4,700.000 Din, če naj bi se ceste uredile, kakor so sicer urejene na periferiji mesta. Vič mora razen tega nujno dobiti kanalizacijo, ki je vobče ni mogoče več odlašati, in ureditev cest. Veliki šoli v Zg. Šiški, ki je občino veljala 3,000.000 Din, je potreben še prizidek za 1,800.900 Din. — Po vsem tem se ne bomo čudili, da je

tudi pri naši mestni upravi dovolj pomislekov za izvedbo načrta.

Slovenija potrebuje reprezentativno metropolo, Ljubljana je že zdavnaj zrasla preko svojih meja. Mestna občina že zdaj posega s svojim gospodarskim omrežjem daleč v predmestja in jih oskrbuje z elektriko, plinom, vodo, s prometnimi zvezami itd. Toda že po sedanjem statutu je mestni občinski svet mnogo preohlapen corpus — saj je večji od beograjskega občinskega sveta, s porastom mesta pa bi se število prebivalstva dvignilo za eno tretjino (od 60.000 na okrog 90.000) in s tem v zvezi tudi število zastopstva. Mestni župan dr. Puc je na podlagi podrobne analize danih razmer stavil predlog, naj bi se bodoča velika mestna občina organizirala

po vzoru velikih svetovnih mest

tako, da bi posamezni okraji ohranili svojo avtonomijo, skupno pa bi se opravljale predvsem zadeve tzv. prenesenega področja.

Do takšnih idejnih zasnov je borba za veliko Ljubljano dozorela doslej. Eden najnujnejših nagibov za delo v tej smeri je bila predvsem skrb za smotrno izgradnjo mesta, ki se je po okoliških občinah doslej vršila v pretežni meri brez vsakega reda in načrta. Spodnja Šiška, ki je bila pred dvajsetimi leti inkorporirana mestu, kaže najbolj zgovoren primer, koliko arhitektonskega nereda lahko prinese v mesto predmestje, ki se je razvijalo povsem na lastno roko. Prof. Plečnik je že pred leti napravil načrte za Zgornjo Šiško in Vič v skladu z zamislijo velike Ljubljane, ki pa doslej še niso našli vsega razumevanja.

Po novem občinskem zakonu pa so okoliške občine obvezane, da vsa stavbna dovoljenja izdajajo samo v sporazumu z mestno občino. Mestni gradbeni urad na ta način danes že skrbi za izvajanje regulacijskega načrta na vsem ozemlju bodoče velike Ljubljane. In s tem je storjen prvi pomembni korak za izvedbo tega zgodovinsko pomembnega načrta.

Hop! Glej zapreko,

sicer nedolžno, ki pa spada takisto kot Nivea k zimskemu sportu. To vam je znano, da stavljata veter in mraz na kožo velike zahteve in da se ona suši. Koži je torej potrebna posebna zaščita, ako ne želite, da postane zgrbančena, rdeča in da ne spoka. V to svrho je Nivea krema in Nivea olje idealno in enostavno sredstvo, ker vsebuje **koži slično snov**: Eucerit. Zato na večer, zjutraj in pred izletom natrite kožo, oziroma jo dobro naoljite. Uspeh: Nikako neprijetno grbančenje več, koža postane mehka in gladka in izgledate sportsko sveži.

Vsa Črna gora jih obsoja...

Cetinje, 12. januarja

Ko se je izvedelo o strahovitem krvavem dogodku, ki se je v noči od prvega na drugi pravoslavni božični praznik dogodil v vasi Ereču pri Djakovici, so starim našim serdarjem zaigrali brki od jeze. Kaj takega v Črni gori! Mladi svet ni vreden svojih starejših! Pokvarjen je ko klopotec! Fej ga bodi!

Osem moških je iz zasede napadlo enega in tri ženske. In dve ženski sta obležali mrtvi, tretja pa težko ranjena. V Črni gori, domovini junaštva, kaj takega!

Tistega večera so se po domači zabavi v prijateljski hiši vračali domov Dušan Perović, brat davkarja v Peči, Milovana Periča, in njegove tri sestre Andja, Marica in Gjurgja, prvi dve poročeni, tretja pa še dekle. Ko so tako nič hudega sluteč, vračali se proti domu, je planilo nadnje iz teme osem ljudi, pet bratov Grgurovićev in trije njihovi bratranci. Lotili so se Dušana. Ker se jim je ta krepko upiral ter so mu priskočile na pomoč vse tri sestre, ki so bile tudi krepkih mišic, so napadalci pograbili po nožih. Dušan Grgurović je prvi zamahnil ž njim in zadel Andjo naravnost v srce, da se je mrtva zgrudila na tla. Priskočil je nato k njej njegov brat Marko, ji izdrl nož iz prsi ter naskočil ž njim Marico. S tretjim udarcem jo je zadel v srce in je tudi ona izdihnila v nekaj trenutkih. Tretji brat Spasoje je ranil z nožem Gjurgjo, sicer ne smrtno, toda vendarle nevarno. Ko je krik in vik ob tem napadu privabil sosede, so napadalci pobegnili in se poskrili.

Napadalci so sami mladi ljudje. Najstarejši Grgurović ima šele 25 let, Dušan, ki je umoril Andjo, pa šteje 21, morilec Marice. Marko 18, tretji, Spasoje, pa tudi 21. Pri napadu je sodeloval tudi najmlajši brat Boško ki ima šele 15 let in predzadnji, ki je učenec petega razreda gimnazije v Peči.

Kaj je bil prav za prav povod temu krvavemu zločinu, se ne ve, pač pa se misli, da je mogel tu igrati svojo ulogo neki star spor med Perovići in Grgurovići zaradi vode, ki se uporablja za namakanje polja. Naj pa je že bil kakršenkoli, smatra vsa črnogorska javnost, da so si Grgurovići s svojim zahrbtnim napadom osmih proti enemu, pri čemer so celo klali ženske, poleg velikega zločina nakopali še neizbrisno sramoto, ter je z največjim zadovoljstvom sprejela vest, da je orožništvo v Ereču že polovilo in priprlo vseh osem napadalcev.

Tombola — beraška palica

Beograd, 13. januarja.

Po Beogradu se je zopet razpasla »tombola v dobrodelne namene«. Da se nam ne bo očitalo, da napadamo s kakšin slabim namenom to »koristno ustanovo«, naj navedemo tu samo, kar je zapisala o njej »Pravda«:

Delavstvo vse brez razlike dobiva mezdo ob sobotah. Rokodelci tudi pred praznikom najbolje služijo. Predujmi se navadno jemljejo tudi pred praznikom. Tombola v Beogradu se tudi igra na predvečer nedelje in praznika. Tedaj je treba pogledati v prostore, kjer Rus s hripavim glasom kliče številke ob nevšečnem trkanju bobna s številkami. Morje ljudi, večinoma slabo oblečenih se nagiba nad raznobarvnimi listki. Obrazi se kremžijo, smehljajo, misice igrajo. Pa se oglasi klic: — Dosti!

Vsi pogledi se obrnejo tjakaj, odkoder se je oglasil klic. Mlade razprodajalke listkov pohite k delavcu, ki je dobil »premijo«. K njemu se gnetejo otroci, ki prodajajo vrvice za čevlje in žiletke. Srečni dobitnik pa nima čevljev na nogah, temveč razcapane opanke, v polpodrti šupi, kjer prenočuje, pa prav gotovo ne priprave za britje. Rusinja mu je prinesla na krožniku stolpce dinarjev in dvojač. Galantno ji porine kupček dvojač za »bakšiš«. Nato kupi 1 vrvice za čevlje in žiletke in naroči vina za tovariše pri mizi žepe si je napolnil z nikljem. In nadaljuje igro.

Prodajalke so se razpršile po dvorani. Vsaka miza jemlje listke. Tisti, ki kliče številke, pove, koliko listkov je prodanih in visokost premije, pri čemer je seveda odbil 100 do 200 dinarjev, pač po visokosti premije. Nato pa zopet s hripavim glasom: »Sedemnajst... tri... petdeset... Zopet največja nestrpnost med igralci, zopet se kremžijo in smehljajo lica, pa zopet: »Dosi!« — Tako vse do zore. Tla so pokrita na debelo z raztrganimi listki. Vsak tak listek je stal dva dinarja ali enokelogramski hlebec kruha, okusnega kruha iz čiste pšenične moke.

Tombola je za to noč končana. Zvecer pa se bo nadaljevala. Devet in devetdeset odstotkov nocojšnjih igralcev ne bo, toda pridejo drugi, ki se jim bo godilo enako, kakor nocojšnjim.

V praznik zgodaj zjutraj pa vas ustavi berač.

— Nimam kruha, gospod! Prosim vas, dinar!

Zasmiliti se vam mora. Iz žepa mu gledajo nove rumene vrvice za čevlje, na nogah pa ima razcapane opanke. V roki drži dve tri žiletke. To je ostanek »premije«, ki mu jo je snoči na krožniku izročila gibka gospodična.

Tisti, ki imajo dom, ženo in otroke, prihajajo ob zori domov razdraženi. Naj žena samo črhne, bo padla pest po hrbtu ali kamorkoli. Ako se otroci predrznejo s krikom motiti lutranjo tišino, zapoje palica.

— Nimamo kruha za danes! — se bo drznila jokaje pripomniti žena.

— Nimam niti ficka! — ji odgovarja »tombolist«, ki je ves svoj zaslužek zaigral.

Konec vsega je, da žena zapusti otroke in dom ter pobegne. Otroci pač ne poznajo besede »nimam«.

In bilo je že mnogo takih primerov.

Žrtve te igre so pač samo mali rokodelci in delavci. Njihove žene in otroci ostajajo brez sredstev, oni sami pa beraško palico v roko pa trkajo na vrata društva za pomoč revežem, ali zaustavljajo ljudi na ulici:

— Nimam kruha, gospod, prosim dinar!...

DARMOL
čokolada za odvajanje
deluje blago in zanesljivo
Ne škoduje!
Odobreno od Ministrstva socialne politike in narodnega zdravlja S. štev. 249 od 19. II. 1932.

V spanju ga je zadušil dim

Domžale, 13. januarja.

Ferdinand Zupan, 50letni posestnik na Ljubljanski cesti v Domžalah je v četrtek zvečer legel k počitku. V postelji je še prižgal cigareto, preden pa jo je pokadil, je zaspal. Cigaretni ogorek je padel na posteljo, ki je pričela tleti. V sobi je bilo precej toplo in ker je kmalu zmanjkalo za ogenj potrebnega zraka, se postelja ni užgala, ampak je samo tlela naprej. Zaradi nastalega dima in pomanjkanja zrak se je posestnik Zupan v spanju zadušil. Ko je zjutraj služkinja odprla vrata, ji je puhnil v obraz dušeč dim. Hitro so skočili v sobo, kjer so našli gospodarja mrtvega. Pogreb je bil danes popoldne.

Snovanje nove tekstilne tvornice v Ptuju

Ptuj, 13. januarja.

Med ptujsko mestno občino in češko skupino tekstilne industrije na Brodu ob Savi po zastopniku g. Klementu se vršijo pogajanja za ustanovitev nove tekstilne tvornice. Mestna občina bo dala na razpolago zemljišče za železniško postajo, kjer bo družba zgradila tvornico, in je za uresničenje tega projekta pripravljena nuditi vse ugodnosti. Z uresničenjem tega načrta bo Ptuj mnogo pridobil. Že prej pa bo začela obratovati tekstilna industrija v bivšem dominikanskem samostanu, v katerem je že ves cerkveni trakt v I. nadstropju adaptiran.

Anton Kosi sedemdesetletnik

Središče, 13. januarja.

V torek bo slavil g. Anton Kosi, upokojeni šolski ravnatelj in posestnik v Središču, svoj sedemdeseti rojstni dan.

Jubilant se je rodil v Godemarcih pri Mali nedelji. Po meščanski šoli v Radgoni je absolviral učiteljišče v Mariboru. Učiteljeval je nato ves čas v Središču, le par mesecev l. 1888 je bil začasni šolski vodja na Humu pri Ormožu. Leta 1909. je prevzel vodstvo središke šestrazredniice, l. 1915. je bil za zasluge na šolskem polju odlikovan s častnim naslovom šolskega ravnatelja, leta 1924 pa z redom sv. Save IV. stopnje. Leta 1925. je bil stalno upokojen.

Že kot dijak mariborskega učiteljišča je Kosi nabiral po ljutomerskem okraju narodno blago: pravljice, basni, pripovedke, narodne legende, pesmi in napeve. Vso dolgo dobo svojega učiteljevanja, ki se mu je posvetil z vso vnemo in plemenito ljubeznijo do mladine, je našel vedno časa dovolj, da se je udejstvoval tudi kot pisatelj in skladatelj. Zlasti velike so njegove zasluge na mladinsko-vzgojnem polju. Obogatil je slovensko mladinsko slovstvo pred vsem z izdajanjem Zabavne knjižnice za slovensko mladino, ki se je s svojimi 14 knjigami (leta 1891—1910) tako splošno priljubila, da skoro ni bilo kraja, kjer je ne bi poznali. Poleg tega je izdal še večje število mladinskih spisov in zbirk: Narodne legende (1890—1893), Šaljivi Jaka (1892—1894), Sto narodnih legend (1894), Zlate jagode (1894), Iz otroških ust (1928), Otroška modrost (1930) itd.

Prav tako ploden je bil Kosi na glasbenem polju. Izdal je nad 20 raznih del, od katerih naj omenimo samo najvažnejše: Šopek šolskih pesmi v nar. napevih (1906), Venček troglasnih nar. pesmi (1912), Nabožne ljudske pesmi (1912—1914), Molitev za slovanski rod s hrvatskim prevodom, ki ga je priredil B. Borko, potem več kompozicij za maše, več prigodnih kompozicij za materinske proslave, za Vidov dan itd. S temi svojimi edicijami je veliko storil za povzdigo pouka petja na osnovnih šolah.

Številne so Kosijeve strokovno-pedagoške razprave, ki jih je najti v različnih letnikih Popotnika in v drugih strokovnih časopisih, deloma pa so izšle kot samostojne edicije. Znani so tudi jubilarjevi gospodarski sestavki, zlasti iz sadjarstva in vinogradništva.

Dasi je g. Kosi sedaj umirovljen in že visoko v letih, še vedno neumorno dela. Kot ljubitelj in pospeševatelj otroškega petja še vedno prostovoljno poučuje petje na središki šoli. Razen tega opravlja že dolga leta z največjo vestnostjo in natančnostjo posle tajnika Središke hranilnice in posojilnice, nadalje vodi središko podružnico Sadjarskega društva, pri tem pa skrbno neguje svoje vinograde in je generacijam svojih učencev še danes vzgled dobrega gospodarja. Njegova gostoljubna hiša je prijetno vtisnjena v spomin neštetih znancev, ki so ga kdaj posetili.

Ob njegovi sedemdesetletnici se ga spominjajo z globoko hvaležnostjo vsi njegovi številni učenci in iz srca vsem mu kličemo: Še mnoga leta naj mu bo solnčna jesen življenja!

F. M. R.

Smučarji!

Najboljše, od smučarskih mojstrov priznane, nepremočljive, specialno izdelane smučarske čevlje pod znamko »BRANA« izdelujeta

BRATA NAGLIČ, ŽIRI

Zahtevajte cenik! Cene solidne!

Naše čevlje dobite tudi v trgovini tvrdke A. GOREC, Ljubljana, Tyrševa cesta št. 1.

ujamejo le tako, da vlečejo vabo za čolnom. Ta način lova ni posebno zabaven. Pred nekaj leti so ujeli na omenjeni način sulca, ki je tehtal 22 kg, letos pa je ujel ribič, in sicer v mrežo, na kraju, kjer se v Ljubljanico izliva Borovniščica, 18 kg težko sulčevo samico.

Posebno lepa sportna voda, ki s svojimi bregovi lahko tekmuje z najslikovitejšimi pokrajinami Evrope, je naša Kolpa. Žal, da imamo z njo izredno slabe prometne zveze. Ko pride prava sezija za sulčji lov, takrat ostra kraška burja, ki prav pošteno brije čez kočevske goličave, zamete cesto, vodečo iz Kočevja na Brod, ki je nekako središče gornje Kolpe.

S 600 m visokih planjav, kraj katerih leži mala vasica Nova sela, se počasi potapljaš v globoko dolino, do 250 m, kjer se vije skozi sivo skalovje zelena Kolpa. Nad Brodom so bregovi zelo strmi, same pečine, prav take, kakor jih vidimo le na Gorenjskem. Pod pečinami so divji plazovi, ki segajo skoraj do struge reke. Spodnji deli pečin so opasani z bornimi gozdički, po večini s skromno bukovino, kar seveda le poviša planinski značaj Vode je v tem delu prekrasna: skozi vso dolino pa tolmuni, jezovi, deročine in beli prodi. Del pod Brodom so ozke soteske, po večini precej težko dostopne celo za sulčarje, ki morajo biti ne le samo dobri turisti, nego vešči tudi telovadbi Silno povzdignejo to pokrajino razvaline starega Kostela, ki kliče v spomin davne dneve mogočnih Ortenburgov in Celjanov.

Vprav pod razvalinami so najlepši tolmuni kar sem jih še videl. Tu so globočine do 15 m. Tla tolmunov so peščena, na njih pa nagromadeni celi stolpi pečin, pod katerimi stanujejo kralji voda. Že v soteski, posebno pa za sotesko, se vrste široki jezovi, ob katerih samujejo mlini, ki meljejo za kočevske vasice, ležeče visoko nad dolino Kolpe. Tudi ta del vode je kakor ustvarjen za sulce. V kolikor sem izvedel od domačinov, ki so do zadnjega tamkaj ribarili po dragi volji, so ujeli največ sulcev v teži 2 do 3 kg. Največji sulci, ujeti v Kolpi, pa so baje tehtali 14 kg.

To bi bile glavne sportne vode ljubljanskega območja. V področju bivše mariborske oblasti je lepa sportna voda Savinja. Mnogo užitka pa nudi sportnikom tudi Drava z dotoki. Le žal, da je Drava precejšen del leta kalna.

Kakor za drugo gospodarstvo, bomo morali skrbeti za povzdigo bogastva naših voda, ki bodo lahko nudile mnogo zabave domačim sportnikom, obenem pa bodo posebno povzdignile tujski promet. —s.

Pristopajte k „Vodnikovi družbi“

17. dražba kož

divjadi na velesejmu 22. januarja 1934. 1291
Pošljite nemudoma blago na naslov: Ljubljana »Divja koža«, Velesejem.

Domače vesti

* **Vsem pravoslavnim bratom in sestram želi srečno, uspehov polno novo leto — »Jutro«.**

* **Zaslužni belokrajinski javni delavec** g. Anton Sever, trgovec v Semiču bo slavil 16. t. m. 50 letnico rojstva. Po rodu je iz prijaznih Sel pri Semiču. Že kot mlad trgovski pomočnik je kazal veliko zanimanje za javno delo. Kot neomajan nacionalist je bil med glavnimi ustanoviteljі Sokola v Semiču (l. 1911.), ki mu je neumoren tajnik ves čas obstoja. Neutrudljiv je kot režiser sokolskega dramskega odseka in kot poverjenik Vodnikove družbe. Pri podružnici CMD je od začetka eden glavnih stebrov. Poleg tega pa še pridno vrši tajniške posle pri občinski organizaciji JNS. Izkazal se je tudi kot gerent krajevnega šolskega sveta in je izposlovaj za gradbo šolskega poslopja v Semiču izdatno državno podporo. Nesebičnemu javnemu delavcu, zvestemu nacionalistu in Sokolu g. Severju bodi naklonjenih še mnogo let.

Da! pri tvrdki **J. MAČEK** na Aleksandrovi cesti 12 kupite najbolj ugodno moška in dečja oblačila.

* **Iz državne službe.** Imenovana sta za policijska stražnika I. razreda zvaničnika I. položajne skupine policijska stražnika II. razreda zvaničnika II. skupine Vinko Zorman pri upravi policije v Ljubljani in Alojzij Sterman pri predstojništvu mestne policije v Mariboru; premeščena sta zvaničnica Anica Wusser od sreskega načelstva Maribor levi breg k sreskemu načelstvu Maribor desni breg in zvaničnica Helena Kopše od sreskega načelstva Maribor desni breg k sreskemu načelstvu Maribor levi breg.

* **Iz banovinske službe.** Imenovan je za primarnega zdravnika V skupine primarni zdravnik in upravnik zdravilišča na Golniku VI položajne skupine dr Robert Neubauer. Premeščena sta zdravnik dr. Franc Puc iz združene zdravstvene občine Dobrova v združeno zdravstveno občino Stari trg pri Črnomlju in pisarniški uradnik Nikolaj Zupančič iz javne bolnice v Celju v javno bolnico v Brežicah. Razveljavljen je odlok, s katerim je bil premeščen banovinski zdravnik dr. Josip Arh iz združene zdravstvene občine Ljubno v združeno zdravstveno občino Stari trg pri Črnomlju: služba je prestala banovinskemu uradniškemu pripravniku, cestnemu nadzorniku pri sreskem cestnem odboru v Slovenjgradcu Alojzu Herzogu.

Razprodajamo

zaradi inventure blago za suknje in ostalo zimsko blago

po zelo znižanih cenah

Za vsakega kupca okoli

20 %

efektivni prihranek, dobro blago in ogromna izbera le pri

NOVAK — Ljubljana
KONGRESNI TRG ŠT. 15
nasproti nunski cerkvi

* **Diplomirala sta** za inž. rudarstva v sredo na ljubljanski univerzi gg. Blaž Turković iz Varaždina in Oton Knežavrek iz Sarajeva. Čestitamo!

* **Službeno mesto banovinskega cestarja** razpisuje banska uprava v območju sreskega cestnega odbora v Litiji, in sicer za banovinsko cesto Radeče-Brezovo v dolžini 10.240 m. Upoštevali se bodo le prosilci v starosti 23 do 30 let. Prošnje sprejema do 30. t. m. sreski cestni odbor v Litiji.

* **Službeni list dravske banovine** objavlja v 4. letošnji številki med drugim: pravilnik o izdajanju enkratnih podpor pohabljenim delavcem in rodbinam smrtno ponesrečenih delavcev, ki so delali pri javnih delih; odločbo o pravici, opravljati zvanje strojnika K. za posluževalce parnih motorjev in kotlovskih naprav, izpremembe in dopolnitve pravilnika o postranskih prejemkih uslužbencev državnih prometnih naprav; izpremembo v pravilniku o opravljanju izpita za posluževalce električnih naprav; podaljšavo roka za predložitev seznamka tokomerov; izpremembo pravilnika o uporabljanju zakona o zaščiti lesne industrije; rok za vnovčitev kuponov, rok za opravičbo izvozniških potrdil za izvoz cementa, spisek strojev in strojnih delov, izdelanih v državi; naredbo, s katero se za nekatere vode znižuje najmanjša dopustna mera za potočno postrv in drugo.

* **Mesto dimnikarskega mojstra** za dimnikarski okoliš Slovenjgradca razpisuje tamkajšnje sresko načelstvo. Prošnje se sprejemajo do 8. februarja. Nezadostno dokumentirane prošnje, kakor tudi one, ki dospejo po določenem roku, se ne bodo upoštevale.

* **Spomenik dr. Gjorgju Joanoviću.** V patološkem institutu v Beogradu bodo konec tega meseca na slovesen način odkrili doprsni kip pokojnega dr. Gjorgja Joanovića, profesorja beograjske univerze, znanega raziskovalca raka in ustanovitelja patološkega zavoda. Kip je bil gotov že pred letom dni, njegovo odkritje pa je bilo že nekajkrat odloženo. Slovesnemu odkritju bodo prisostvovali predstavniki vseh zdravniških združenj in kolegium medicinske fakultete.

* **V Motniku bodo ponovne občinske volitve.** Z odlokom z dne 30. decembra 1933 je upravno sodišče v Celju razveljavilo občinske volitve v občini Motnik v kamniškem srezu na podlagi člena 50. zakona o občinah in določilo, da se morajo po istem členu vršiti v mesecu dni po prejemu odločbe za nove volitve. Razlogi se utemeljujejo s tem, ker je predsednik volilne komisije v občini Motniku proglasil za neveljavno kandidatno listo Janeza Učakarja, na kateri je manjkal podpis sodnika. Ta razlog pa ni bil osnovan po zakonu o občinah, ker je bilo iz spremnega dopisa sreskega sodišča razvidno, da je bila Učakarjeva lista potrjena.

* **Odmevi občinskih volitev pred ljubljanskim okrožnim sodiščem.** Neka gostilničarka iz Notranjske je bila obsojena na 7 dni zapora in 120 Din denarne kazni, ker je dan pred volitvami točila alkoholne pijače. Sodba je bila izrečena pogojno za 2 leti. Gostilničarka se je zagovarjala, da je dala vino delavcem, ki so ji prijeljali blago, in nobenemu drugemu gostu. — V konsumnem društvu pri Št. Joštu nad Vrhniko je bila nekega dne pred volitvami med možmi živahna debata o občinskih zadevah. Tajnik Posojilnice in hranilnice v Št. Joštu Jakob Žakelj je po navedbah orožniške ovadbe govoril o »režimu na trhlih nogah«, ker pa se po njegovem zagovoru nanaša samo na občinsko politiko. Po drugi obravnavi je bil Žakelj oproščen. — Nadalje je bil obtožen župnik v Križah pri Tržiču, Josip Hartman, da je v nedeljo pred volitvami 8. oktobra po končani pridigi v cerkvi imel daljši nagovor na vernike, v katerem je omenil, »da so naši kandidati krščanski in da gre za vero in slovenski jezik.« Župnik Hartman je pred sodnikom priznal, da je tako govoril, a da ni nameraval v cerkvi uganjati strankarske agitacije. Bil je po kratki obravnavi obsojen na 600 Din denarne kazni odnosno 10 dni zapora, pogojno za 2 leti. Župnik si je pridržal pravico priziva, državni tožilec pa je prijavil priziv.

* **Proglašen je za mrtvega** posestnik Anton Šubl, rojen l. 1867. v Podgorju pri Slovenjgradcu, pogrešanec iz svetovne vojne.

* **Občni zbor akademskega starešinskega društva »Jadran«** se bo vršil danes ob 10. dopoldne v Ljubljani v prostorih Zveze kulturnih društev v Kazini II. Opozarjamo vse člane na udeležbo. — Odbor.

* **Nove poštne pristojbine.** Z novim letom so stopile v veljavo delno izpremenjene pisemske pristojbine za tujino in posebej za pisma in dopisnice v Italijo. Teh novih pristojbin nima menda noben letošnji koledar razen »Poštnega almanaha«, ki je izšel za božič s 76×50 cm veliko prilogo-stensko poštno tarifo, v kateri so pregledno in zanesljivo pravilno začrtane vse vrste poštnih, telegrafskih in telefonskih pristojbin v domačem in tujinskem prometu. »Poštni almanah«, lična knjiga na 128 straneh finega papirja z raznovrstnimi strokovnimi članki in praktičnimi navodili za uspešno uporabljanje pošte, telegrafa in telefona, stane s prilogo poštno tarifo vred 20 Din, sama tarifa pa 5 Din. Almanahe in tarife prodajajo pismonoše, dobijo pa se lahko tudi pri upravi »Poštnega almanaha« v Ljubljani, Sv. Jakoba trg 2-I. Tako knjiga kakor tarifa sta neobhodno potrebni za vsakogar, ki ima več posla s pošto. Zato priporočamo nakup »Poštnega almanaha«.

* **O pomorski upravi** je nedavno razpravljala konferenca pomorskih strokovnjakov na Sušaku ter predlagala, naj bi se pomorska uprava dekoncentrirala na inspektorate v Dubrovniku, Splitu in na Sušaku. S tem predlogom pa niso zadovoljni splitski gospodarski krogi, ki so mnenja, naj ostane pomorska uprava koncentrirana v direkciji pomorskega prometa v Splitu. Delokrog te direkcije naj bi se razširil in od prometnega ministrstva se pričakuje, da bo izdalo posebno uredbo o delokrogu pomorske uprave.

* **Danska pomoč pri centralizaciji prodaje mleka v Zagrebu.** Med važne in težke komunalne probleme Zagreba spada tudi ureditev prodaje mleka. Na leto porabi Zagreb okrog 14 milijonov litrov mleka in so se že večkrat vršila posvetovanja predstavnikov občine in raznih strokovnjakov, na kak način bi se dala prodaja mleka centralizirati, da bi bilo prebivalstvo preskrbljeno z zdravim, vsem predpisom higiene odgovarjajočim mlekom in mlečnimi izdelki. Nekontrolirano mleko je prenašalo doslej kali raznih nevarnih bolezni v mesto. Danski poslanik, ki je te dni obiskal Zagreb, se je tudi zanimal za vprašanje centralizacije prodaje mleka ter naposled sporočil mestnemu županu, da je skupina danskih industrijcev pripravljena, urediti zadevo na tak način, kakor je to običajno na Danskem. Danska skupina industrijcev je pripravljena investirati okrog 20 milijonov dinarjev za ureditev prvovrstne mlekarske centrale, ki bi po 10 letih prešla v last mestne občine. Predlog je zelo ugoden in bo, kakor vse kaže, v najkrajšem času sprejet.

* **Huda zima v Bosanski Krajini.** Po vsej Bosanski Krajini je vnovič zavladal hud mraz. Vse vode razen večjih rek so zmrznile. Stalno je 10 stopinj pod ničlo. Novega snega sicer ni bilo, ivje pa je na debelo pokrilo drevje in grmovje. Promet z avtobusi še vedno ni urejen.

* **Huda nesreča na ozkotirni podjetniški železnici pri Bos. Gradiški.** V Gornjih Podgradcih blizu Bosanske Gradiške se je pripetila huda nesreča na industrijski progi tamošnjega lesnega podjetja. Popoldne je vozila po ozkotirni progi dolga kompozicija tovornih vozov, naloženih s stavbnim materialom. Zaradi goste megle sprevodniki niso opazili, kako se je odpela lokomotiva ter se z veliko brzino spustila po tiru, dokler ni na prvem ovinku skočila iz tira. Cela garnitura pa se je pri tem prevalila v globoke jarke ob tiru in je bilo pri tem 12 uslužbencev lažje in težje ranjenih. Zavirača Hasana Alagića iz Sarajeva so našli mrtvega na nasipu. Njegovo truplo je bilo popolnoma a nepoškodovano in se iz tega sklepa, da je nesrečneža, ko je opazil katastrofo, zadela srčna kap in da je tako rekoč umrl od strahu.

SERIJOZEN, AGILEN

ZASTOPNIK

dobro uveden v Jugoslaviji, Bolgarski, Grčiji, Albaniji in Turčiji, s stalno klijentelo in referencami v Sloveniji, IŠČE zastopstvo tovarne v Sloveniji. Stanuje v Beogradu, tačas v Ljubljani.
Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 1297

USTA IN GRLO

so pot, po kateri prihajajo klice bolezni v naše telo. Deco varujejo nalezljivih bolezni vratu in grla okusne

Dobivajo se v vseh lekarnah. Cena malemu zavojčku Din 8.—, velikemu zavojčku pa Din 15.—. 354

* **Nesreča zaradi zamrzlega snega.** Iz Logatca nam pišejo: Na zamrzlem snegu je padel te dni g. Bogomir Deu, pristav sreskega načelstva v Logatcu, tako nesrečno, da si je zlomil nogo. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico. Želimo mu, da bi kmalu zopet okreval in se vrnil v našo sredo.

ING ARCH
LADISLAV KHAM
pooblaščeni civilni inženjer
LJUBLJANA
Ima svojo pisarno v nebotičniku IV. nadstropje telefon 36-36
od 8.—12. in od 14.—18. ure

* **Tatvina svinje.** V eni zadnjih noči je bila viničarki Rozaliji Kolednikovi v Velikem Okiču ukradena svinja. Tat je odtrgal pri svinjaku močen železen zapah s ključavnico, si svinjo naložil na hrbet in izginil v bližnjem gozdu, kamor je držala sled. Orožniki so tatu na sledi.

* **Naročnikom knjižnih zbirk Tiskovne zadruge.** Prejeli smo: Sporočamo, da bo v kratkem izšel program novih knjižnih zbirk s cenami in plačilnimi pogoji. Mesečni obroki se začnejo plačevat letos z marcem in se končajo s 1. februarjem 1935. Z novim zanimivim programom bo ustreženo najširšim narodnim krogom, ki jih vse vabimo k naročbi zbirk, ko bo program objavljen. Tiskovna zadruga v Ljubljani.

ZVOČNI KINO MOSTE
Danes ob 3., 5., 7., 9. in jutri ob 8. uri

LJUBIMKANJE

Magda Schneider, Paul Hörbiger, Olga Čehova

16.—18. januarja:

PRAVICA OTROKA

PRIDE! CARJEV ADJUTANT PRIDE! 1298

* **Za Dom slepih so darovali:** G. dr. Jos. Hacin iz neke kazenske poravnave 50 Din odvetnik g. Stante v Celju iz poravnave 100 Din; osobje poštne direkcije namesto venca pok. gdč. Pavli Nahtigal 400 Din; g. svetnik katehet Anton Čadež 300 Din; g. Terezija Scharlach iz Šmarja pri Jelšah 100 Din; neimenovani iz Maribora za božičnico našim slepim otrokom 500 Din; Kot ustanovna člana z ustanovnino po 500 Din sta pristopila k društvu Dom slepih gg. Jenko August in Olup Josip. — Vsem darovalcem in ustanovnim članom, kakor tudi vsem rednim in podpornim članom se odbor društva za darove oz. članarino iskreno zahvaljuje. Vse one, ki morejo pomagati, prosimo najvljudneje, naj priskočijo na pomoč, da bo Dom slepih čimprej urejen in opremljen. Darovi naj se blagovolijo pošiljati na »Dom slepih«, Ljubljana, Pred škofijo 12-II.

Vitkost, lepota, mladost
šola za ritmično gimnastiko in umetniški ples
KATJA DELAKOVA
Gajeva ulica 8
otvarja nove tečaje za dame in otroke. Vpis dnevno od 10.—12. in 3.—5. 1302

* **Najbolj čitana slovenska knjiga Janka Kača** kmečki roman »Grunt« je že dalje časa razprodana. Če se bo oglasilo dovolj naročnikov, bo oskrbel pisatelj drugo izdajo. Kdor se vnaprej naroči na delo, dobi za 40 Din odlično opremljen izvod. Naročila sprejema založba »Zemlja« v Ljubljani, Gajeva ulica 9. Od istega pisatelja so izšle pravkar **»Pisane zgodbe«**, za katerih odlično kakovost jamči pisateljevo ime. Za 35 Din jih dobite v vsaki knjigarni ali vam jih pa pošlje **založba »Zemlja« v Ljubljani, Gajeva ulica 9**, poštnine prosto.

* **Planinski koledar 1934** je izdal Savez planinskih društev kraljevine Jugoslavije, vezanega v platno, dimenzije 9×14 cm, 150 strani. Bogata vsebina nudi turistu točno orientacijo o naši planinski organizaciji v državi, kakor tudi v slovanskih in drugih državah, ki pripadajo Asociaciji slovanskih planinskih društev in Mednarodni alpinistični federaciji. Poleg raznih navodil o o železniških olajšavah, obmejnem prometu, vremenu, vzhodu in zahodu solnca, opremi in hrani turista, orientaciji v naravi, znakih v sili, ročni apoteki in prvi pomoči v planinskih nezgodah, pa je osobito važen oddelek, ki vsebuje na 54 straneh jedrnat in pregleden opis vseh planinskih področij v državi. V teh vodičih niso podane samo posebnosti poedinih gorskih skupin, temveč tudi izhodišča in glavni dohodi na poedine važnejše vrhove z navedbo planinskih koč in zavetišč v dotičnem gorskem predelu. Turistu omogoči ta vodič povsem zanesljivo orientacijo za vse naše jugoslovenske planine. To je tem večje vrednosti, ker nudi zbrano in pregledno gradivo za vso državo, ki je bilo doslej obdelano samo sporadično za poedine predele v raznih gorskih vodičih in potopisih. Cena koledarju s tako bogato in za vsakega turista dragoceno vsebino je samo 12 Din po komadu, to pa zato, da omogoči nabavo vsakemu, tudi najrevnejšemu planincu ter da s tem obenem pripomore k uspešni propagandi za poset in spoznavanje naše lepe jugoslovenske zemlje. Koledar se naroča pri Savezu planinskih društev v Ljubljani, palača »Grafike«, Masarykova cesta. Ako ga naročajo poedinci po pošti, morajo poleg kupnine 12 Din nakazati za porto še 2 Din.

* **Novost za avtomobiliste!** Kakor znano je na intervencijo zainteresiranih faktorjev, posebno avtokluba ministrstvo financ dne 24. novembra lani zopet dovolilo uporabljati za pogon motorjev čisti, nemešani bencin. Avtomobilisti bodo to novo uredbo gotovo toplo pozdravili, ker je znano, da se je z bencinsko mešanico povečala potrošnja za 20 do 25% in je ta mešanica povzročala težko startanje ter kvarno vplivala na motor. Ob tej priliki je bila sicer trošarina na nemešani bencin povišana za 2 Din, tako da je sedaj za 1.50 Din višja nego pri mešanici, vendar se toči v Mariboru pri novi črpalki tvrdke »Motoroil« na Kralja Petra trgu 4, izven kartela lahki nemešani bencin, ki je samo za 45 para, to je 5% dražji od mešanice napram 20% prihranku. Tako se zmanjšajo režije za pogon motorjev z uporabo čistega bencina tvrdke »Motoroil« za 15%. **Ista firma dobavlja čisti, mešani bencin tudi v sodih in cisternah izven kartela.**

* **Velike količine neprebavljivih snovi** odstranjujejo iz telesa s svojim blagim in sigurnim učinkom Artin dražeji. Vsebina škatlice po 8 Din zadostuje za 4 do 6 krat. Dobe se v vseh lekarnah.

* **Lastno stanovanje lahko kupite** v solastnini v stanovanjski hiši! Ponudbe sprejema: »Stavbna zadruga«, Ljubljana, poštni predal 307.

* **Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna JOS. REICH.**

Iz Ljubljane

u— **Naše agilno pevsko društvo Ljubljanski Zvon,** ki ga vodi že skoro četrt stoletja pevovodja Zorko Prelovec, nam bo pripravilo dne 15. t. m. v dvorani Filharmonične družbe zanimiv koncertni večer. Za spored si je izbralo skladbe primorskih skladateljev Hajdriha, Kocjančiča, Lebana in Volariča. Poslušali bomo najlepše pesmi naše polpretekle dobe v novi interpretaciji. Na koncert nikakor ne pozabite! Vstopnice si nabavite pravočasno v Matični knjigarni na Kongresnem trgu.

u— **Predavanje univ. profesorja dr. Metoda Dolenca.** V četrtek, dne 18. t. m. priredi Jugoslov. češkoslovaška liga v Ljubljani predavanje univ. profesorja, častnega doktorja bratislavske univerze Metoda Dolenca. Predavatelj bo pripovedoval o svojih spominih na Bratislavo izza kongresa slovanskih pravnikov. Predavanje bo ob 20.30 (pol devetih) v pritilični sobi »Zvezde« na desni strani. Vstop prost. Opozarjamo na to predavanje odličnega znanstvenika in pravnega raziskovalca ne le pravnike, marveč tudi vse prijatelje češkoslovaško-jugoslovenskega sodelovanja in vse, ki se hočejo seznaniti z lepo podunavsko Bratislavo.

u— **Vojna in okupacijska škoda.** Podpisani gospodarski odsek sreskega odbora JNS v Ljubljani javlja interesentom, da je zaključil prijave o vojni in okupacijski škodi in jih poslal na pristojno mesto s prošnjo, da pojasni vzroke dosedanjega zavlačevanja in ukrene potrebno za nujno likvidacijo. Po potrebi bomo interesente po časopisnem potu obvestili o uspehu akcije. Vlogo smo podprli s prošnjo za intervencijo na našega poslanca in ministra g. dr. Alberta Kramerja, senatorja g. dr. Gregorina in poslanca g. dr. Rapeta. Gospodarski odsek sreskega odbora JNS v Ljubljani.

u— **Klubu primorskih akademikov** je pripravljalni odbor Idrijskega večera v počastitev 60letnice g. E. Gangla daroval 500 Din od čistega dobička. Iskrena hvala!

u— **Poleg Beethovnovega violinskega koncerta** s spremljevanjem velikega orkestra bo izvajala Državna muzička akademija iz Zagreba na svojem koncertu v petek 19. t. m. v veliki unionski dvorani simfonično vizijo »Morje« za soli, zbor in veliki orkester. Pri drugi izvedbi tega dela ob neki svečani priliki v zagrebškem Narodnem gledališču l. 1925. pravi zagrebška kritika: Lhotkova simfonična vizija »Morje« bo ostala na repertoarju kakor najsvečanejši pesniški in glasbeni izraz celokupne hrvatske glasbene literature. Publika je z ogromnim navdušenjem sprejela delo ter z gromovitim aplavzom pokazala svoje zadovoljstvo tako napram avtorju kakor tudi napram izvajalcem. Simfonično vizijo izvaja v Ljubljani 120 akademikov zagrebške glasbene akademije. Na koncert opozarjamo, sedeži so v predprodaji v knjigarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu.

u— **Primorski akademiki.** V ponedeljek ob 20. bo v Filharmoniji koncert primorskih pesmi. Poje društvo Ljubljanski Zvon. Udeležba častna zadeva vsakogar.

u— **Srbska pravoslavna cerkvena občina** priredi 27. t. m. ob 20. v veliki dvorani na Taboru svetosavsko besedo z izbranim umetniškim programom, ki bo objavljen pozneje.

u+— **Preporodovci (ke)!** Danes ob pol 10. dopoldne bo predavanje g. senatorja dr. Rožiča o slovenščini v Avstriji. Ker mora predavanje zanimati vsakega Preporodovca, menim, da ne bo nikogar, ki bi se predavanja ne udeležil. Vabljeni so tudi člani SOP. Po predavanju važen članski sestanek. — Načelnik.

u— **Pevski zbor Glasbene Matice.** V ponedeljek 15. t. m. vaja vsega zbora izjemoma ob 16.¼. Ob 20. koncert v Filharmoniji. Sprejem novih in bivših članov je s tem dnevom v letošnji koncertni sezoni zaključen. — Odbor.

u— **Pevsko društvo »Grafika« v Ljubljani razpisuje mesto pevovodje.** Ponudbe na naslov: M. Dachs, Učiteljska tiskarna.

u— **Organizacija diplomiranih tehnikov** priredi v torek 16. t. m. ob 20. v zborovalnici Trgovske zbornice, Beethovnova ulica 10 (nasproti gimnazije) širši sestanek za brezposelne tovariše. V lastnem interesu naj nihče ne izostane.

ZVOČNI KINO »SOKOLSKI DOM« V ŠIŠKI. — Telefon 33-87

Najlepši velefilm krasnih melodij in glasbe

FRANCA SCHUBERTA

HREPENENJE

Marta Eggerth, Hans Jaray

V tem filmu sodeluje orkester dunajske filharmonije in zbor dunajske drž. opere.

Predstave: v nedeljo ob 3., 5., 7. in 9., v ponedeljek ob ½8. in ½9. uri

PRIDE! PRIDE!
DOBRI VOJAK ŠVEJK

Od „tajne sile“ do „znanstvenega dognanja“!

Župnik Kneipp je vsakomur kot zdravo priporočal, naj hodi zjutraj bosonog po rosni travi. Takrat so ljudje govorili o »tajni sili« rose. Danes vemo iz dognanj prof. Negra v Bologni, da je rosa radioaktivna. Iz takih spoznanj so začeli učenjaki poskušati učinek radija na ljudeh. Svetovnemu učenjaku prof. dr. Mamloku gre hvala, da je po dolgotrajnih poskusih vpregel radij v službo moderne nege ust, s tem, da je dal v promet Doramad radioaktivno zobno kremo, ki se sedaj dobi tudi pri nas.

u— **Klub Primork** vabi vse svoje članice, da se udeleže v ponedeljek v Filharmoniji koncerta Ljubljanskega Zvona, kjer se bodo izvajale skladbe izključno naših primorskih skladateljev.

u— **Družabni večer v Unionu.** Uradništvo železniške in poštne direkcije priredi na svečnico 2. februarja ob 20. v veliki dvorani Uniona elitni družabni večer s plesom. Prireditveni odbor je sestavil pester plesni spored in obenem poskrbel za bogat in cenen bufet. Vstop bo samo z vabili, ki se že razpošiljajo, kdor bi ga pomotoma ne prejel, naj ga blagovoli reklamirati pri prireditvenem odboru v »Dvoru«. Ker je čisti dohodek prireditve namenjen siromašni deci železniških in poštnih uslužbencev, vabi odbor k čim večji udeležbi.

ŠVEDSKO KARTOTEKO

Agrippa

in

poslovne knjige

vseh vrst nudi

M. TIČAR, LJUBLJANA

u— **Zahvala Kolašic.** Kakor vedno, tako so bile tudi letošnjo zimo Kolašice pridne pri delu. Božičnica se je dobro obnesla, saj so Kolašice obdarovale nad 400 otrok, dijakov, staršev in ženic z zavitki blaga, z živili ali z denarjem. Da je tudi v teh težkih časih ta akcija tako dobro uspela gre predvsem velika zahvala vsem plemenitim dobrotnikom in prijateljem, ki so na katerikoli način kaj podarili. Vsem in vsakemu posebej tem potom tisočera hvala!

u— **Zveza gospodinj** prične 19. t. m. šestedenski šivalni tečaj, ki se bo vršil vsako sredo in vsak petek od 16. — 19. v društvenih prostorih na Bregu št. 8. Istotam se pričneta prihodnji teden dva kuharska tečaja, in sicer: kratek tečaj za brzokuho in trimesečni večerni kuharski tečaj, ki se bo vršil vsak ponedeljek in četrtek od 19. dalje. V vsak tečaj se sprejme še nekaj udeleženk. Prirejamo tudi različne enodnevne tečaje. Natačneje se poizve vsak dan od 15. do 17. v društvenih prostorih, Breg št. 8.

u— **Obrtniški vajenski dom** naznanja vajencem, da bo danes ob 10. v Narodnem domu lutkovna predstava, ki naj se je udeleže v največjem številu. Zbero naj se ob 9.45 dopoldne pred Narodnim domom na Bleiweisovi cesti.

u— **Nadaljevalni smuški tečaj. SPD** priredi nadaljevalni smuški tečaj v bližnji okolici Ljubljane od 15. do 20. t. m. vsakikrat ob 15. Udeleženci morajo obvladati plug in plužni zavoj. Prijave sprejema pisarna SPD v svojih prostorih v palači »Grafike« (Masarykova cesta).

u— **Društvo »Tabor«** vabi svoje članstvo in prijatelje, da se v čim večjem številu udeležijo koncerta skladb primorskih skladateljev, v ponedeljek ob 20. v dvorani Filharmonične družbe.

Advokat

Dr. Fran Gaberšček

je otvoril svojo pisarno

v Ljubljani, Dalmatinova ulica štev. 11 1290

u— **Sokol I** ima svojo 26. redno glavno skupščino v sredo 17. t. m. ob pol 20. v mali dvorani Sokolskega doma na Taboru. Dnevni red je objavljen na društveni oglasni deski.

u— **Občni zbor Olepševalnega društva v Rožni dolini** se bo vršil v nedeljo 21. t. m. v gostilni Franca Nereda (pri Franceljnu) na cesti IX. ob 3. popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

u— **Skupina bojevnikov Ljubljana-Trnovo** ima svoj redni občni zbor danes ob 10. dopoldne v prostorih gostilne Soklič, Pred Konjušnico. Članstvo in prijatelji vljudno vabljeni! Odbor.

u— **Lutkovno gledališče na Taboru** priredi v nedeljo 14. t. m. ob pol 16. revijo lutk pod naslovom »Kadar mačke ni doma, miši plešejo«. Po reviji se bo predvajala prijubljena igra »Jurček zmagovalec«. Znižane cene. Med odmori bo igral priznani Ajaks-band.

u— **Kellermannov »Predor«** v zvočnem kinu Matici je eden izmed onih filmov, ki privežejo publiko nase. Tako veličastnega dela nismo že dolgo videli. To je film ki slavi moč dela, a nam tudi pokaže, kaki temni elementi prinajajo na dan, kadar gre za uresničenje velike ideje in kakšnih sredstev so zmožni nasprotniki.

u— **Danes ob 11. dopoldne** lahko vsak sliši in vidi lepe valčke in druge poskočne plese v Elitnem kinu Matici, kjer ZKD predvaja svoj predpustni film »Dunajski valček«. Film je poln lepih melodij in prekrasnih slik. Pri vsem tem je jako zabaven.

u— **Nedeljski popoldanski ples s poukom novosti** od pol 4. do 7. v Jenkovi šoli — Kazina.

ADVOKAT

Dr. Vladimir GROSSMANN

je otvoril

ODVETNIŠKO PISARNO

V LJUBLJANI. Cigaletova ulica 1/I
(vogal Tavčarjeve št. 7, nasproti sodišča).

SMUČARJI!

Uporabljajte

dr. Kmetovo mazilo

IN OLJE ZA SONČENJE. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah po 10 Din.

u— *Tako, zdaj bomo pa začeli!* V lanskem letu smo nekajkrat zapisali, da se bo v Ljubljani ustanovila taka šola, — ne, tečaj, v katerem se bodo tudi tisti, ki jih je narava prikrajšala za posluh, naučili petja. Zdaj v novem letu se bo tečaj resnično pričel. V četrtek zvečer naj pridejo starši otrok, ki so doslej že prijavljeni, pa tisti, ki žele svoje otroke prijaviti — torej v četrtek zvečer na sestanek na Bleiweisovi cesti 21. Tam bo pogovor o vsem, kar bo za tečaj potrebno. Tako o najprimernejših urah, o podrobnostih metode in še o vsem, kar bodo starši želeli.

u— *Francoščina za samouke.* Vsakdo, ki bi se rad učil francoščine, nima prilike, da bi imel učitelja, nauči se je pa lahko kljub temu po metodi za samouke. Takšne metode so pri vseh narodih v splošni rabi. »Francoščina za samouke« profesorja dr. Pavla Brežnika je lahko razumljiva, zanimivo pisana knjiga ima sestavke iz vseh panog modernega življenja, je ilustrovana in po ceni, stane samo 40 dinarjev, kar sicer velja že ena sama lekcija pri učitelju. Pozimi je najlepša prilika, da se sami doma naučite tujega jezika. Ne bo vam žal, če si jo kupite. Založilo jo je »Jutro«, dobi se pa v Tiskovni zadrugi kakor tudi v vseh drugih knjigarnah. Podarite jo svojemu prijatelju ali prijateljici, ki se zanima za francoščino. Tudi dijaku boste z njo napravili veliko veselje.

ZOBOZDRAVNIKA ŠPECIJALISTA

Dr. Vladimir Volovšek in Dr. Vladimira Volovšek-Abram

ord. Sv. Petra c. 2-II,. od 9.—18. ure

u— »Malo za res in malo za šalo« vam bo pokazal mladinski oder društva »Tabor« v nedeljo, dne 21. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice. Na sporedu bo Franceta Bevka »Bedak Pavlek«, pravljica v treh slikah s petjem, godbo in plesi, dramski prizori, deklamacije itd. Starši, privedite svojo drago deco.

u— **Smučke kradejo.** Pri velikem letošnjem razmahu smučarskega sporta je razumljivo, da tatovi pridno oprezajo tudi za smučmi. Če ne že za to, da bi se sami podajali v belo opojnost, pa vsaj zato, da jih spravijo v denar. Dva para smuči sta bila ukradena v včerajšnji noči z dvorišča na Sredini št. 15. na Prulah. Ene smuči so bile tekmovalne (hikori), druge pa turne takisto črne. Poleg tega je tat odnesel tudi dva para palic, ni pa se polastil damskih smuči in damskega kolesa, kar mu je tudi bilo na razpolago. Nu, morda se pa še kaj zglasi.

Znižane cene za

„EDISON BELL“ gramofone in plošče

Moderni radioaparati ter

SMUČI

in smučarske opreme v veliki izbiri pri 1299

„TEHNIK“

JOSIP BANJAI

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 20

u— **Citronček v snegu.** V uredništvo nam je prinesel prijatelj našega lista metulja citronča, ki ga je vjel včeraj na snegu pod Rožnikom. Vsekakor malo prezgoden znanilec pomladi.

u— **Dar revni deci.** Stalno omizje pri »Ožbinčku« je zbralo v znak spoštovanja do svojega dragega lovariša, pokojnega nadučitelja v p. g. Dragotina Benedika 375 Din. Znesek je bil izročen Kolu jugoslovenskih sester za Štepanjo vas, da s tem prispevkom obdari revno deco in sirote.

u— **»Začetniški plesni tečaj« Jenkove šole v Kazini** se vrši vsak ponedeljek ob 20. s poukom osnove za vse družabne plese in »četvorke«. Nove prijave dam in gospodov se še sprejema. Posebne plesne ure in informacije vsak dan.

u— **Pri delu se je poškodoval v Grosupljah** 25 letni elektrikar Filip Marn, rodom iz Trbovelj. Ponesrečenca, ki ima na glavi več ran od eksplozije nekega stroja, so z avtomobilom včeraj pripeljali v splošno bolnišnico.

u— **Preporodašice!** V ponedeljek pričnemo zopet z rednim sestankom ob pol 6. Pridite vse in točno.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin.
Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo

13. januarja

Ljubljana 7, 760.0, —2.5, 92, mirno, 10, 3.3, sneg; Ljubljana 13, 760.8, —1.2, 90, NE1, 10, sneg; Maribor 7, 760.3, —6.0, 90, N2, 10, 0.2, sneg; Zagreb 7, 760.3, —3.0, 90, ESE1, 10, 3.0, sneg; Beograd 7, 761.4, —5.0; 70, ESE6, 10, —, —; Sarajevo 7, 762.4, —4.0, 80, SE1, 10, —, —; Skoplje 7, 767.0, —6.0, 90, mirno, 10, —, —; Split 7, 759.4, 7.0, 90, SE4, 10, 0.6, dež; Kumbor 7, 761.3, 8.0, 90, mirno, 10, —, —; Rab 7, 758.2, 5.0, 90, SSE7, 10, 5.0, dež.

Temperatura: Ljubljana —, —5.5; —0.3, Maribor —5.3, —7.0; Zagreb —2.0, —4.0 Beograd —1.0, —6.0; Sarajevo —1.0, —9.0; Skoplje 1.0, —7.0; Split 8.0, 4.0; Kumbor —, 6.0; Rab —, 2.0.

Solnce vzhaja ob 7.37, zahaja ob 16.41.

u— **Planinski ples SPD** bo 1. februarja ob 20. na Taboru. Planincem in ljubiteljem naših gora bodo na razpolago naše planinske koče s hrano in pijačo. Med gorskimi velikani bomo krožili na ledeni plošči. Pripravite že zdaj vse potrebno za to prireditev. Preskrbite si dopust za ta planinski izlet.

Zlata poroka v Lavrenčičevi rodbini

Danes obhajata v Ljubljani svojo zlato poroko g. Josip in ga. Marija Lavrenčič. Gosp. jubilant je nestor ene najstarejših in najuglednejših narodnih rodbin na Notranjskem. Bil je dolga leta deželni poslanec na Kranjskem in kasneje po prevratu poslanec v italijanskem državnem zboru v Rimu. Njegova življenjska družica ga. Marija je iz znane Obrezove narodne rodbine iz Cerknice.

Politične in rodbinske razmere so oba jubilanta prisilile, da sta se preselila v Ljubljano, kjer obhajata danes zlato poroko v krogu svoje rodbine, v katero štejeta tudi otroke pokojnega dr. Žerjava in njegove pokojne žene, svoje hčere Milene.

Zlatoporočencema k redkemu jubileju iskreno čestitamo ter jima v harmonični skupnosti želimo še mnogo zdravih in srečnih let.

Iz Celja

e— *Dve zanimivi predavanji.* Jutri ob 20. bo predavala gdč. prof Anica Černejeva na Ljudskem vseučilišču v risalnici deške meščanske šole v vzgojnih problemih našega časa. Na predavanje opozarjamo zlasti starše in vzgojitelje. V okviru Savinjske podružnice SPD bosta predavala gdč. Mohorčičeva iz Ljubljane in g. Andrino Kopinšek iz Celja v četrtek 18. t. m. ob 20. v predavalnici Ljudskega vseučilišča v meščanski šoli o svojih turah na Montblanc in Matterhorn. Na to predavanje opozarjamo vse ljubitelje narave.

e— **Mestno načelstvo opozarja** hišne posestnike, da plačajo že zapadli obrok najemninskega vinarja pri mestni blagajni do 30. t. m. — Lastniki psov morajo do konca februarja nabaviti pasje znamke (za 104 Din).

e— *»Cvrček za pečjo« v celjskem gledališču.* Ljubljanska drama bo gostovala 23. t. m. ob 20. z igro po znani povesti Charlesa Dickensa »Cvrček za pečjo« v režiji g. Cirila Debevca. Predstava bo za abonma. Neabonenti naj si nabavijo vstopnice v predprodaji v knjigarni K. Goričarja vdove.

e— *Igralska šola v Mestnem gledališču.* Danes ob 11. bo vaja. Zaradi razdelitve vlog za javno produkcijo se prosi za točnost.

e— *Učiteljsko zborovanje.* Učiteljsko društvo v Celju bo zborovalo jutri ob 8. zjutraj v mestni narodni šoli. Poleg društvenih zadev je na sporedu predavanje ge. Pirkmajerjeve o Lavtarjevi metodi.

e— *Zglasitev vojaških obveznikov v celjski okolici.* Občinski urad za Celje-okolico poziva mladeniče, rojene l. 1914 in stanujoče v občini Celje-okolici, da se neglede na svojo pristojnost prijavijo do 25. t. m. v dopoldanskih uradnih urah zaradi vpisa v rekrutne spiske.

e— *Smučarski tereni* na Mozirski planini in pri Celjski koči so sedaj izvrstni. Včeraj je zapadlo nekaj svežega snega na staro podlago. Smuka je idealna.

e— *Veliko, moderno opremljeno garažo* je zgradil g. Anton Bremec v Miklošičevi ulici. V garaži je prostora za 20 avtomobilov. Garaža je novost za Celje, opremljena je z vsemi pripomočki in varnostnimi pripravami ter je lepa pridobitev za razvoj tujskega prometa, saj tuji avtomobilisti doslej niso imeli primernega vseskozi varnega prostora, kjer bi shranjevali avtomobile. Novo poslopje je bilo pred dnevi kolavdirano.

e— *Odpovedana predstava.* Za danes napovedana repriza drame »Karl in Ana« v Mestnem gledališču je zaradi premalega zanimanja odpovedana.

e— *Število brezposelnih,* prijavljenih pri celjski ekspozituri javne borze dela, je od 1. do 10. t. m. zopet naraslo od 985 (939 moških in 46 žensk) na 1049 (985 moških in 54 žensk).

DR. FRANC SOLLAK

specijalist za bolezni nosu, grla in ušes

ordinira od 15. jan. 1934 naprej redno od 9.—½13. in od 3.—5.; ob sobotah od 9.—13.

v CELJU, Glavni trg 18.

1307

e— *Nočni vlom.* V noči na soboto je neznan vlomilec prislonil 6 m dolgo lestvo na hišo g. Mutca v Ipavčevi ulici št. 13 k straniščnemu oknu stanovanja zasebnice Fani Žnidarjeve v prvem nadstropju. Zlezel je po lestvi do okna, ga odprl, skočil v stranišče ter odnesel iz njega par težkih čevljev in tri pare ženskih hlač v vrednosti okrog 400 Din. Raznih oblek in drugega perila, ki je bilo tam shranjeno, se ni pritaknil. Pri delu je imel očividno pomagača.

e— *Lastnike motornih in drugih vozil* opozarjamo, da morajo ta mesec prijaviti svoja vozila (osebne, tovorne avtomobile, avtobuse, motorna kolesa, fijakarske, polfijakarske vozove in bicikle) pri pristojnem upravnem oblastvu, kjer dobijo tudi predpisane tiskovine. Rok za prijavo je do 31. t. m. Do tega dne mora biti pri davčni upravi plačana tudi letna taksa za navedena vozila. Natančnejše podatke vsebujejo razglasi na občinskih uradnih deskah.

e— *Kino Union.* Danes ob 14.15, 16.15, 18.30 in 20.45 ter jutri ob 16.30 in 20.30 zimsko-sportni film »Dva vesela vraga« in zvočni tednik.

Iz Maribora

a— **Prvovrsten umetniški dogodek za Maribor** je bil predsinočnji slavnostni koncert, ki ga je priredilo mariborsko »Slovensko žensko društvo« v nabito polni veliki unionski dvorani v proslavo kraljičinega rojstnega dne in v korist počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju. Kakor rečeno, v dvorani in na galeriji skoraj ni bilo mogoče dobiti niti skromnega kotička za stojišče, kaj šele sedež. Med obiskovalci koncerta so bile navzoče tudi vse vodilne osebnosti tukajšnjega javnega življenja, med njimi oba sreska načelnika gg. dr. Senekovič in Makar, mestni župan g. dr. Lipold, podpredsednik senata g. dr. Ploj, minister v p. g. dr. Kulovec, poveljniki nekaterih tukajšnjih vojaških edinic in ustanov, celotno naše narodno ženstvo i. dr. Vsi izvajajoči umetniki so izvedli svojo nalogo nad vse dovršeno in umetniško. Po uvodni državni himni je pomnoženi orkester zaigral Dvořakovo slavnostno uverturo »Moj dom«, nakar je mladi tukajšnji violinski virtuoz g. Taras Poljanec ob spremljevanju g. Galatia iz Ljubljane zaigral Vieuxtempsov »Violinski koncert op. št. 10, allegro moderato«. Za svoje izvajanje je žel mladi umetnik s svojim spremljevalcem vred tak aplavz, da je moral še dodati krajšo skladbo. Zadnji dve točki sta vzbudili med občinstvom pravcat vihar navdušenja in odobravanja. Ob spremljevanju orkestra, ki ga je vodil z veščo taktirko stari mariborski znanec g. Andro Mitrović, je zapela operna pevka ga. Ančica Mitrovićeva arijo iz Massenetovega »Wertherja« in iz Čajkovskega »Evgenija Onjegina«. Za svoj nastop je prejela ga. Mitrovićeva več krasnih šopkov, enako priznanje je doživel tudi g. Poljanec, dočim je bil poklonjen g. Mitroviću krasen lovorjev venec.

a— **»Jugoslavija v očeh tujca« je naslov** zanimivega predavanja, ki ga bo imel jutri 15. t. m. ob 20.15 uri na tukajšnji Ljudski univerzi dunajski profesor g. Karl König. Predavanje bo pojasnjevalo nad 120 skioptičnih slik. Predavatelj bo orisal vtise na svojem potovanju od Maribora do Bitolja skozi najlepše kraje naše domovine. V petek 19. t. m. bo francosko predavanje pisatelja g. Rene Gourdiata z Dunaja o temi »Življenje Balzaca, njegov najboljši roman«. Prireditev bo skupna s Francoskim krožkom.

a— **»Pastirčka Petra in kralja Briljantina«,** priljubljeno otroško igro uprizore spet pri znižanih cenah v nedeljo 14. t. m. ob 15. Sedeži po 10, 8, 6, 4 in 3 Din, stojišča po 2 Din. — Nabavite si pravočasno vstopnice, ker je verjetno, da bo gledališče spet natrpano polno!

a— **Darove za Rdeči križ bo prejemal** odslej vsak ponedeljek od 15. do 18. ure poverjenik »Rdečega križa« v prostorih gasilnega društva in reševalne postaje na Koroški cesti. Rdeči križ mora skrbeti za silno mnogo najbednejših v vseh letnih časih in naj zato vsak, kdor le more, daruje kak kos obleke ali obutve ali kak drug prispevek.

Pri ljudeh, ki so potrti, preutrujeni, za delo nezmožni, povzroči naravna **»Franz Josefova« grenčica** prosto kroženje krvi in poveča duševno in delovno sposobnost.

a— **Železničarski upokojenci** naj podaljšane legitimacije dvignejo do vključno 16. t. m. pri potniški blagajni na koroškem kolodvoru. S seboj prinesite legitimacijske vložke.

a— **Krvav obračun na ulici.** Predsinočnjim je prišlo na Aleksandrovi cesti v Studencih do krvavega razračunavanja med zasebnikom R. in njegovim podnajemnikom, brezposelnim Josipom Z. Možakarja sta se sprla, ker je hotel R. svojega podnajemnika deložirati. Z. se je upri in je prejel za to močan udarec po glavi, tako da je obležal na tleh nezavesten v mlaki krvi in z natrto lobanjo. Reševalci so Z. prepeljali v bolnišnico, dočim je moral vročekrvni R. z orožniki na njihovo postajo.

a— **Razkritje mlade vlomilske družbe.** V zadnjem času je bilo izvršenih v Mariboru v raznih boljših stanovanjih in trgovinah več skrajno drznih vlomov, vendar policija kljub vsej požrtvovalnosti vlomilcem ni mogla priti na sled. To se ji je posrečilo šele predvčerajšnjim, ko je razkrila v nekem lokalu veselo družbo mladih mariborskih veseljakov, sinov boljših rodbin, ki so se zabavali za ukradeni denar. Policija jih je spravila na varno. Doslej so priznali že 15 vlomov. Preiskava se nadaljuje.

Iz Škofje Loke

šl— **Občni zbor krajevne organizacije** JNS za Škofjo Loko bo v torek 16. t. m. mestni posvetovalnici. Dnevni red običajen. Pridite polnoštevilno.

šl— **Strelska družina v Sovodnju.** Pred kratkim je bila redna skupščina strelske družine v Sovodnju, ki je pokazala, da se naši obmejni rojaki prav živahno zanimajo za strelski pokret. Organizacija ima kljub kratkemu obstoju že svoje strelišče. Zbor je vodil g. Janko Štefe, ki je v uvodu izrekel neomajmo vdanost pokrovitelju strelcev Nj. Vel. kralju. Tajnik Eržen je navajal, da šteje družina 50 rednih in 23 izrednih članov, blagajnik Slabe pa je poročal o blagajniškem stanju, ki je v najlepšem redu. Zanaprej so določili letno članarino 12 Din. Odbor vodi spet dosedanji predsednik učitelj g. Štefe.

šl— *Mladinsko popoldne.* S sodelovanjem slovenske pisateljice Manice Komanove priredi škofjeloški Sokol danes ob 15. mladinsko popoldne, ki je nanj vsa deca iskreno povabljena. Komanova ima pripravljene za naše najmlajše lepe pravljice. Vstop prost.

Iz Kamnika

ka— **Kamniška Čitalnica** otvori letošnjo gledališko sezono z Walfriedovo kmečko burko »Maksel«, ki jo je priredil za naš oder Ivan Cesar, član ljubljanske drame. Burka je izredno zabavna. Zanimivo je, da je »Maksel« 70. igra, ki jo je naštudirala kamniška Čitalnica v povojnih 15 letih. Vseh predstav pa je bilo v tem času v Čitalnici 156. Režiser je g. Ivan Golob.

OD DNEVA DO DNEVA SE BOLJE POČUTIM

Slaba sestava krvi je vzrok največ bolezni. Če hočemo priti bolezni v okom, moramo pred vsem skrbeti, da zboljšamo sestavo naše krvi!

Radioaktivna rogaška slatina zdravi bolezni jeter in ledvic, ki igrata pri regeneriranju krvi veliko vlogo. Poleg tega pa rogaška slatina pospešuje izpremembo sprejete hrane v za telo porabljive snovi in pri tej preosnovi nastale odpadke odstranja iz telesa. Skladišče rogaške slatine v Ljubljani, Gosposvetska 13 (kolizej). 1130

ka— *Zimski kmetijski tečaj* se bo vršil od 14. do 26. t. m. v Trzinu. Pričetek bo danes ob pol 16. z otvoritvenim nagovorom g. sreskega načelnika Vouška iz Kamnika. Tečaj bo vodil sreski kmetijski referent g. Jakob Hladnik, predavali pa bodo odlični kmetijski strokovnjaki iz Ljubljane o vseh panogah narodnega gospodarstva. Predavanja bodo vsak dan od pol 14. do pol 18. ure.

ka— *Kino »Kamnik«* predvaja najlepši alpski film »Planine v plamenih« z Luis Trenkerjem v glavni vlogi.

Iz Trbovelj

t— **Lepa in dobro obiskana prireditev naših kolašic.** V proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kraljice so priredile naše vrle kolašice v petek 12. t. m. v Sokolskem domu operetni večer, ki je v vsakem pogledu sijajno uspel. Gostovali so nam že od lanskega leta dobro znani umetniki, ga. Poličeva, gg. Zupan in Janko in kot pianist g. dr. Švara. Program je obsegal odlomke iz oper in operet. Občinstvo je bilo silno navdušeno in je pri vsaki točki igralce nagradilo z burnim ploskanjem. Ako bi hoteli umetniki ugoditi publiki, bi morali vsako točko ponavljati, kar pa je bilo seveda nemogoče. Za ta lepi večer je občinstvo hvaležno ljubljanskim umetnikom kakor tudi prirediteljicam.

Cenjeno občinstvo vljudno obveščam, da otvorim danes v hiši g. Ane Forte

TRGOVINO Z MEŠANIM BLAGOM

in se mu najtopleje priporočam.

1303 **IVO LETNIK.**

t— **Obratovanje pri rudniku.** Tudi prihodnji teden se bo delalo vse dni razen 17. t. m. Delavstvo bo v tem mesecu napravilo toliko šihtov, kolikor že par let ne. Želeti bi bilo le, da bi trajala taka zaposlitev tudi v bodoče, da bi si naše delavstvo nekoliko opomoglo po hudem trpljenju zadnjih let.

t— **Zopet nesreča pri delu.** Na Tereziji se je ponesrečil rudar Brinar Ernest. Pri delu mu je padel na levo nogo večji kos talnine in mu je zlomil v mečeh. Ponesrečenca so prepeljali v rudniško bolnico

Iz Novega mesta

n **Aretirani izumitelj in njegov tovariš.** Pred dnevi so orožniki aretirali posestnika Š. in njegovega tovariša, ključavničarskega pomočnika V., oba doma iz Gotne vasi. Orožniki so na domu obeh aretirancev napravili hišno preiskavo, ki je dovedla oba v zapor. Š., ki je izumil univerzalno velo, katero je dal v Beogradu patentirati, je osumljen, da je v družbi s prijateljem ključavničarskim pomočnikom V. ponarejal 20dinarske kovance. Na domu V. so orožniki pri preiskavi našli ponarejen kovanec, štiri precejšnje kose zlitine iz svinca in cinka in žlico za vlivanje zmesi. Pri Š. pa so našli medeninasto podlago, ki je izvrtana v oni obliki, kakor so 20dinarski kovanci. Oba aretiranca sta pri zaslišanju izjavila, da o ponarejanju kovancev ni govora. V., ki ima na očetovem domu ključavničarsko delavnico, je izjavil, da je Š. večkrat prišel v delavnico kakšne reči popravljat, a ga ni nikoli vprašal, kaj dela. Enako je izpovedal Š., češ, da je Vovk večkrat prišel k njemu.

Iz Hrastnika

h— **Nedeljski shod NSZ** v Sokolskem domu je bil zelo dobro obiskan. Vsi govorniki so želi priznanje. Na merodajna mesta je bila poslana resolucija. Nacionalna ideja se vedno bolj širi med našim delavstvom.

h— **Kaj je s telefonom občinske ekspoziture?** Že lani februarja je zaprosila občinska ekspozitura za napeljavo telefona v občinsko hišo in plačala tudi pristojbino. Z mesecem julijem lanskega leta je prišel ta telefon tudi v seznam telefonskih številk v Hrastniku, telefona pa še do danes ni v občinski hiši.

h— **Smrt dveh starih paznikov kemične tovarne.** V zadnjih dveh dneh sta se preselila dva po 76 let stara paznika kemične tovarne v večnost. Prvi je bil Janez Dolinšek, drugi pa Matija Koritnik, po domače Jerina. Oba sta bila rojaka iz najbližje hrastniške okolice in sta bila zaposlena nad 40 let v kemični tovarni. Kot dolgoletna člana gasilnega društva so ju spremili na zadnji poti na Dol gasilci in mnogo domačinov. Naj počivata v miru.

Iz Ptuja

j— **Lutkovno gledališče v Mladiki** prične spet redne predstave. Izdelujejo se sedaj še domače lutke z naraščajniki Sokola pod vodstvom vodje lutkovnega gledališča g. Hasla. Lutkovno gledališče pa se bo moglo razviti dobro le tedaj, ko se bo adaptirala že obljubljena velika dvorana v Mladiki. Nove lutke se nam bodo predstavile v nedeljo 14. t. m. ob 14. v veseloigri »Policaj Cefizelj«. Igra je prirejena po Mikinskem.

Tudi avtor Kekca je prišel na vrsto

Jutri bo stopil pisatelj Josip Vandot k Abrahamu.

Rojen 15. januarja 1884. v Kranjski gori, kjer je bil njegov oče potomec stare francoske emigrantske rodbine, ki se je preselila ob času velike revolucije v naše kraje, — za postajenačelnika, je obiskoval ljudsko šolo na tamošnji dvorazrednici, vse nadaljnje študije je pa končal pri

franjevcih in na gimnaziji v Novem mestu, kamor je bil oče premeščen. Tu se je pobratil s sošolcem Milanom Pugljem in skupaj sta posvetila svobodne ure literaturi. V osmi je bil, mesec pred maturo, izključen zaradi narodnjaštva; po prizadevanju ranjkega nadzornika Frana Levca pa je naučno ministrstvo ta sklep razveljavilo.

Po maturi je dobil službo pri državni železnici in bil nastavljen najprej na postaji v Št. Vidu na Glini (Koroško), odtam so ga pa kot slovenskega nacionalista premestili v Eisenerz na Zg. Štajerskem. Pustil je službo in stopil v semenišče, toda samo za nekaj dni, nato je pa prevzel mesto uradnika v Postojni. Služboval je po raznih krajih bivše Avstrije, prevrat ga je pa dohitel v Trstu. Zdaj živi v Ljubljani v predčasnem pokoju.

Obenem z Milanom Pugljem (Daničem) je l. 1901 začel sodelovati v slovenskih mladinskih listih »Vrtcu«, »Zvončku« ter pozneje tudi v »Dom in svetu« in »Ljubljanskem Zvonu« spočetka pod psevdonimom, nato pa s pravim imenom. Posebno zvest sotrudnik je bil »Zvončku« od samega njegovega začetka pa vse do tedaj, dokler ga je urejeval Gangl. Lahko rečem, da je ni bilo številke, v kateri ne bi bilo kaj izpod Vandotovega peresa.

Posebno globoko brazdo na njivi slovenske mladinske literature je zarezal Vandot s svojo trilogijo o Kekcu. Tu je prelomil z vso dotedanjo solzavostjo in tendenčno pobarvanostjo ponižnih, boguudanih junakov Krištof Šmidovih in Spielmanovih povesti ter predočil slovenski mladini popolnoma nov tip: otroka polnega poguma in življenjske sile, ki se ne ustraši ničesar in si ve pomagati iz najkočljivejšega položaja. Da je zadel pravo, kažejo knjižnice po naših ljudskih šolah, kjer letniki Ganglovega »Zvončka«, v katerih je natisnjena Vandotova trilogija o Kekcu, hodijo toliko časa iz rok v roke, in bili toliko čitani, da bi jih bilo treba že zdavnaj nadomestiti z novimi izvodi. Nič manj zanimanja mladih duš ni bila deležna druga dolga Vandotova povest v dveh delih o Koclju in o čarovnici Ani Pani.

Seveda to ni vse, kar je Vandot ustvaril. Njegove stvari najdeš še zdaj po skoraj vseh slovenskih listih. Razun pesmi in povesti se tudi radi čitajo njegovi notopisi o Kranjski gori in njeni bližnji in dalinji okolici. Marsikaj je priobčilo tudi naše »Jutro«. — Naj živi srečen in zdrav še mnogo, mnogo let! *R. P.-P.*

Vremenski pregled

V drugem tednu januarja se je vrnila k nam zima, vsaj v mili obliki; temperatura se je znižala pod ničlo in dobili smo prav skromen, a suh, vsekakor zelo prijeten mraz, ki se je nekoliko stopnjeval šele proti koncu tedna in se končno združil še s prav poštenim snežnim metežem.

V ostali Evropi na splošno ne morejo zaznamovati tolike vremenske spremembe, zakaj po drugod je vreme tudi v tem tednu ostalo v bistvu takšno ko prejšnjih štirinajst dni, ko je tudi pri nas gospodovala odmeka. Zakaj vsa severnozapadna polovica Evrope stoji slejkoprej pod gospostvom Atlantskega oceana in njegovih depresij, ki jo preplavljajo s svojimi toplimi, od južnih krajev izvirajočimi, zračnimi masami. Za naše kraje je odločujoča ta razlika, da se je zračni pritisk nad južno Evropo povečal, nad srednjo Evropo pa znižal, tako da je Sredozemsko morje nehalo vleči nase zrak s kontinentalnega sosedstva. Spričo tega je nehal severni tok čez naše kraje in niso mogle več čez nas toplejše zračne mase od oceanske bližine, marveč je prevladalo mirujoče anticiklonsko stanje z močnejšim izžarevanjem, ki nam je v drugi polovici tedna prineslo nekaj znatnejšega mraza, ki ga moramo vknjižiti kot domači pridelek. Kot pri nas se je nekoliko shladilo tudi v ostalih vzhodnih Alpah, zlasti v zaprtih, okrog in okrog zagrajenih gorskih kotlinah in dolinah, kjer je zavladal prav temeljit mraz

Potem takem se Evropa v celoti tudi v tem tednu ne more pritoževati nad zimo. Celo v Rusiji se je zelo segrelo, seveda prav tako pod vplivom atlantskih depresij. V petek zjutraj je kazal toplomer v Moskvi samo 8° pod ničlo, dočim je bilo v istem času v Pragi —6°C, v Beogradu in Bukarešti prav toliko, a v Berlinu in na Dunaju —5°C. Severna Rusija pa je imela še toplejše, saj je bilo živo srebro v toplomeru ob Belem morju z Arhangelskim ta dan na ničli, dočim je bilo celo v Rimu za 1° C pod ničlo. Pravi trdi zimski mraz se je držal samo še tam na srednjem in spodnjem Povolžju, kjer so merili še do —27° mraza. Zato pa je zapadna Evropa mnogo toplejša, zlasti v drugi polovici tedna, ko se je v petek Pariz postavljal z 9° nad ničlo in prav tako London ter z njima večina Francije, Anglije in Španije.

Zapadna Evropa je namreč pod vlado nove zelo močne in velike, naravnost ogromne atlantske depresije, ki prodira počasi na evropsko celino. Njen kolosalni vetrovni sistem obliva sedaj zapadne evropske dežele v svojem najtoplejšem sektorju s krepko segretimi, a hkrati jako vlažnimi, tam od Azorov in od Madeire izvirajočimi zračnimi masami. Zato je seveda v zapadni Evropi tudi dežja obilo in tudi viharji so krepko zahruli. Vsa ta reč se pomika počasi proti vzhodu, to se pravi, tudi proti nam, ni pa še gotovo, če nas bodo dosegle vse depresijske blagodati. Dosedaj je južni tok zavzel pač že višine tudi v vzhodnih Alpah in sprožil obilne padavine, toda dosegel še ni spodnjih leg in tal, kjer se more še vedno držati mrzli zrak s toplino pod ničlo. Zato smo dobili padavino še v obliki snega, ne da bi imeli garancijo, da bo pri tem ostalo. Če jo mahne orjaška atlantska depresija po severni poti in bo njeno središče bolj oddaljeno od nas, ne dobimo pravega juga po dolinah in ravninah, če pa zaokrene malo južneje, nas lahko čez noč zajame odjuga.

Gospodarstvo

Reforma zlate valute

V odprtem pismu na senatorja Boraha in v zvezi z načelno odklonitvijo dosedanje Rooseveltove politike z zlatom, je znani newyorški bankir in izvedenec ameriške vlade **James P. Warburg**, zavzel načelno stališče k vprašanju, kako se naj v bodoče sistem zlate valute reformira in mednarodno postavi na novo bazo. Po mnenju Warburga ugovarjajo strokovnjaki proti sedanjemu sistemu zlate valute večinoma iz dveh razlogov: 1. ker vsakokratna obilica ali vsakokratno pomanjkanje zlata povzroča nered v gospodarskem življenju, in sicer preko vpliva na cene in 2. ker je dosedanja fikcija proste zamenjave novčanic za zlato nevarna in povzroča v časih depresije panično tesavriranje zlata. Glede prvega ugovora je Warburg mnenja, da doslej še nihče ni dokazal, da bi resno obstojala nevarnost pomanjkanja zlata za monetarne svrhe. Pomanjkanje je le navidezno in je posledica prekomernega kopičenja zlata pri novčaničnih bankah. Seveda pa predstavlja že sama bojazen, da lahko nastopi tako pomanjkanje zlata, slabo stran zlatega standarda. Za trenutek, ko bodo možna in aktualna mednarodna pogajanja za vzpostavitev zlatega standarda, bo treba ves sistem reformirati po naslednjih načelih:

1. Zlatniki se morajo docela izločiti iz prometa (to je danes v večini držav že praktično izvedeno, kjer tvorijo zlatniki le sredstvo za tesavriranje in ne zakonito plačilno sredstvo).

2. Posest monetarnega zlata se mora omejiti na centralne banke in novčanične banke.

3. Zamenjava novčanic za zlato naj se obdrži, toda le v svrho izvoza in v obliki zlata v palicah. Ta sistem bi morale prevzeti vse velike države, kajti dokler le ena država zamenjuje svoje bankovce za zlato, je privatno tesavriranje zlata mogoče. Zato bi bilo treba prepričati predvsem Francijo, da omeji sedanjo prosto zamenjavo bankovcev za zlato v gornjem smislu.

4. Producenti zlata (rudniki) bi morali biti z zakonom obvezani, da proizvedeno zlato v celoti odstopijo, odnosno prodajo pristojni novčanični banki ali kakemu drugemu oblastvu za denar; prodaja zlata za industrijske svrhe pa naj bi bila vezana na posebno dovoljenje takega oblastva. Pri takem sistemu se **lahko minimalno kritje bankovcev zniža na približno 25 %** (kar je priporočal tudi že odbor za valutna vprašanja pri mednarodni gospodarski konferenci v Londonu), s čimer seveda ni rečeno, da morejo države, ki sploh ne poznajo minimalnega zlatega kritja, uvesti tako minimalno kritje.

Warburg je mnenja, da bi taka reforma zlatega standarda v vsem svetu odstranila napačno naziranje o pomanjkanju zlata in bi bile centralne novčanične banke oproščene škodljivega vpliva tesavriranja zlata od strani privatnikov. Z reformo zlatega standarda po navedenih načelih pa bi bila seveda pri bolj štedljivem uporabljanju zlata za podlago denarnega obtoka dana možnost za ekspanzijo kreditov. **Zato bi imele pri takem sistemu novčanične banke dolžnost, da s svojo politiko v večji meri vplivajo na razvoj konjunkture, in sicer ne samo v tem smislu, da izrabijo možnost kreditne ekspanzije v času gospodarske depresije, temveč da se poslužijo tudi možnosti kontrakcije, odnosno zožitve kreditov v času visoke konjunkture, ko se pojavlja pretirana gospodarska aktivnost.** Centralne novčanične banke bi morale svojo kreditno kontrolo razširiti tudi na inozemske kredite, da se onemogoči prevelika kratkoročna in tudi dolgoročna zadolžitev posamezne države v inozemstvu, ki lahko izzove, kakor smo to pred leti videli, hudo kreditno krizo, kadar se ti krediti pričenjajo odpovedovati. Warburg priporoča v ta namen sistem, ki se ga poslužuje že dolgo Angleška banka, ki obstoji v tem, da vrši posvetovalno funkcijo brez vsakršne zakonite dolžnosti. Ta sistem se je v Angliji že tako uveljavil, da danes nihče brez odobritve, odnosno brez pritrdila Angleške banke ne more na angleškem trgu emitirati kakršnegakoli posojila.

Predlogi, ki jih je sestavil Warburg, so tudi v Evropi izzvali precejšnjo pozornost, zlasti, ker menda ni več daleč trenutek, ko bo aktualno vprašanje vzpostavitve zlatega standarda. Uveljavljenje Warburgovega načrta je seveda mogoče le z mednarodnim sporazumom. Zlasti bi bilo potrebno za ta sistem pridobiti Francijo, ki je danes skoro edina država, ki ima še zlatnike v prometu kot plačilno sredstvo. Anglija je že kmalu po opustitvi zlatega standarda pokupila večino zlatnikov, ki so krožili v prometu, in sicer po dnevnih cenah. V Zedinjenih državah pa je Roosevelt kmalu po opustitvi zlatega standarda z zakonom zapovedal oddajo vseh zlatnikov. Uresničenje gorniega načrta, ki ga tudi v znanstvenih krogih odobravajo, je torej pred vsem odvisno od Francije

Insolvence v preteklem letu

Državni statistični urad je pravkar objavil podatke o konkurzih in poravnalnih postopanjih v decembru, iz katerih je razvidno, da je bilo v tem mesecu zabeleženo 17 konkurzov (predlanskim v decembru 53) in 22 prisilnih poravnalnih postopanj (71), skupaj 39 insolvenc nasproti 41 v novembru, 15 v oktobru, 17 v septembru in 31 v avgustu. Statistiko o otvorjenju posredovalnih postopanj, kakor znano, državni statistični urad ne vodi in smo v tem pogledu navezani na podatke Društva industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani, ki je v preteklem mesecu zabeležilo še 10 posredovalnih postopanj (uredba o posredovalnih postopanjih je bila kakor znano ukinjena 4. decembra). Kakor je iz zgornjih podatkov razvidno, se je v zadnjih dveh mesecih število konkurzov in poravnalnih postopanj nekoliko povečalo.

Za vse preteklo leto dobimo — če vpoštevamo podatke omenjenega društva o posredovalnih postopanjih — naslednjo sliko:

	1930.	1931.	1932.	1933.
konkurzi	608	534	726	271
porav. postop.	185	829	1146	191
posr. postop.	—	—	—	1613
	793	1363	1872	2075

Iz gornjih številk sledi, da je skupno število insolvenc lani ponovno naraslo in je prekoračilo število 2000, in to pri hudo skrčenem številu konkurzov in poravnav. Pri tem pa je treba še vpoštevati, da bo najbrž število posredovalnih postopanj, ki jih je zabeležilo ljubljansko društvo, v resnici še večje, kajti društvo je moglo registrirati le ona posredovalna postopanja, ki so mu bila javljena.

Statistika naše poštne službe

Prometno ministrstvo je pravkar izdalo obsežno statistiko pošte, telegrafa in telefona za leto 1932., ki nudi zanimivo sliko našega poštnega, telegrafskega in telefonskega prometa. V naši državi je bilo leta 1932. **3874 pošt** nasproti 3915 v letu 1931. in 4012 v letu 1930. Pri številu pošt vidimo torej v zadnjih dveh letih zmanjšanje za 138. Od vseh pošt v naši državi odpade **na direkcijo v Ljubljani (dravska banovina) 539 pošt**, t. j. na vsakih 29.6 km² po 1 pošta, dočim odpade v območju direkcije Novi Sad (dun. ban.) 1 pošta na 44.9 km², v direkciji Skoplje (vardar. in mor. ban.) na 50.2 km², v direkciji Zagreb (savska banovina) na 76.7 km², v direkciji Sarajevo (drin. in zetban.) na 110 km² in v direkciji Split (prim. in vrb. ban.) na 134.9 km². Pošte so torej v dravski banovini glede na površino zelo gosto posejane, v primeri z ostalimi banovinami. Pri nas pride ena pošta na 2078 prebivalcev, v direkciji Split, kjer so v tem pogledu razmere najmanj ugodne, pa na 4610 prebivalcev. V gornjih podatkih seveda ni upoštevan teritorij Beograd, Zemun in Pančevo, ki tvori samostojno upravno področje. Od skupnega števila pošt v dravski banovini je 115 pošt državnih, 236 pogodbenih in 188 pomožnih.

Glede osobja navaja statistika, da je **skupno število nasproti letu 1931. nazadovalo za 12 %, in sicer od 15.953 na 14.071;** od tega števila odpade 34.6 % na uradnike, 3.1 % na pripravnike, 18.7 % na zvaničnike, 18.6 % na služitelje, 3.7 % na dnevničarje, 8.1 % na pogodbene poštarje in 13.1 % na dninarje in pomožno osobje pogodbenih pošt. Na območju direkcije v Ljubljani je bilo v letu 1932. 2350 poštnih uslužbencev (v letu 1931. 2431), od tega odpade 706 na uradnike.

Poštni promet.

Statistika poštnega prometa nam kaže, da se je leta do leta 1931. dvigal, v letu 1932. pa je nekoliko nazadoval, kakor je to razvidno iz naslednjih podatkov (v milijonih):

	1924	1930	1931	1932
Štev. pošt. pošiljk	218	465	490	476
od tega pisma	96	166	155	149
„ „ dopisnic	40	67	70	61
„ „ tiskovine	37	158	185	194

Kakor sledi iz zgornjih številk je promet pisem in dopisnic v letu 1932. nazadoval, dočim se je število pošiljk, ki so tiskovine, nadalje povečalo. Zanimivi so zlasti podatki o prometu po banovinah odnosno po področjih posameznih direkcij. V dravski banovini je bilo vsega 78.7 milijona poštnih pošiljk, od skupnega števila 476 milijonov. Dravska banovina pa nima znatnega poštnega prometa v primeri s skupnim prometom, temveč je ta promet v razmeri s prebivalstvom mnogo večji nego drugod. **Na 1000 prebivalcev v dravski banovini je prišlo v letu 1932. 63.400 poštnih pošiljk, v direkciji Zagreb 43.500, direkciji Novi Sad 23.400, v direkciji Sarajevo 13.400 v direkciji Split 12.300 in v direkciji Skoplje 8500.** Področje uprave mesta Beograda, ki obsega večinoma le mestno prebivalstvo zavzema seveda posebno mesto, in odpade tu na 1000 prebivalcev in leto 340.000 pošiljk. Mirno lahko rečemo, da ima dravska banovina **največji poštni promet v naši državi, ki je za 50% večji nego v savski banovini, trikrat večji nego v dunavski banovini in skoro 8 krat večji nego v področju direkcije v Skoplju.**

Gospodarske vesti

= **Neuspeh z novo politiko kontingentov v Franciji.** Francosko trgovinsko ministrstvo je s 1. januarjem t. l. reduciralo uvozne kontingente vsem državam za 75 %, in sicer z namenom, da bi za ostalih 25 % uvedlo trgovinska pogajanja z evropskimi državami in bi pri tem doseglo ugodnosti za francoski izvoz. Francoska vlada je že pred meseci načelno sklenila, da bo na novo razdelila uvozne kontingente na posamezne države, in sicer tako, da bo nudila večje kontingente onim državam, ki bodo pripravljene tudi povečati uvoz francoskega blaga. Linearna redukcija vseh francoskih uvoznih kontingentov za 75 % je izzvala takoj odločen upor od strani Zedinjenih držav in Anglije. Konflikt, ki je nastopil zaradi tega z Zedinjenimi državami, je bil kmalu poravnan ter je prišlo že 9. t. m. do sporazuma. Pri tem je bila Francija primorana kontingente za uvoz ameriškega blaga zopet dvigniti na staro višino. Povišanje kontingentov Zedinjenim državam pa je takoj vzela Anglija za povod, da tudi za sebe zahteva enake ugodnosti. Anglija je zagrozila z represalijami v obliki 100 % povišanja carin na francosko blago na podlagi zakonitih določb, ki veljajo v Angliji proti državam, ki ne dajejo Angliji pri uvozu enakih ugodnosti, kakor drugim državam. Končno je te dni francosko trgovinsko ministrstvo pristalo na to, da enako kakor za Zedinjene države, vzpostavi tudi za Anglijo stare kontingente v prvotni višini. Pričakovati je, da bodo sedaj tudi druge države zahtevale enake ugodnosti.

= **Ustavitev obrata v Strojnih tovarnah in livarnah v Ljubljani.** Prejeli smo: Znano je, da preživlja strojno-železna in livarska industrija težke čase. Tako so n. pr. Strojne tovarne in livarne d. d. v Ljubljani že dolgo časa obratovale v skrčenem obsegu. Sedaj pa so odpovedale vsemu delavstvu na tri tedne, ker so postavljene pred neprijetno nujnost, da morajo 4. februarja ustaviti obrat, če ne bo dovolj naročil. O vzrokih tega koraka nam Strojne tovarne in livarne d. d. poročajo, da so privatna naročila zaradi krize v stalnem padanju. Do odpovedi delavstva pa ne bo prišlo, če bi država efektuirala dvoje naročil, ki se že dolge mesece zavlačujejo. Tako je ministrski svet že v avgustu 1933 sklenil naročiti pri Strojnih tovarnah in livarnah d. d. 200 komadov Hardyevih zavor, toda do podpisa pogodbe še ni prišlo. Licitacija za 43 komadov motornih brizgaln se je vršila že 10. oktobra 1933 pri generalni direkciji železnic v Beogradu, pa še do danes ni potrjena in dodeljena Strojnim tovarnam in livarnam, čeprav so bile najpovoljnejši domači ponudniki. Strojne tovarne in livarne so mnenja, da tičijo za zavlačevanjem manevri inozemskih konkurenčnih tvrdk.

= **Devizne kazni.** Finančni minister je zaradi kršitve deviznih predpisov kaznoval z globo te-le osebe in tvrdke: Emila Krausa, izvoznika iz Osijeka s 100.000 Din globe, ker ni protivrednosti za blago, izvoženo v inozemstvo, uvozil, kakor se je obvezal; Ljudevita Šeleša, člana tvrdke »Menjačka radnja Braća Šešelj« iz Sombora s 6000 Din zaradi nedovoljenih transakcij pri obračunih z inozemstvom; Jožefa Bauma iz Radgone (Avstrija) z 10.000 Din, ker je skušal indirektno izvoziti iz naše države v inozemstvo dinarje; Hugona Šeferja, trgovca iz Sombora z 20.000 Din zaradi nedopustnih transakcij pri obračunih z inozemstvom; Adolfa Atermana iz Opatije (Italia) s 1000 Din, ker je skušal skrivaj odnesti iz naše države v inozemstvo tujo valuto; Ivana Bogovića, trgovca iz Omišlja, s 500 Din zaradi nedovoljenega poslovanja s tujo valuto; Lucijo Veljačić iz Omišlja s 500 Din, ker je kupovala v svobodnem prometu tujo valuto; Alberta Lučiča iz Marcelija s 5000 Din, ker je skušal skrivaj odnesti iz naše države v inozemstvo dinarje; Tvrdko »Vilim Goldšmid«, iz Zagreba s 75.000 Din zaradi plačila dolga iz blagovnega prometa tujim tvrdkam brez posredovanja pooblaščene banke; Tvrdko »Juta i konoplja« iz Beograda s 150.000 Din zaradi nedopustnega posredovanja pri plačilnem prometu z inozemstvom, in tvrdko »Josip Sosberger«, posredovalnico za vse vrste domačih proizvodov iz Beograda s 50.000 Din zaradi nedopustnega posredovanja pri plačilnem prometu z inozemstvom.

= **Dobave.** Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 15. t. m. ponudbo glede dobave 20 zavitkov vijakov, 100 komadov okenskih kljuk, 100 komadov šarnirjev, 20 kg žebljev, 5 kg politurnega laka, 10 kg sikativa, 20 kg terpentina, 5 kg kopallaka, 20 kg barve in 50 m tračnih žag; do 20. t. m. glede dobave 4000 kg tračnikov in 4000 kilogramov strojnega olja; do 22. t. m. glede dobave 100 kg kleja, 25 kg šolske krede, 25 kg terpentinskega olja in 1200 kg žebljev; do 25. t. m. glede dobave 2500 komadov eternitnih šablon, 100 kom. eternitne opeke, 15 kg pocinkanih žebljev, 2000 komadov vetroklinov in 400 m trovodnega bakrenega kabla. Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 1. februarja ponudbe glede dobave 40 komadov pozitivnih plošč za akumulatorje in 2 pnevmatik. Direkcija državnih železnic, strojni oddelek v Ljubljani sprejema do 17. t. m. ponudbe glede dobave 30 ton livarskega koksa in do 19. t. m. glede dobave 50 m balat - jermen; gradbeni oddelek pa do 19. t. m. glede dobave 800 komadov žičovodnih koles in 200 komadov konzol in do 24. t. m. glede dobave raznega pisarniškega materiala. Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 19. t. m. ponudbe glede dobave železnih šarnirjev, medeninastih ključavnic itd.; do 25. t. m. glede dobave električnega materiala; do 30. t. m. glede dobave 1400 m konopnenih ognjegasnih cevi, 1200 komadov čopičev, 40 komadov jeklenih valjev, 920 komadov električnih žarnic, 3600 m jeklenih pocinkanih vrvi in 100 m medeninastih verig. Direkcija državnih železnic v Subotici sprejema do 22. t. m. ponudbe glede dobave 1000 komadov sirkovih metel.

= **Oddaja del za napravo ograje se bo** vršila potom ofertne licitacije 26. t. m. pri inženierskem oddelku komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani

Položaj na naših borzah

Ljubljana, 13. januarja.

Na ljubljanski borzi je bil pretekli teden devizni promet večji nego običajno; znašal je **3.28 milijona Din.** Tečaji deviz so ostali ves teden v glavnem nespremenjeni, tudi dolar in funt nista pokazala večjih fluktuacij. Avstrijski šiling se je proti koncu tedna trgoval v privatnem kliringu po 9.15 (v Zagrebu in Beogradu po 9.06 — 9.15).

Na efektnem tržišču se je Vojna škoda po novem letu stabilizirala na viši 292 do 297. Čvrstejša pa je bila ves teden tendenca v ostalih državnih papirjih (razen dolarskih). Zlasti se je povzpelo 7% investicijsko posojilo, ki se je proti koncu tedna trgovalo že po 58 — 60; 6% begluške obveznice pa so se trgovale po 41 — 43.

Devize.

Curih. Pariz 20.2425, London 16.76, Newyork 329.50, Bruselj 71.85, Milan 27.065, Madrid 42.65, Amsterdam 207.66, Berlin 122.60, Dunaj 57.12, Stockholm 86.45, Oslo 84.20, Kobenhavn 74.85, Praga 15.34, Varava 58.05.

Dunaj. (Tečaji v priv. kliringu.) Beograd 11, London 29.40, Milan 47.46, Newyork 574.96, Pariz 35.50, Praga 25.76, Curih 175.34, 100 S v žlatu 128 S pap.

Efekti.

Dunaj. Državne železnice 15.85, Trboveljska 12, Alpine-Montan. 10.

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Chicago,** 13. januarja. Začetni tečaji: **Pšenica:** za maj 86.75, za julij 85, za september 86; **koruza:** za maj 52.50, za julij 54.125.

+ **Novosadska blagovna borza** (13. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet srednji. **Pšenica:** baška, okolica Novi Sad, Sombor in srednjebanatska 91 — 93; srednjebaška 92 — 94; gornjebaška 93 — 95; baška potiska in slavonska 94 — 96, gornjebanatska 89 — 91; južnobanatska 88 — 90. **Oves:** baški sremski in slavonski 51 — 53. **Ječmen:** baški, sremski, 64/65 kg 63 — 65. **Koruza:** baška in sremska stara 74 — 76; nova 52 — 54; nova sušena 68 — 70; banatska stara 71 — 83; nova sušena 63 — 65. **Moka:** baška in banatska »0g« in »0gg« 167.50 — 187.50; »2« 147.50 — 167.50; »5« 127.50 — 147.50; »6« 100 — 110; »7« 75 — 85; »8« 67.50 — 72.50; sremska in slavonska »0g« in »0gg« 162.50 — 177.50; »2« 142.50 — 162.50; »5« 122.50 — 142.50; »6« 100 — 110; »7« 75 — 85; »8« 67.50 do 72.50. **Otrobi:** baški in sremski 54 — 56; banatski 50 — 54. **Fižol:** baški, sremski 125 — 130.

VINO.

+ **Vinsko tržišče v dravski banovini** (13. t. m.) Zadnji vinski sejem v Ivanjkovcih, kjer so bila razstavljena le ljutomersko-ormoška nova in stara vina, in ga je posetilo za ta čas zadovoljivo število domačih in tudi tujih kupcev iz Avstrije, je vinsko kupčijo v teh krajih spet nekoliko oživil in cene usmeril. Prodajala so se stara vina po 6 do 7.50, nova pa po 5 do 6 Din. Drugod so cene za enaka štajerska vina iste. Mešana, slabša vina pa imajo razmerno nižje cene. Po Bizeljskem, Dolenjskem in v Beli Krajini so cene za stara vina, kolikor jih je sploh kje dobiti, po 5 do 7 Din, za nova pa od 3.50 do 6 Din. Rdeča imajo povprečno višjo ceno kakor bela, ker se daje prednost rdečim vinom in črnini. Kupčija je tod začasno zastala.

Sport

Tekme za zimski pokal

Današnji program je:

v Ljubljani, igrišče Hermesa: ob 13.30 Korotan, Lj. : Svoboda, Vič, ob 15.15 Primorje : Reka;

v Kranju: ob 15. Korotan, Kranj : Hermes, Ljubljana;

v Domžalah: ob 15. SK Domžale : TSK Slovan, Ljubljana.

Vse tekme se odigrajo ob vsakem vremenu. Kakor je razvidno iz programa, bodo vse tekme zelo zanimive.

Prvenstvo LZSP

20. in 21. t. m. se bo vršilo v Ljubljani prvenstvo LZSP za naraščaj, juniorje in seniorje. Pravico udeležbe imajo vsi v LZSP verificirani in predverificirani člani.

Program: v soboto 20. t. m. ob 14. tek: za grupo a) naraščaj (letniki 1916—1917) na ca 7 km, b) juniorji (letniki 1914—1915) na ca 10 km in c) seniorji (letniki 1913 in več) na ca 16 km dolgi progi s startom in ciljem pri Čadu pod Rožnikom. Tek se ocenjuje posamezno in v kombinaciji (slednji le grupi c).

V nedeljo 21. t. m. ob 10. skoki za kombinirano tekmovanje. Ob 15. konkurenčno tekmovanje v skokih (za vse tri grupe), oboje na skakalnici Ilirije — Mostec.

Tekmuje se po pravilniku JZSS. Prijavnine ni. Prijave je poslati na predpisani tekmovalni prijavnici do 18. t. m. na podsavezni naslov. Naknadne prijave mogoče še proti prijavnini Din 10 do ene ure pred startom. Na prijavnici je brezpogojno potrebno navesti rojstno leto in pa disciplino. Žrebanje za vse tekme se vrši v petek 19. t. m. ob 20. uri v damski sobi kavarne Emona. Obrazložitev proge pol ure pred startom. Even. zdravniški pregled tekmovalcev se bo vršil uro pred pričetkom tekme.

Prvak v kombinaciji prejme naslov: Prvak LZSP v kombinaciji za sezono 1933/34. Prvi trije iz vsake tekme (v vseh grupah) prejmejo darila (plakete, diplome). Ako prejme tekmovalec že eno darilo v kombiniranem tekmovanju, ne more prejeti tudi darila za tek. Prvi trije najboljši tekmovalci podeželskih klubov prejmejo diplome.

Razglasitev rezultatov in razdelitev nagrad se vrši v nedeljo 21. t. m. ob 20. v restavraciji Zvezda. V slučaju katerihkoli izprememb bo vodstvo LZSP te pravočasno objavilo.

Velike zimskosportne prireditve GZSP

20. in 21. januarja na Bledu

GZSP priredi svoje vsakoletne prvenstvene tekme 20. in 21. t. m. na Bledu pod častnim pokroviteljstvom g. ministra n. t. Ivana Mohorača. Tekmovanja se bodo udeležili naši najboljši smučarji, med njimi Jakopič, Smolej, Markelj, Župan itd., ki predstavljajo v jugoslovenskem zimskem sportu elito našega smučarstva, in to v teku na 18 km ter v skokih na blejski skakalnici, ki je letos v odličnem stanju. Glasom dospelih in napovedanih prijav bo to največja revija naših najboljših zimskih sportnikov, ki bodo v medsebojni konkurenci gotovo dosegli odlične rezultate. Da se bo ta prireditev vršila v dostojnem okviru, nam jamči biser Slovenije — naš Bled, ki dela z veliko vnemo vse priprave za tekmovanje ter preskrbo udeležencev. Lepošnjo jesen si je zadal Bled nalogo postati poleg letnega letovišča tudi zimskosportno središče ter se je za to tudi temeljito pripravil.

Tekmovanje se vrši po naslednjem vrstnem redu: v soboto 20. t. m. ob 15. tek na 18 km, v nedeljo 21. t. m. ob 9. skoki v konkurenci in ob pol 15. propagandno skakanje.

Vsi klubi naj svoje tekmovalce, ki nameravajo tekmovati, najkasneje do 17. t. m. prijavijo na naslov Jože Činkovič, Jesenice, Gorenjsko. Žrebanje se vrši v petek 19. t. m. ob 17. v pisarni podsaveza na Bledu, nasproti hotela Jekler. Vsi tekmovalci morajo biti na Bledu najkasneje 20. t. m. ob 11. dopoldne, in sicer naj se javijo v tajništvu podsaveza, kjer bodo dobili startne številke in vsa navodila glede hrane in stanovanja. Opozarja se, da se bodo izdajale startne številke samo od 9. do 12. 20. t. m. Vsi določeni funkcionarji bodo prejeli od podsaveza obvestilo, kdaj se morajo zglasiti v tajništvu podsaveza, kjer bodo tudi dobili vsa pojasnila glede svojih funkcij in hrane ter stanovanja.

Potek tekme in rezultati se bodo objavljali sproti potom radia, kar bo omogočeno zaradi tega, ker bo ob vsej tekmovalni progi napeljan telefon. Gg. fotoamaterji, ki bodo snemali posamezne prizore, se naprošajo, da zahtevajo pred prireditvijo v podsavezni pisarni na Bledu dovoljenja za slikanje proti odškodnini ene fotografije za vsak posnetek. Novinarji dobijo v prireditvenih dneh vse informacije v podsavezni pisarni pri g. Joži Činkoviču. Podsavezna pisarna uraduje od 19. do vklj. 21. t. m., vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 19. ure.

Da se olajša oziroma omogoči vsem obisk tekem ter užitek krasot in sonca zimskega Bleda, je zaprošena za čas od 18. do 23. t. m. polovična vožnja na vseh naših železnicah.

Mednarodne skakalne tekme na Bledu

Večina tekmovalcev, ki bo danes startala pri velikih mednarodnih skakalnih tekmah, je že predvčerajšnjim in včeraj prispela na Bled. Včeraj so trenirali na skakalnici prestolonaslednika Petra, ki je v izbornem stanju. Naši skakači so dosegli skoke do 45 m, avstrijski prvak Höll pa 55 m.

Že iz teh podatkov se vidi, kako zanimive bodo današnje tekme, zaradi česar priporočamo vsem onim, ki se zanimajo za ta lepi sport, da pohite danes na Bled.

Službeno iz Medklubskega odbora za ZP. SK Korotan Kranj, naj javi danes od 10. do 10.30 telefonično na št. 34-77, ako je igrišče sposobno za tekmo. Ako se Korotan do 10.30 ne bo javil, se tekma odigra. Isto velja za SK Domžale.

Smučarski klub Ljubljana je založil krasne diplome v večbarvnem tisku, ki so zelo primerne kot priznanica za tekmovalce in udeležence smuških tekem. Diplome se dobe po ceni Din 15 za komad v trgovini A. Gorec d. z o. z. pri g. Kürnerju, Tyrševa cesta št. 1 ali pa pri Smučarskem klubu Ljubljana pri g. Kopriva, Aleksandrova cesta št. 14. Isto ima klub stalno v zalogi plakete v garniturah po tri plakete v zlatu, srebru in bronu za prvo tri plasirane tekmovalce in za vse panoge smučanja ter garnitura stane Din 180 in se dobe istotam.

Sportno zborovanje priredi ASK Primorje v četrtek 18. t. m. ob 20. v zeleni dvorani »Unione«. Razmotrivala se bodo aktualna sportna vprašanja. Vabljeni vsi člani in prijatelji kluba.

ŽSK Hermes (nogometna sekcija). Naslednji igrači naj se danes ob 9. javijo na našem igrišču zaradi tekme v Kranju: Oblak, Ferjan, Klančnik, Glavič, Prešern, Močnik, Košenina, Kos, Brodnik, Zalokar, Škrajnar, Kariž, Primar, Kovačič. Postava v garderobi; istotam se dobi oprema.

ŽSK Hermes (Table tenis sekcija). Danes igra moštvo II proti Korotanu, Rakovnik, v naslednji postavi: Kovac, Hiršman, Marinko, Dekleva, Bizovičar, Sedej. Imenovani morajo biti točno ob 13. na Rakovniku. Jutri ima odbor sekcije ob 18. sestanek pri načelniku.

TSK Slovan. Danes ob 13. morajo biti pred glavnim kolodvorom: Hoša I. II., Bögel, Grm, Uhan, Batič, Žnidarčič, Sinček II, Thuma, Poznik, Ceglar, Rozman, Galle in Sluga. Opremo preskrbi gospodar.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Rediteljsko službo na igrišču Hermesa imajo danes od 13. naprej: gg. Mrdjen, Erbežnik, Kariž.

SK Svoboda (Ljubljana). Za nedeljsko pokalno tekmo proti Korotanu na igrišču Hermesa ob 13.30 morajo biti naslednji igralci najkasneje ob 13. v gostilni pri Beliču: Zupet, Jančigaj, Zemljak, Šmid, Štajdohar, Dežman, Lado, Petrič, Jakše, Samar, Jenko, Mihelin, Luznar in Gruden. Reditelji Dougan, Turšič, Hedenik. Igralci, ki imajo opremo, naj jo brezpogojno prinesejo seboj. Ostalo opremo preskrbi gospodar.

Sabljaška sekcija SK Ilirije. V ponedeljek ob običajnem času prične redni trening začetniškega in nadaljevalnega tečaja. Treningi se vršijo ne glede na število udeležencev.

Motokoles. Ilirija. Zaradi nesklepčnosti zadnjih odborovih sej 28. decembra in 12. t. m. se vrši ponovno odborova seja v sredo 17. t. m. ob 20. v restavraciji g. Fritza, Tavčarjeva ul. 4.

Sokol

Sokol na Viču opozarja na premiero »Maksela«, ki bo drevi ob 20. v Sokolskem domu. Kdor se hoče od srca nasmejati, naj pride. Režiser br. Lujo Drenovec. — Lutkovni odsek pa uprizori danes ob 16. igro »Čarovnik Ropotar in njegova žena Ježibaba«.

Sokolska četa v Kozarjah bo imela danes ob pol 16. redni občni zbor v gostilni pri »Klobasarju«. Udeležba za vse članstvo obvezna. Članstvo matičnega društva na Viču vabljeno!

Jubilej čeških zagraničnih društev. Zadnjikrat smo poročali, da bo letos slavilo londonsko češkoslovaško sokolsko društvo svojo 30 letnico delovanja. Toda to društvo letos med češkoslovaškimi zagraničnimi društvi ni edino, ki slavi svoj jubilej. V Draždanih bodo čakali 45 letnico odkar so pričeli s sokolskim delom manjše jubileje pa bo praznovalo društvo San Paolo v Braziliji, in sicer 10 letnico, dalje društvo Žitava na Saksonskem isto tako 10 letnico, potem pa petletnico društvo Gradec na Štajerskem in Uinipeg v Severni Ameriki. Pomen zagraničnih sokolskih društev sega precej izven okvirja običajnih društev v domovini. Saj je njihova naloga, da družijo rojake v tujini, med tujim elementom in jih ohranjujejo svojemu narodu, nudeč jim pri tem duševne in telesne vzgojne dobrine sokolskega vzgojnega sestava. Dokaz, da se oklepajo češkoslovaški rojaki svojih sokolskih društev pa je podan baš v dejstvu, da so mnoga društva izmed zagraničnih že zelo stara in pokazujejo prav velike uspehe. Bilo bi zelo zaželjeno, da bi tudi naši rojaki v Vestfaliji, Franciji, Belgiji in zlasti Sev. Ameriki se še bolj oklenili sokolskega dela, uspehi se bodo kmalu pokazali kakor so se pri Čehoslovakih, ki ustanove svoje društvo vsepovsod, kjerkoli je to mogoče.

Razvoj telesnih vežb in poškodbe v ČOS. Ko je bil v ČOS še pred vojno osnovan poškodbeni fond, se je tedaj opažalo, da nastane največ poškodb pri telovadcih na telovadnem orodju. Po vojni pa, ko je zvezno načelništvo postopoma uvajalo vedno več proste telovadbe in iger v sestavno vežbanje, so se pojavile mnoge poškodbe tudi pri igrah in lahki atletiki. V letu 1932. je bilo vse skupaj priglašeno poškodbenemu zakladu ČOS 4139 poškodb telovadečih, vendar pa je bilo uvaževanih od njih le 2698. Ostale se pač ni smatralo kot tako resne, pa se jih je registriralo samo iz statističnih ozirov. Največ poškodb je bilo na drogu in bradlji, namreč 399, oziroma 384. Na krogih in konju je poškodbena statistika mnogo nižja. Zato pa utegne zanimati število slučajev pri lahki atletiki. Pri skoku v višino so našteli 174 slučajev poškodb, manj nevaren je skok v daljino s samo 81 primeri; zanimivo je, da je bilo še manj slučajev pri skakanju v višino ob palici, le 69: pri igrah, ki se najbolj goje, t. j. odbojka in hazena, znaša število uvaževanih poškodb 122 oziroma 63, kar je vsekakor v pogledu na mnogo nevarnejšo telovadbo na orodju precej visoka postavka. ČOS je iz svojega fonda izplačala preteklo leto nad 850.000 Kč raznih podpor, celotni obrat poškodbenega zaklada pa je znašal v letu 1932 1,142.000 Kč.

Poslano

V »Jutru« z dne 6. t. m. št. 4 je bila med domačimi vestmi objavljena *»Izjava«* od 4. t. m., glasom katere naj bi bil jaz, *Sukič* Anton, posestnik in občinski odbornik v Gornji Radgoni, preklical očitek glede kandidatne liste g. dr. *Breznika* Franca, zdravnika in posestnika v Gornji Radgoni.

Izjavljam, da za objavo take izjave v Vašem uglednem listu nisem dal nikakega naročila in tudi ne pooblastila. Ker je bila dotična izjava objavljena v »Jutru« brez moje vednosti, prosim, da blagovolite vsebino iste tem potom preklicati z objavo predmetnega popravka v prihodnji nedeljski številki »Jutra«.

Gornja Radgona, dne 12. januarja 1934.

Sukič Anton.

Kraljestvo mode

Elegantna nevesta

Zadnje čase se mnogo razpravlja o beli nevestini opremi. Mnogi so namreč mnenja, da ima veliko več praktičnega pomena solidna obleka z odgovarjajočim plaščem, kakor pa bela, elegantna poročna obleka s tančico in vencem. Seveda bo mogla mlada žena tudi pozneje uporabiti solidno in običajno obleko s plaščem, vendar pa se da isto trditi tudi o beli poročni obleki, ki jo z malenkostnimi izpremembami predrugačimo v lepo večerno obleko.

Zato pa je tudi res, da je za mlado dekle poroka, ki jo je doživelo v krasni beli obleki s svečano tančico, neizrečeno lep spomin, ki je ostane za vse življenje. Z lepo sliko, ki jo nudi taka poroka, se seveda poroka v navadnih »meščanskih« oblekah ne da niti primerjati. Seveda je tudi tu merodajno denarno vprašanje, vendar pa stroški niso toliko večji, da jih ne bi zmogli starši, ki že itak mislijo svojo hčer dobro opremiti!

Najnovejše poročne obleke se večinoma ravnajo po starinskih vzorcih. Tančica in obleka sama nista več dva ločena pojma, temveč ju moramo okusno združiti v lepo celoto. Moda predpisuje tančico iz lahkega gaza, tila ali čipk ter ne dopušča nikakega posebnega okrasja. Tudi tu se s preprostostjo dosežejo najlepši učinki. Izrez obleke je zaprt tesno ob vratu, kar daje nevesti v zvezi s tančico dekliško skromen in mil videz. Enako važna kakor obleka in tančica je poročna čepica, ki jo letos izdelujemo iz trakov cvetlic, »perl« itd. v najrazličnejših oblikah.

Nekaj ljubkih skic poročnih pokrival vidimo na desni strani naše slike:

Zgoraj vidimo baretko, ki jo sestavljajo mali volančki iz tafta ali moareja, spredaj zvončasto ukrojena tančica pa zakriva obraz.

Naslednja skica nas seznani s cvetlično čepico, ki jo posadi nevesta postrani na glavo in jo na drugi strani priveže z mehko položenim svilenim trakom.

Na zadnji skici vidimo tančico, ki je pritrjena z malim venčkom na vsaki strani pričeske.

Predzadnja skica pa prinaša stiliziran kmečki venec, ki izvrstno pristoja vsaki mladi nevesti.

Sedaj pa k poročnim oblekam:

Moderne, težke svile zahtevajo obleko s strogo linijo, kakor jo vidimo na prvem mestu naše skice. Obleka ima enostaven kazak, krasi pa jo mufek iz mirte in enak venček ob vratu.

Obleka iz tila s široko nabranimi rokavi, širokim pasom in šopkom narcis nas spominja na srednjeveško poročno obleko (2. skica).

Iz mehke svile izdelamo obleko z nabranimi deli in gracioznimi volani na ramenih (zadnja skica).

Tudi čepice iz tančice teh treh modelov zaslužijo mnogo pozornosti, zlasti pa čepica na srednji skici, ki se ravna po srednjeveških motivih!

Schroll

Od leta 1813 odličen bel šifon.

Moda Eskimov

je nedvomno vplivala tudi na našo zimsko modo, vsaj kar se tiče krzna in krznenih pokrival. Če pogledamo sliko eskimovske dame in pa naše modne dame s krzneno čepico, širokimi krznenimi rameni in

krznenim mufom, moramo priznati, da je med njima vsaj v nošnji nekaj podobnosti. Seveda pa je velika razlika med okornostjo primitivnega krzna in rafinirano volnostjo in elegantnim krojem »evropsko« predelanega krzna!

Baržun v zimskem sportu

velja za zadnjo novost na tem polju in se je proti pričakovanju dobro izkazal tudi s praktičnega vidika. Seveda mora biti tak baržun impregniran da ne propušča

mokrote. Praktičen pa je tudi že zaradi tega, ker se sneg baržuna ne prijemlje, tako da je smučarska obleka iz baržuna vedno čedna. Na naši skici vidimo tak dress z nekoliko razširjenimi rameni, ki ga okusno dopolnjuje krznena čepica. Tak baržun je najbolj priljubljen v temno modri, temno zeleni ali zamorsko rjavi barvi.

Zdravniška posvetovalnica

R. Š. Pri lažjem potenju nog zadošča, če se vsak dan izmenjajo obutev in nogavice, dnevno mrzle kopeli za noge in po kopeli umivanje s francoskim žganjem ali zavreto hrastovo skorjo. V nogavice se nasuje salicilni puder in v prepotene čevlje nalijte zaradi snaženja in da se prepreči razkrajanje potu raztopino formalina (1 žlico na liter vode). Pri težjih primerih je dobro sredstvo mazanje z raztopino krermove kisline (5 : 100 vode), odprta in boleča mesta izpustite. V najtrdovratnejših primerih zdravimo po Heori takole: čiste, umite noge zavite v platno, namazano s diachilovo mastjo. Obenem vlagamo tudi vložke, namazane z mastjo, med prste. To obvezo menjamo vsak dan tako dolgo, da se koža v cunji olupi. Noge smete kopati šele po končanem zdravljenju. Pri zdravljenju potenja rok rabite iste metode. — **F. K.** Če ste tako rahlega spanja, oziroma če vas ropot sosednje stranke moti v spanju, bi bilo najboljše, če se preselite v mirnejšo okolico. Za zamašitev ušes ne rabite kakih posebnih kroglic, isti svrhi služi tudi običajna vata. Pravilno izvedeno odstranjenje dlačic po Röntgenu je brez nevarnosti, vendar pa uspeh ni trajen. Obsevanje se lahko izvrši z vsakim boljšim röntgenskim aparatom. — **M. Ž.** Ker je opisana srbečica najhujša proti večeru in ponoči in ker dosedanje mazanje z različnimi špiriti ni pomagalo, je prav verjetno, da ste zbolelі na garjah. Da se obolenje točno utrdi in odredi zdravljenje, vam priporočamo, da posetite svojega zdravnika ali pa ambulatorij za kožne bolezni v ljubljanski bolnišnici. Če so garje, morate mazati z močnejšimi, žveplenimi sredstvi (Mitigal). — **B. J.** Srbeči madeži, ki se vam pojavijo, če se razburite, če vam je vroče ali pa če vroče jeste, so najbrž nervoznega izvora. Nastopijo pa lahko tudi pri slabokrvnih ljudeh ali pa pri takih, pri katerih so nastopile motnje v prebavi Skrbite za redno odvajanje, priporočamo vam uživanje Calcija, zunanje pa Gold-Creamo pomešano s salicilno kislino (2 : 100). — **C. Z.** Večkrat in po malem odhaja voda posebno pri katarju mehurja. Ni pa izključeno, da je sečna cev na kakem mestu zožena. Ogibajte se ostrih jedi in alkoholnih pijač, stavite si tople obkladke Zaradi utrditve točne diagnoze je pa potrebna zdravniška preiskava — **F. M.** Stalno povišana temperatura (37 2—37.4) dokazuje, da vam je, najbrž od influence, še nekaj ostalo. Ker vas zbada v prsih, bi se v prvi vrsti moralo misliti na vnetje prsne mrene, izključen pa ni seveda tudi kak drug proces. Zato je zdravniška preiskava neobhodno potrebna. — **D. T.** Če se izpahne roka v ramenih, se po navadi nalomi tudi kost. Zato so tudi bolečine še po uravnavi dolgotrajne in roka še dolgo ni popolnoma uporabljiva. Tudi morate biti previdni, ker se roka rada drugič izpahne. Če si še niste, preskrbite si röngtensko sliko izpahnjenega ramena, na kateri se vidi, če je sicer vse v redu, če je sklep zopet na svojem mestu, ste lahko brez skrbi, tudi če so še bolečine in tudi če je roka še malo okorna. V takem primeru je najboljša mast — potrpljenje. — **Š, Č.** Popolnoma razumemo, da vajin zakon greni okolnost, da nimata otrok, katerih si tako želita. Najprej bi bilo potrebno utrditi, da vzroka za neplodnost ni pri možu. Če je pri ženi vzrok, je ta gotovo samo prehodnega značaja, ker je že enkrat zanosila. Zdravniška preiskava bi bila torej pri obeh zakoncih potrebna. Če je vzrok kako prehodno vnetje pri ženi, ji priporočamo kopeli na Dobrni, ki so vam blizu. — **Marlena.** Lukavice od mladolika (pravilno: mladoluka) so mlade čebule, lahko pa tudi mlad česenj. Baje učinkuje pri povečanem krvnem pritisku za čiščenje črevesja, vendar pa manjka še danes za to domnevo točnih znanstvenih dokazov.

ŠAH

Ureuje dr. Milan Vidmar

Božični turnir v Hastingsu je končan. Trajal je 9 dni. Prav za prav je imel kongres celo vrsto turnirjev. Šahovski svet se je seveda zanimal samo za vodilnega. Ta pa je pokazal hvaležnost za veliko zanimanje — prinesel je ogromno senzacijo.

Kakor vsako leto, je tudi zadnji mojstrski turnir v angleškem morskem kopališču združil 10 mojstrov v svoji areni. Svetovni prvak dr. Aljehin jim je načeloval. Poleg njega so Angleži povabili še 3 tujce: Flohra, znanega čehoslovaškega prvaka, Eliskasesa, mladega Avstrijca in Lilienthala, mladega Madžara, ki je baje izredno nadarjen.

Dr. Aljehin je še po vseh turnirjih, ki se jih je po zmagi nad Capablanco udeležil, pobral prvo nagrado. Zato nihče ni dvomil, da bo tudi v Hastingsu prvo nagrado vtaknil v žep. Flohr je sicer že dvakrat zapored zmagal v božičnem turnirju, toda Aljehin je vendarle svetovni prvak.

Angleški mojstri niso bili nevarni: Sir Thomas, Alexander, Michell, Milner-Barry, Taylor, gčna. Menčikova. Znani lord je najjačji med njimi, toda velemojster ni. Aljehin je imel samo tri nevarne mladiče pred seboj. Seveda se jih ni bal. Prav gotovo pa so se oni bali velikega prvaka. Pod takimi okoliščinami se je 27. decembra boj začel.

Aljehin je začel zelo medlo. Prve tri partije je remiziral. Seveda ga je pri tem Flohr prehitel. Tudi Lilienthal. Videl sem več Aljehinovih partij. Parkrat je bil porazu sumljivo blizu. Trenutno je bil večkrat prav gotovo vesel, da je dosegel remi.

Po sedmem kolu je Aljehin imel 5½ točk, Lilienthal 6, Flohr 6½. Težko je v dveh partijah premostiti celo točko. Toda svetovni prvak je imel lepo možnost: v osmem kolu mu je usoda posadila samega Flohra nasproti. Še več. V zadnjem kolu je drugi rival, Lilienthal, imel istega Flohra za nasprotnika.

Če bi Aljehin prekucnil Flohra in zmagal še v zadnji partiji — kar prav gotovo ni bilo težko — bi dosegel 7½ točk. Flohr in Lilienthal bi remizirala. Flohr bi potem imel 7 točk. Lilienthal bi pač lahko spravil 7½ točk na varno. Toda poleg Flohra je imel Eliskasesa za nasprotnika. Še je mislil ves svet, da bo svetovni prvak odnesel prvo nagrado.

Toda Flohru se je posrečil remi. Imel je bele figure, ni pa otvoril preveč srečno. Aljehin je kmalu dobil boljšo končnico, najbrže tudi dobljeno igro. Potem pa je popustil. Remi mu je podrl zadnjo nado.

V zadnjem kolu je Flohr remiziral z Lilienthalom, ki je v predzadnjem remiziral z Eliskasesom. Aljehin je s težavo pobil še zadnjega nasprotnika. Tako je nastal rezultat: prvi S. Flohr, 7½ točk, drugi in tretji ex aequo A. Aljehin in Lilienthal, 7 točk.

Flohr je tretjič zapored zmagal v Hastingsu. Zadnja zmaga njegova, je prvi poraz svetovnega prvaka. Silni nimbus je razbit.

Aljehinu je prav gotovo božični turnir zelo škodoval. Šahu pa je koristil. Čim svet vidi, da prvak prve nagrade ni siguren, bo z zanimanjem začel misliti na turnirje. Saj smo jih že krvavo potrebni.

Flohr je ponovno utrdil svoj sloves, ki se je v Moskvi nekoliko poškodoval. Doslej neznani Lilienthal pa se je vrinil med velike mojstre. Angleži so lahko zadovoljni z bogato žetvijo, ki jim jo je poklonil Božič.

*

Odločilna partija Flohr—Aljehin je potekla takole:

Beli: S. Flohr	Črni: A. Aljehin
1. d2—d4	d7—d5
2. Sg1—f3	c7—c6

Običajnejša poteza je 2. .... Sg8—f6

3. Sb1—d2	....

Nenavadno.

3.	Lc8—f5
4. e2—e3	e7—e6
5. c2—c4	Sb8—d7
6. Dd1—b3	....

Flohr poskuša vendarle izkoriščati odsotnost lovca s polja c8.

6.	Dd8—b6
8. Lf1—e2	Lf8—e7
8. 0—0	h7—h6
9. a2—a3	Sg8—f6
10. Db3—c3	....

Flohr ni zelo bojevit. Zadnja poteza je samo gesta, ne udar.

10.	c6—c5
11. c4×d5	Sf6×d5
12. Dc3—b3	....

Kakšen smisel je imela tedaj 10 poteza? Ni čudno, da črni hitro dobi boljšo igro.

12.	Db6×b3
13. Sd2×b3	Ta8—c8
14. Sb3×c5	Le7×c5
15. d4×c5	Sd7×c5
16. Sf3—d4	Ke8—e7

Črni stoji izvrstno. Končnica se že začenja, zato je rokada odveč in kralj v sredi potreben.

17. Tf1—d1	Lf5—g6
18. Le2—f3	Th8—d8
19. Lc1—d2	....

Pozno je beli mobiliziral daminega lovca. Za slabo svojo pozicijo nima druge tolažbe kot par lovcev. Toda dolgo ga obdržati ne more.

19.	e6—e5
20. Lf3×d5	Td8×d5
21. Ld2—b4!	....

Nedolžen, toda spreten manever. Flohr jadra na remi. Vse bi rad zamenjal.

21.	a7—a5

Če črni vzame skakača, dobi beli po e3×d4 na c5 privezanega nasprotnikovega.

22. Lb4×c5+	Td5×c5
23. Sd4—f3	Lg6—h5
24. e3—e4	f7—f6
25. h2—h3	Lh5—g6
26. Sf3—d2	....

Sedaj pa ima beli prav gotovo slabo igro. Njegov načrt je: f2—f3, Sd2—f1—e3. Čudno je, da se mu posreči.

26.	Tc5—e2
27. b2—b3	b7—b5
28. f2—f3	Lg6—f7
29. b3—b4	a5—a4
30. Sd2—f1	....

Čudno, čudno, da vse gre. Mogoče je v 29. potezi Tc8—d8 bilo boljše.

30.	Tc8—c3
31. Td1—e1	....

Pripravlja skakaču polje c3.

31.	Tc2—b2
32. Sf1—e3	....

Sedaj je beli iz vode. Najbrže bi bil črni moral igrati 31. .... g7—g6.

32.	Tb2—b3
33. Se3—f5+	Ke7—f8
34. Te1—d1	g7—g6
35. Td1—d8+	Tu sta se gospoda pobotala.

Prav! Sicer bi prišlo: 35. .... Lf8—e8 36. Sf5—d6, Kf8—e7 37. Td8×c8, Ke7×d6, 38. Ta1—d1+ itd.

Radio

Nedelja 14. januarja

LJUBLJANA 7.30: Agrarna kriza (inž. Pirc). — 8.15: Poročila. — 8.30: Gimnastika. — 9.: Versko predavanje. — 9.15: Prenos cerkvene glasbe. — 9.45: Verska glasba. — 10.: Iz alkohologije (Puhar Leopold). — 10.30: Pevski zbor »Svoboda« iz Rogaške Slatine. — 11.15: Slovenska glasba radio orkestra. — 12.: Čas, plošče. — 14.30: Prenos mednarodnih smuških tekem z Bleda. — 16.: Kisanje krme (inž. Sadar) — 16.30: Ljudska igra »Županova Micka« (Delakov gled. studio). — 17.30: Citre in harmonika na ploščah. — 20.: Prenos koncerta Češke filharmonije iz Prage. — 22.: Čas, poročila. — 22.25: Slovenske narodne poje Drago Žagar.

Ponedeljek 15. januarja

LJUBLJANA 12.15: Dvořakova glasba na ploščah. — 12.45: Poročila. — 13.: Čas, plošče. — 18.: Bolniška prehrana (ga. Zemljanova). — 18.30: Šola in dom (g. Čopič). — 19.: Pol ure havajskih pesmi na ploščah. — 19.30: Esperantsko predavanje o našem smučarstvu. — 20.: Plesna glasba na ploščah. — 20.30: Prenos opere iz Beograda, v odmoru napoved časa in poročila.

BEOGRAD 16.30: Lahka godba orkestra. — 19.: Plošče. — 19.30: Beethovnove komore skladbe. — 20.30: Prenos opere iz gledališča. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17.: Koncert godalnega tria. — 20.30: Prenos opere iz Beograda. — 22.15: Lahka glasba. — PRAGA 19.20: Godba na pihala. — 20.15: Pevski koncert. — 20.55: Slovanska poezija. — 21.20: Slušna igra. — 22.30: Plošče. — BRNO 19.20: Program iz Prage. — 20.15: Revija plošč. — 20.55: Prenos iz Prage. — 21.20: Lahka godba. — 22.20: Plošče. — VARŠAVA 20.: Orkestralen koncert. — 21.15: Nadaljevanje koncerta. — 21.50: Plesna muzika. — DUNAJ 12.30: Orkester. — 17.15: Pesmi raznih narodov. — 17.50: Klavirski koncert. — 19.30: Operetni večer. — 22.: Chopinove klavirske skladbe. — BERLIN 19.: Mešan glasbeni program. — 21.: Beethovnova I. simfonija. — 21.30: Lahka godba orkestra. — 22.30: Romantična operna glasba na ploščah. — 23.: Prenos iz Königsberga. — KÖNIGSBERG 21.: Program kakor v Berlinu. — 23.: Koncert Beethovnove glasbe. — MÜHLACKER 19.: Mešani program. — 21.: Program iz Berlina. — 21.30: Igra. — 22.40: Plošče. — 23.: Beethovnova glasba. — 24.: Nočni koncert. — BUDIMPEŠTA 17.30: Lahka glasba. — 19. Madžarske pesmi. — 20.30: Sonate za klavir in violino. — 22.40: Lahka in plesna glasba. — RIM 17.30: Klavirski koncert.

Torek 16. januarja

LJUBLJANA 11.: Šolska ura: Smučanje (Sicherl). — 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13.: Čas, plošče. — 18.: Otroški kotiček. — 18.30: Z malo železnico v daljne kraje (plošče). — 19.: Francoščina. — 19.30: Pot na severni tečaj (Kunaver Pavel). — 20.: Glasbeno predavanje (dr. Dolinar). — 20.30: Vokalni koncert gdč. Milene Trostove. — 21.: Sevdalinke poje gdč. Mara s spremljevanjem kitare. — Vmes harmonika solo g. Magister. — 22.: Čas, poročila.

*

Evropska radiofonija na novih valovih

Po mednarodnem dogovoru v Luzernu bodo v noči od nedelje na ponedeljek 15. t. m. vse evropske in nekatere izvenevropske oddajne postaje spremenile svoje valovne dolžine. Namen nove ureditve je bil, da se odstranijo motnje, ki so zadnji čas zaradi neprestanega ojačevanja postaj naraslé že v pravcati kaos.

Tehnična komisija Mednarodne radiofonske unije je razdelila razpoložljive valove med posamezne postaje po najugodnejšem ključu, ki je mogoč v današnjih prilikah. Ali se bodo s tem motnje dokončno odpravile, se bo pokazalo že v nekaj dneh. Valovno območje ki je na razpolago radiofonskim postajam, je pretesno, da bi mogla dobiti vsaka postaja lasten val. Zaradi tega je bilo treba manjše in manj važne postje odriniti na skupne valove, ustvariti mednarodne skupne valove in državne skupne valove Za lastne, samostojne valove, ki garantirajo res nemoten sprejem na večje oddaljenosti, je bila v Luzernu huda borba. Jugoslaviji so dodelili samostojni val samo za Beograd, dočim bosta na valu ljubljanske in zagrebške postaje oddajali še finski postaji Falun in Tampere, ki pa zaradi velike oddaljenosti in majhne energije, upajmo, ne bosta motili naših programov.

V naslednji tabeli so razvrščene posamezne postaje po »kilo-Hertzih« (en kilo-Hertz je 1000 valov na sekundo) in hkrati po valovnih dolžinah v metrih, ki so pa zaokrožene navzgor. Pri vsaki postaji je označena tudi oddajna energija v kw.

Khz	postaja - država	m	kw
160	Brasov - Rum.	1875	1
167	Radio-Pariz - Fr.	1796	75
172	Moskva I - Rusija	1745	500
183	Ankara - Turčija	1639	7
	Kaunas - Litva		7
	Rejkjavik - Island.		16
191	Zeesen - Nemčija	1571	60
200	Daventry - ngl.	1500	25
208	Minsk - Rusija	1442	100
215	Motala - Švedska	1389	50
223	Huizen - Niz.	1345	50
	Harkov - Rusija		20
230	Varšava I - Polj.	1304	120
238	Kalundborg - Dan.	1261	8
245	Leningrad I - Rus.	1224	100
253	Oslo - Norveška	1186	60
262	Labti - Finska	1145	40
271	Moskva II - Rusija	1107	100
355	Rostov-Don - Rus.	845	20
364	Smolensk - Rusija	824	10
410	Ženeva - Švica	748	2
Mo	Moskva III - Rus.		100
413,5	Voronež - Rusija	726	10
431	Oulu - Finska	696	2
519	Hamar - Norveška	578	1
	Inomost - Avstrija		1
527	**Ljubljana - Jugosl.**	569	5
	Tampere - Finska		1
536	Bolcan - Italija	560	1
	Vilno - Poljska		16
546	Budimpešta I - Madž.	549	120
556	Bero-Münster - Šv.	540	60
565	Athlone - Irska	531	60
	Palermo - Italija		3
574	Mühlacker - Nem.	523	100
583	Madona - Lot.	515	15
592	Dunaj - Avstr.	507	120
601	Radio-Maroko - M.	499	7
	Sundswall - Švedska		10
610	Florenca - Italija	492	20
	Murmansk - Rusija		10
620	Bruxelles - Belgija	484	15
629	Trondheim - Norv.	477	2
638	Praga I - ČSR	470	120
648	Lyon P. T. T. - Fr.	463	15
658	Langenberg - Nem.	456	60
668	North-Reg. - Anglija	449	50
677	Sottens - Švedska	443	30
686	**Beograd - Jugosl.**	437	2.5
695	Pariz P. T. T. - Fr.	432	100
704	Stockholm - Šved.	426	55
713	Rim I - Italija	421	60
722	Kijev - Rusija	415	100
731	Sevilja - Španija	410	3
	Tallin - Estonska		20
740	München - Nemčija	405	100
749	Marseille P. T. T. - Fr.	400	5
	Viipuri - Finska		13
758	Katovice - Poljska	396	12
767	Midland-Reg. - Angl.	391	50
776	Stalinov - Rusija	387	10
	Toulouse PTT. - Fr.		2
785	Leipzig - Nemčija	382	120
795	Lvov - Poljska	377	16
804	Solun - Grška	373	1
	Scottish Reg. - Angl.		50
814	Milan I - Italija	369	50
832	Moskva IV - Rus.	361	100
841	Berlin - Nemčija	357	100
850	Bergen - Norv.	353	1
	Sofija - Bolgarija		1
	Valencija - Španija		2
859	Simferopol - Rus.	349	10
	Strasbourg - Fran.		60
868	Poznanj - Poljska	346	2
877	London-Reg. - Angl.	342	50
886	Gradec - Avstrija	339	7
895	Helsinki - Finska	335	10
904	Hamburg - Nemčija	332	100
913	Dnepropetrovsk-Rus.	328	10
	Limoges P. T. T. - Francija		1
922	Brno - ČSR	325	32
932	Bruxelles II. - Belg.	322	15
941	Alger - Alger	319	20
	Göteborg - švedska		10
950	Breslau - Nemčija	316	60
959	Poste Parisien - Fr.	313	60
968	Grenoble - Fr.	310	20
	Odesa - Rusija		10
977	West-Reg. - Anglija	307	50
986	Genova - Italija	304	10
	Krakov - Poljska		2
995	Hilversum - Nizoz.	301	20
1004	Bratislava - ČSR	299	15
1013	North Reg. - Angl.	296	50
	Černigov - Rusija		10
1022	Madrid - Španija	294	8
1031	Heilsberg - Nemčija	291	60
1040	Leningrad II. - Rus.	289	10
	Rennes P. T. T. - Fr.		3
1050	Scottish Nat. - Angl.	286	50
1059	Bari Italija	283	20
1068	Tiraspol - Rusija	281	10
1077	Bordeaux P.T.T. - Fr.	279	12
1086	Falun - Finska	276	2
	Zagreb - Jugoslavija		**0.7**
1095	Barcelona - Španija	274	7
1104	Neapelj - Italija	272	7
1113	Košice - ČSR	269	3
1122	Belfast - Anglija	267	1
1131	Hörby - Švedska	265	10
1140	Turin - Italija	263	7
1149	London W. N. Angl.	261	50
1158	Mor. Ostrava - ČSR	259	12
1167	Monte Ceneri - Šv.	257	15
1176	Kodanj - Danska	255	1
1185	Harkov II. - Rusija	253	10
1195	Frankfurt - Nemčija	251	25
1204	Praga II. - ČSR	249	5
1213	Lille P. T. T. - Fr.	247	5
1222	Trst - Italija	245	12
1231	Gleiwitz - Nemčija	244	6
1249	Luxemburg - Lux.	240	150
1258	Riga - Lot.	239	15
	S Sebastian - Span.		3
1267	Nemški val	237	
1276	Norveški val	235	
1303	Gdanski Gdansk	230	1
1312	Švedski val	239	
1321	Budimpešta II. Madž.	227	1
1330	Nemški val	26	
1339	Montpellier - Fr.	224	3
1348	Aberden - Angl.	223	1
	Dublin - Irska		1
	Kraljevec - Nemčija		1
	Lodz Poljska		2
	Milan II - Italija		4
1357	Torun - Poljska	220	2
1375	Švicarski val	218	
1402	Švedski val	214	
1411	Bukarešta - Rum.	213	13
1420	Finski val	211	
1429	Cork - Irska	210	1
1438	Madžarski val	209	
1447	Španski val	207	
1456	Francoski val	206	
1474	Plymouth - Angl.	204	1
1492	Mednarodni val	201	
1500	Mednarodni val	200	

Ovčja kri proti jetiki

Senzacionalni uspehi dunajskega zdravnika — Skrivnost Gersonove metode — Kinematografski posnetek pljuč

Dunajski zdravnik dr. Mattausch je odkril nov pripomoček zoper tuberkulozo, ki je pokazal presenetljive uspehe. Mattausch daje svojim pacientom izvleček iz rdečih krvnih telesc ovac in že po kratkem času se pokaže očitno izboljšanje: apetit se dvigne, s tem v zvezi seveda telesna teža, nočno potenje popusti, isto tako večerno dviganje temperature.

Mattausch je to metodo preizkusil že na kakšnih 40 jetičnih na pljučih in vedno z navedenim uspehom. Učinek razlaga z velikimi količinami hormonov, fermentov in zaščitnih snovi v živalski krvi, poleg tega z ugodnim dražilnim vplivom, ki ga ima tuja beljakovina na človeški organizem. Ovčja kri je tem bolj primerna, ker kažejo te živali veliko naravno odpornost proti tuberkulozi.

Učinki Mattauschove teorije so zelo podobni učinkom znane Gersonove neosoljene diete, ki so jim dolgo iskali pravega vzroka. Videti je, da ga je odkril sedaj holandski raziskovalec dr. de Raadt, ki pravi, da nastane po odjemu soli v črevesju neko gnitje, po katerem se tvori fenol. Fenol pa desinficira telo in uničuje bolezenske klice. Isti učinek pa bi dosegli teoretično brez odtegnitve soli, če bi organizmu dovajali fenol umetno, t. j. z močnim zauživanjem rastlinske hrane, stročnic in orehov. Tako bi ne bilo niti potrebno, da se odpovemo mesu, ki telo krepi, in soli, ki dela jedi vendarle bolj okusne. V koliko bi normalna hrana z dodajanjem fenola imela res učinek Gersonove diete, pa ta trenutek še ni znano, ker se praktični poskusi še niso izvršili.

V zadnjem času posveča medicina jetiki sploh večjo pažnjo in more zaznamovati nekatere razveseljive uspehe. Med nje spada poleg drugega tudi izumitev posebne kinematografske kamere, tkzv. torakoskopa, ki omogoča snemanje bolnih dihalnih organov v polnem delovanju. Da morejo biti takšni filmi pri zdravljenju jetičnika v veliko pomoč, je umevno samo po sebi.

Razširjenje želodca — Želodčna atonija

Želodec se po svojih mišicah običajno prilagodi količini hrane, ki jo prebavlja. Če to sposobnost za prilagodenje izgubi in se ne more dovolj stisniti okrog nje, imenujemo to želodčna atonija ali razširjeni želodec. Hrana leži v tem primeru v njem kakor v mlahavi vreči. Otonični želodec bi lahko primerjali tudi z nogavico, ki je izgubila svojo elastičnost. Ker teži hrana na spodnji del želodca, se ta del včasi tako močno izboči, ta sega kakor vrečni podaljšek globoko v trebušno votlino, kar je v Röntgenovi sliki zelo dobro videti.

Naravno, da takšen želodec ne more normalno opravljati svojih nalog. Jedi ostajajo dalj časa v njem in povzročajo bolniku občutek teže, predčasnega nasičenja, kolcanje, včasi tudi glavobol in omedlevice. Podaljšan želodec se v nasprotju z zgolj atoničnim (neprožnim) tudi nikoli ne izprazni popolnoma vseh jedi.

Vzroki želodčne neprožnosti so v mnogih primerih v slabi konstituciji bolnika, zlasti v slabo razvitem želodčnem mišičevju. Često pa tičijo tudi v splošni živčni šibkosti. Zato se zdravljenje ne more omejiti samo na želodec, temveč zadeva celega človeka.

Predvsem mu je treba s pametno prehrano vrniti sile, predpisati dosti počitka in primernih vaj za okrepitev želodca. Atonik mora večkrat jesti nego zdrav človek, a v mnajših količinah. Hrana mora biti gosta, pijača kolikor mogoče omejena. Tekočine, vračunamo tisto, ki je v jedi sami, ne sme spraviti vase več nego liter ali 1 in četrt l na dan.

Posebno škodljivo je pitje v stoječem ali sedečem položaju, ker se stoči tekočina v tem primeru hitro v spodnji, podaljšani del želodca, kjer zaostaja. Hrana naj bo spočetka bolj tekoče gosta, pozneje trda. Priporočljive so zlasti maščobe, maslo, smetana, olivno olje. Elektrika, hidroterapija in masaža so dodatni pripomočki za ozdravljenje atoničnega želodca. Črevesno leni vost in zaprtje, ki spremlja to bolezen, je treba seveda tudi zdraviti.

Pri zaprtosti in hemoroidih, motnjah v želodcu in črevesu, oteklosti jeter in vranice, bolečinah v hrbtu in križu, je naravna **»Franz Josefova« grenčica** večkrat na dan použita, krasen pripomoček. Zdravniške izkušnje so ugotovile pri trebušnih obolenjih, da deluje **»Franz Josefova« voda** sigurno razkrajajoče in vselej milo odvajajoče. **»Franz Josefova« voda** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Obleke za gospode

po meri ali pa blago za obleke modernih vzorcev, najboljših kvalitet, po najnižjih cenah pri

Drago Schwab, Aleksandrova c.

POPOLNOMA ZASTONJ

dobite bogato ilustrirano slovensko knjigo:

Dr. Vladimir Travner

KUGA NA SLOVENSKEM

Podrobnosti v pravkar izišli številki tedenske revije „Življenje in svet“. — Cena 2 Din.

Potovanje na luno

Tja bi že še šlo, a kako nazaj? — Kdo bi žrtvoval 6.000,000.000 Din?

Ordinarij neke ameriške mornarske akademije za teoretično fiziko in balistiko Conrad je izračunal, koliko bi pri sedanjih razmerah veljalo potovanje na luno. Pri tem se je opiral na številke, ki jih je postavil prof. Piccard v zvezi s svojimi stratosfernimi poleti.

Seveda je takšno potovanje v današnjih okoliščinah še navadna utopija, a čedalje več je resnih mož, ki trdijo, da je samo vprašanje časa. In denarja seveda. Kajti Conrad pravi, da bi veljala pot do lune malenkost 6000 milijonov dinarjev.

Balon ali priprava, ki bi rabila za takšen polet, bi morala biti opremljena z motorjem, ki bi jo gnal do meseca in ji omogočil tudi povratek na zemljo. Potniki bi bili štirje, torej bi na vsakega odpadlo po 1500 milijonov dinarjev. Jamstva za srečni pristanek na mesec in srečen povratek na zemljo bi ne mogel prevzeti seveda nihče.

Največjo oviro bi delalo letalni pripravi zemeljsko ozračje, potem pa pravilno obračanje proti luni. Motor, ki bi rabil v ta namen, bi kurila mešanica iz 90-odstotnega alkohola in kisika. Potniki bi morali biti opremljeni s plinskimi maskami in posodami s kisikom. Na povratku bi dosegli zemeljska tla s pomočjo padala.

Conrad pravi še, da se bodo naši potomci prav tako malo čudili potovanjem od planeta do planeta, kakor se mi čudimo poletom naših letal preko oceanov. Morda ima prav.

Sinajsko sveto pismo

Rusi bi ga radi prodali, angleško ljudstvo pa se ne zanima zanj

Odlomek ene strani iz sinajskega svetega pisma (Knjiga psalmov)

Kakor poročajo angleški listi, je uprava Britskega muzeja »presenečena in nemilo dirnjena« po dejstvu, da ne kaže angleška javnost nobenega vzhičenja nad prastarim svetopisemskim rokopisom, ki so ga sovjeti ponudili angleški vladi za »malenkost« 100.000 funtov šterlingov. Vlada je pripravljena ta rokopis kupiti, a dala bi zanj 50.000 funtov šterlingov, dočim naj bi se druga polovica nabrala z javno zbirko.

Da bi javnost podžgala za to nabiralno akcijo, je uprava Britskega muzeja rokopis razstavila in ga obdala z nabiralnimi puščicami. Toda doslej je bil uspeh precej klavrn. Zbrali so namreč samo 3000 funtov, a še od tega je eno tretjino dal neki bogati lord, drugo tretjino neka družba za izdajanje svetega pisma, javnost pa je darovala le 1000 funtov in ne kaže torej prav nobene posebne volje, da bi v tem primeru izvršila svojo tako zvano sveto dolžnost.

Kakor je razvidno iz številnih dopisov angleškim listom, so pač tudi mnogi Angleži naziranja, da je 100.000 funtov ogromen denar, ki bi se dal bolje uporabiti nego za še tako častitljiv rokopis, nad katerim bi imeli svoje ugodje itak le nekateri ljubitelji knjig.

Sovjetska vlada dela mnogo bolj prebrisano. Za časniški arhiv, ki ga hoče osnovati, bi namreč rabila enega izmed štirih izvodov zbranih londonskih »Timesov« od njihove ustanovitve do danes. Ta zbirka pa velja 75.000 funtov šilingov in ker sovjeti nimajo mnogo denarja, so se z lahkim srcem odločili, da prodado Angležem sinajsko sveto pismo ali »codex sinaiticus«, ki je bil nekoč last ruskih carjev.

Ta codex je eden izmed četvorice najstarejših grških rokopisov svetega pisma in poleg vatikanskega tudi najvažnejši. Gotovo pa je starejši od tega, ker navajajo za dovršitev vatikanskega rokopisa l. 309., tega leta pa je umrl učenjak sv. Pamfilij, ki je v sinajski rokopis zapisal lastnoročno, da ga je samo popravil in je originalni prepis torej vsekako starejši od l. 309.

Sinajski kodeks je na čuden način odkril nemški raziskovalec Tischendorf l. 1844., ko se je mudil v Palestini in na Sinaju. V sinajskem pravoslavnem samostanu sv. Katarine je v nekem košu zagledal šop starih listov, ki so rabili za podkuritev ognja. Pogledal si jih je pobližje in je na svoje presenečenje ugotovil, da ima v roki del prastarega svetopisemskega rokopisa v grščini. Ves vzhičen je začel menihe spraševati za ostankom rokopisa, a njegova razburjenost je zbudila pohlep teh nevedneže in so mu odgovorili tako, da ni vedel ali ostanek še eksistira ali ne. Najdene liste (43 po številu), ki obsegajo odlomke iz sv. pisma stare zaveze, je poklonil saškemu kralju Frideriku Avgustu in jih hranijo še danes v Lipskem.

Petnajst let pozneje je prišel Tischendorf, ki mu stvar ni dala miru, spet v samostan sv. Katarine in tokrat mu je povedal neki menih, da hrani v svoji celici stare dokumente. Bilo je to 148 listov sinajskega sv. pisma v grškem jeziku, med njimi celotna nova zaveza. Učenjak je znal sedaj prikriti svoje veselje in ker si je bil prej pridobil priporočila ruskega carja, vrhovnega vodje pravoslavne cerkve, je kmalu znal urediti stvar tako, da je prišel ta ostanek za 9000 rubljev v carske roke. Ta del je sedaj ponudila sovjetska vlada angleški v nakup.

Škotska pošast tuli

Medtem je snedla celo kozo! - Pasji „strah“ pred pošastjo

Lochneška pošast se v zadnjih dneh ni več pokazala in možje, ki prežijo nanjo, so že mislili, da jim je ušla skozi kakšen podzemski odtok v morje. V tem prepričanju jih je potrdilo poročilo skupine mladih belgijskih umetnikov, ki so potovali na študijsko potovanje na Škotsko in so trdili, da so zagledali zmaja blizu obale na morju, eden med njimi pa ga je celo fotografiral.

Toda potem je neki možakar zatrdil, da je videl pošast ali monstrozavra, kakor so žival imenovali, spet v Lochnessu. In ne samo to: V eni izmed zadnjih noči se je razlegel preko jezera in daleč naokoli zategel, enakomeren, skoraj tenak, toda prodoren krik, ki je imel na sebi nekaj takšnega kakor divje, tuje tulenje. Krik lochneške pošasti? Nihče ne ve, na vsak način pa je okoli jezera nastala potem tista grobna tišina, ki ji v divji prirodi zapade vse živo, čim se oglasi kakšna velika zver.

Šele dober čas po tem so psi zalajali, psi, o katerih zadnje dni pripovedujejo, da se branijo skočiti v lochneško vodovje, a če se že pokorijo povelju svojih gospodov, se vrnejo kaj kmalu z znaki groze in se tresejo še dolgo potem (morda pa je revam v tem letnem času samo mraz?).

Še hujše je to: delavni Wetherell je dan po tistem tulenju odkril na obali jezera ostanke mlade koze, poleg nje pa sledove stopinj, kakršne je našel tudi prej. Pošast prihaja torej na kopno celo za to, da bi se mastila z delikatnim kozjim mesom? A ker so njeni pojavi na kopnem tako redki, sklepa Wetherell, da se preživlja vendarle po večini od morskih živali in je zato svoje opazovališče prenesel k tistemu delu jezera, kjer je največ rib. Okoli jezera so postavili tudi polno fotografskih in filmskih kamer, ki naj bi pošast avtomatično spravile na fotografsko plast, čim bi se jim približala.

Žal so vsi ti poskusi zaman. Do danes ne more še nihče neovrženo dokazati, da je pošast dejansko videl, čeprav se število ljudi, ki kaj takšnega trdijo, stalno množi. Pač pa se množi tudi število ljudi, ki trdijo, da so si škotski hotelirji izmislili dobro senzacijo, da bi spravili čim več gostov v deželo, od katerih bi imeli svojo korist.

NOV DOKAZ ZA OBSTOJ LOCHNEŠKEGA ZMAJA?

Škotski učenjak Arthur Grant (na levi) pregleduje z vodjo ekspedicije londonske Geografske družbe Wetherellom na obali lochneškega jezera ostanke koze, o kateri menijo, da jo je požrl predpotopni zmaj. Grant je pretekli petek ponoči na jezeru opazil tudi skrivnostno žival, ki je pa zaradi teme ni mogel natančno videti.

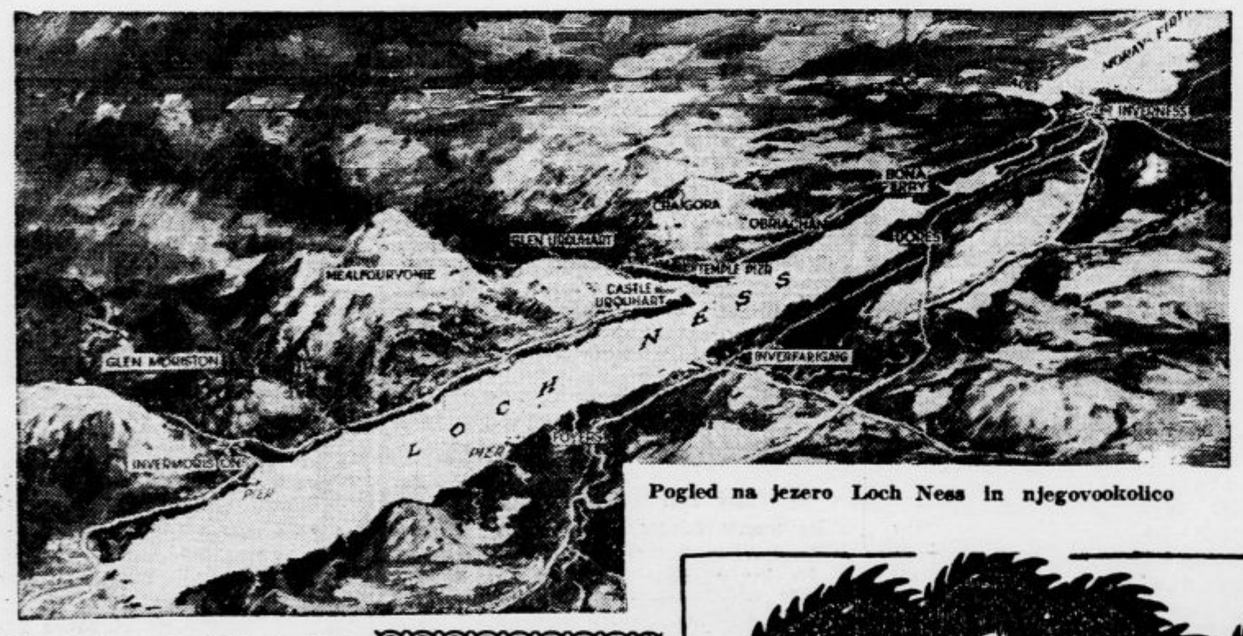

Pogled na jezero Loch Ness in njegovookolico

Revija

„Življenje in svet“

je edini slovenski časopis, ki prinaša

tedensko

najzanimivejše in aktualne članke z mnogimi slikami.

Cena samo 2 Din.

MOČ ŠKOTSKEGA WHISKYJA
. . . . ali pravi izvor lochneške pošasti

Zora voda

proti sivim lasem!

Ne barva, temveč vrača sivim lasem prejšnjo naravno barvo.

Zak. zašt. Odobrena od higijenskega zavoda v Ljubljani pod št. 2392-933 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh siguren in trajen. Cena steklenici brez poštnine Din 35.—.

ZORA VODA I. OREL

ZAGREB, Radićeva (Duga) ulica 32

Pošljemo po povzetju, in to samo na čitljive naslove.

ANEKDOTA

Ko je Lunačarski kot član rdeče delegacije prisostvoval v Ženevi zasedanju Društva narodov, so hotel, kjer je delegacija bivala, od jutra do večera prosilci, obiskovalci, vsiljivci naravnost oblegali.

Ko je Lunačarski nekega dne pregledal dolgi seznam posetnikov, ki mu ga je predložil tajnik, je vzkliknil: »Da, da, palače lahko rušiš in porušiš, toda predsob ne bo mogoče nikoli porušiti!«

VSAK DAN ENA

Dobra kuharica

»Če večerja ni še gotova, grem v restavrant.«

»Počakaj deset minut.«

»Torej v desetih minutah?...«

»Da, v desetih minutah bom oblečena in grem s teboj!«

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.— Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din (1)

Gospodinja
40 do 60 let stara, vajena kuhe, dobi službo, ako razpolaga z 2000 do 10.000 Din. A. — Trebnje, Dolenjsko. 1116-1

Gospodinjo
samostojno, 30 do 40 let staro, vajeno kmečke in meščanske kuhe ter vseh del na polju, vrtu in pri živini, sprejmem takoj. — Ponudbe z navedbo mesečnega zahtevka na ogl. odd. »Jutra« pod značko »Samostojna gospodinja«. 1124-1

Praktikantinjo
absolventka meščanske in trgovske šole, ki ima veselje do lesne stroke — sprejmem takoj. Prednost imajo iz okolice Celja. Ponudbe na oglasni odd. »Jutra« pod »Veselje do dela«. 1125-1

Poslovodjo
s trgovsko prakso in
skladiščnika
tudi brez prakse, sprejme trgovina živil v Zagrebu. Potrebna kavcija za vsakega 20 do 25.000 Din. Mesečna plača fiksna in odstotki na čistem dobičku; kavcija se obrestuje. Ponudbe na oglasni odd. »Jutra« pod »Zagreb na meščanje«. 1128-1

Trgovski pomočnik
galanterijske stroke, z večletno prakso, dobi mesto. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Galanterija«. 1186-1

Fotograf. pomočnika
prvovrstnega in samostojnega v vseh delih sprejmem v prvovrsten atelje. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Mesečni honorar«. 818-1

Služkinjo
ki zna tudi kuhati, sprejmem takoj. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 1147-1

Sposobnega
sadjarja, vinogradnika in vrtnarja (Slovenca iz Goriškega) sprejmem. Nasad obstoji iz več sto debel raznega sadja. Upoštevajo se samo strokovnjaki s soudeležbo pri produkciji. Obširne ponudbe na naslov: D. Palčič — Zagreb, Klaićeva 30. 494-1

Oglar
dobi stalno zaposlenje. — Potrebno je nekaj gotovine kot kavcija. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Velegozd«. 892-1

Pridno služkinjo
močno in zdravo, vajeno vseh hišnih del, sprejmem v boljšo hišo z majhnimi otroci. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. Predstaviti se je med 2. in 4. uro. 1018-1

Trgovski pomočnik
spreten in inteligenten, vojaščine prost, ne preko 30 let star, ki je obenem tudi izložbeni aranžer, dobi službo. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 955-1

Kuharico
za dobro meščansko kuho, ki bi opravljala tudi vsa druga hišna dela, sprejme majhna družina. — Samo zdrave, enage in reda vajene ponce, ki reflektirajo na stalno službo, naj se javijo pri Bela Franc, trgovina, Maribor, Slovenska št. 7. 1078-1

Restavracijska kuharica
ki je samostojna in ima večletno prakso, dobi mesto v večji restavraciji. — Ponudbe s prepisom spričeval, sliko in navedbo plače je poslati na oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani pod »Samostojna 88«. 1087-1

G. Th Rotman:

Bili, Bobijev sin

Kaka dva dni po tem dogodku je Bili kar strmel, ko se je oziral po ulicah. Očividno je bil danes praznik, zakaj vse je bilo okrašeno z zastavami in zelenjem. K slavnostim je spadal seveda tudi plesalec na vrvi. »Nu,« je zaničljivo pomislil Bili, »to znamo pa mi dosti bolje!«

Da bi to dokazal, je vzel vrv, ki je visela z nekega avtomobila, in jo privezal z drugim koncem za oder, na katerem je gospod godbeni ravnatelj Sinkopič vodil svoje godce. Kako nepremišljeno je bilo to, se je kmalu pokazalo...

Ko je bila vrv napeta, se je začela predstava. Bili je veselo skakal po vrvi, v veliko radost poulične mladine. Nato se je pa zgodila nesreča, ki bi jo bil vsak pameten človek lahko že prerokoval...

Plačilni natakar
zmožen slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, z dobrimi referencami, dobi mesto v večji restavraciji v Sloveniji. — Ponudbe s prepisom spričeval in sliko na oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani pod značko »Stalno mesto«. 1069-1

Natakarico
staro 25—30 let, zmožno slovenskega in nemškega jezika, z letnimi spričevali, sprejmem v večjo restavracijo. Ponudbe s prepisom spričeval in sliko na oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani pod »Vestna«. 1088-1

Elektrotehnika ali elektromonterja
z mojstrskim izpitom ali s pravico do takšnega, sprejmem. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja in zahtevkov poslati na podružnico »Jutra« v Celju pod šifro »Elektromojster«. 1083-1

Tražimo za Ljubljanu
jednog mladjeg čovjeka dobro pismena, koji govori i piše čisto hrvatski, za raznošanje paketa po trgovinama i primanje i izdavanje, a ujedno i za napisivanje. Samo onoga koji može položit kauciju u gotovu pet hiljada dinara. — Pismene ponude sa naznakom dosadašnjeg zanimanja i koji može poseo odmah primit i koji ispunjava sve gornje uslove hitno na adresu Ema. Glavno zastupstvo, Zagreb, Palmotićeva ulica br. 11/B, I. 1051-1

Pletiljam
z lastnimi stroji dajem delo na dom. Take, ki znajo tudi konfekcijonirati imajo prednost. Le pismene ponudbe z navedbo številke stroja na oglasni oddelek »Jutra« pod »Celoletni za služek«. 1066-1

Upokojencem
ki imajo veselje do ekonomije (vinogradništva) in reflektirajo na postranski zaslužek, se nudi stalno
nadzorovanje posestva
blizu podeželskega mesta, proti lepemu stanovanju kurjavi in primerni nagradi. Pismene ponudbe na naslov: Fric Zemljič Liutomer. 888-1

Biro »Centrala«
Vasina 6, telefon 26 928, Beograd, potrebuje za odlično boljše privatno služinčad za Beograd, notranjost. 4498-1

Sposobnega
sadjarja, vinogradnika in vrtnarja (Slovenca iz Goriškega) sprejmem. Nasad obstoji iz več sto debel raznega sadja. Upoštevajo se samo strokovnjaki s soudeležbo pri produkciji. — Obširne ponudbe na naslov D. Palčič, Zagreb, Klaićeva ul. 30. 494-1

Absolventa vinorejske šole
slovenskega — z odslužnim kadrovskim rokom, takoj sprejmem. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »I 100«. 953-1

Dober žagar
trezen in zanesljiv, dobi mesto. Prednost samci. — Radi nastopa se oglasiti pri Hribarju, Medija Izlake. 1026-1

Trg. pomočnico
mešane stroke, ki bi opravljala tudi hišna dela in kuhala za 3 osebe, starejše imajo prednost, sprejmem takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1028-1

Vzgojiteljico
na nad 35 let staro, zdravo in resno, iščem k dvema otrokoma (1 in 7 let), ki bo opravljala vsa dela ki so s tem v zvezi in tudi sicer pomagala v hiši. Nastop takoj. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Zanesljiva«. 1065-1

Gospodično
ki zna dobro igrati klavir iščem za restavracijo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Dobra pevka«. 1208-1

Gospodinjo
pošteno, skromno, osamelo, neoporečeno, išče prileten vdovec z lastno opravo zaradi skupnega gospodinjstva. — Resne ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Stanovitnost«. 1202-1

Stavbna tvrdka
ki zida za gotovino in knjižico zglasi se pod »Graditelj« na ogl. oddelek »Jutra«. 1277-1

Hišnika
2—3 osebe sprejmem. Vrtnar ali kosec ima prednost. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1239-1

Kroj. pomočnika
sprejme takoj Dolinšek Karol, krojač v Kamniku. Predstaviti se je osebno. 1250-1

Korespondent (inja)
za nemščino dobi nekaj ur na teden zaposlitev. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Korespondentinja«. 1236-1

Postrežnico
k 2 osebama, iščem za popoldne. Vprašati v Spodnji Šiški, Černetova štev. 28. 1270-1

Dimnikarskega pomočnika
starega do 20 let sprejmem takoj. Naslov se izve v ogl. odd. »Jutra« v Ljubljani. 1307-1

Elektromonterja
absolventa elektrodelovodske šole, s prakso, sprejmem v tovarno. Ponudbe z oznako zahtevane plače na ogl. oddelek »Jutra« pod »Samostojen«. 1298-1

Vajenci ke

Učenka
išče mesto v trgovini. — Ima 2 razreda gimnazije. Stara 16 let. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 1122-44

Trg. vajenca
s primerno šolsko izobrazbo, zdravega in krepkega, poštenih staršev, sprejmem. Grabnar, Brežice. 1111-44

Trg. vajenca
zdravega, 14 do 16 let starega, z dežele, sprejmem takoj. Stanovanje in hrana v hiši. Ponudbe na Ig. Brezn'kar, trgovina špec. in delikatese, Zagreb, Ilica 65. 1129-44

Pek. vajenca
sprejmem. Furlan, Žirovnica, Zabreznica. 1148-44

Tapetniški vajenec
ki ima 1½ leta učne dobe, želi isto nadaljevati, kjer bi imel vso oskrbo v hiši. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 924-44

Mladenič
iz boljše hiše, absolvent petega razreda gimnazije, vešč slovenščine in nemščine, želi vstopiti kot učenec v drogerijo. Ponudbe na podruž. »Jutra« v Celju pod značko »Asculap«. 1085-44

Mehanik, vajenca
iz Ljubljanske okolice vzame Kristan Fran, Tyrševa cesta 54. 1091-44

Vajenko
sprejme Šubic, krojaštvo za dame in gospode, Stožice št. 137, pošta Ježica pri Ljubljani. 1217-44

Učenca
s primerno šolsko izobrazbo, živahnega, poštenega, v starosti do 15 let, ki ima veselje do večje trgovine, sprejmem. Hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Štajersko«. 1206-44

Učenko
sprejmem v atelje za vezenje in šivanje finega perila, monogramov itd. Mora biti dobro vzgojena in pridna, eventualno dobi hrano in stanovanje. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod značko: »Atelje«. 1301-44

Inteligentno učenko
sprejmem v foto-trgovino. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Fototrgovina«. 1318-44

Učenca
sprejmem v trgovino z mešanim blagom. Petrovče pri Celju. 1335-44

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Uradnik
zmožen slov., srbohrv. in nemškega jezika v govoru in pisavi, z 8letno prakso, sposoben tudi potovanja, išče namestitev. Cenj. ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Korespondent«. 1115-2

Pek. pomočnik
20 let star, močan, vojaščine neobvezen, ki bi raznašal tudi kruh, nastopi službo takoj v manjši pekarni. Grem tudi za skupnega delavca. Grem tudi izven dravske banovine. Naslov v ogl. oddel. »Jutra«. 1121-2

Lesni strokovnjak
vodja obrata, z večletno prakso, želi menjati mesto. Ponudbe na oglasni oddel. »Jutra« pod »Gorenjec«. 1120-2

Trg. pomočnica
pridna in poštena, ki bi pomagala tudi pri gospodinjstvu in zna nekoliko šivati, želi menjati mesto. Ponudbe na oglasni odd. »Jutra« pod »Pridna in poštena 88«. 1117-2

K otrokom
gre 19letna absolventka meščanske šole z znanjem nemščine in vseh ročnih del. Cenjene ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Brez staršev«. 1123-2

25letna ločenka
simpatična vajena gostilne ter vsega dela želi mesto natakarice; položi primerno kavcijo. Event. gre tudi k samostojnemu gospodu za gospodinjo. — Ponudbe s polnim naslovom na ogl. odd. »Jutra« pod »Veselje do dela«. 1146-2

Mesto hišnice
ali pospravljanja pisarniških sob išče sameka oseba. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Pridna«. 1140-2

Mlada pletilja
išče službo. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 1137-2

Šivilja
izurjena moč, zmožna tudi boljših del, išče mesto. — Delat gre tudi na dom. Ponudbe na oglasni odd. »Jutra« pod šifro »Izurjena moč«. 1156-2

Služkinja
vajena kuhe, hišnih del in šivanja, pridna ter poštena, išče zaposlitev. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 966-2

Žagar
izučen kolar, išče službo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 965-2

Prodajalka
z 2000 Din gotovine, želi mesto v pekarni ali trgovini mešanega blaga. Pomagala bi tudi pri gospodinjstvu. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 10004-2

Oskrbnik
trezen in pošten, srednje starosti, samec, želi premeniti mesto na kako posestvo. — Sprejme tudi mesto lovskega ali nočnega čuvaja, ozir. skladščnika. — Cenj. ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod značko »Zanesljiv oskrbnik«. 1000-2

Kuharica
išče službo v boljši gostilni ali restavraciji. — Gre tudi za gospodinjo. Ponudbe na podružnico Jutra v Trbovljah pod značko »Kuharica«. 990-2

Oskrbnik
dobro vpeljan v vseh kmetijskih panogah ter zmožen samostojnega vodstva vsakega posestva, želi službo. Ponudbe na podruž. Jutra v Celju pod značko »Takojšen nastop«. 1084-2

Vrtnar
srednje starosti, oženjen, brez otrok, pošten, z dobrimi spričevali, išče službo. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1097-2

Poštena gospodinja
išče mesto h gospodu ali manjši družini. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Poštena«. 1098-2

Plačilna natakarica
boljša, z letnimi spričevali in kavcijo, zmožna, išče namestitev v boljšem hotelu ali restavraciji. Dopise na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Poštena in vestna«. 1081-2

Dekle
vajeno vseh hišnih del in postrežbe bolnikov, ki govori slovensko in nemško, išče službo. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1019-2

Trgovski pomočnik
začetnik, specerijske, galanterijske in manufakturne stroke, z lepimi izpričevali, dober rezalec stekla, pripravljen prijeti za vsako drugo delo, marljiv, nekadilec, želi namestitev za hrano in stanovanje. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1025-2

Brivski pomočnik
perfekten strižec bubi glavic in vešč trajnega kodranja ter ondulacije, spreten frizer za gospode, vešč slovenščine, srbohrvaščine, madjarščine in nemščine, išče mesto. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Solid«. 1062-2

Ekonom-vrtnar
išče službo. Gilčvert Ignac Spodnja Hudinja štev. 86 pri Celju. 385-2

Trgovski pomočnik
mešane stroke, vojaščine prost, vešč slov., srbohrv. in nemškega jezika, želi kjerkoli namestitev. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Marljiv«. 952-2

Gospodinja
zdrava in poštena, vajena vsakega dela in kuhe, gre kamorkoli. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Pridna gospodinja«. 1109-2

Kot postrežnica
želim zaposlitve vsak dan od pol 15. ure dalje. Najraje bi sprejela službo za pospravljanje in čiščenje pisarniških prostorov. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Vestna in poštena«. 1228-2

Trgovski pomočnik
izučen v trgovini mešanega blaga, dober prodajalec, želi službe kjerkoli sprejmem tudi temu primerno službo. — Cenj ponudbe na ogl odd »Jutra« pod »Dober prodajalec«. 1213-2

Mlada postrežnica
vajena vseh del išče dela za kakšen dan na teden najraje spretne perilo ali ribanje. Sv Petra cesta št. 81. Fink. 1264-2

Gospodična
začetnica, ki zna nemško govoriti in ima servirni test, želi takoj nastopiti kot natakarica v Ljubljani. — Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 1337-2

Mlado dekle
čisto, pridno in pošteno, vešča meščanske kuhe ter vajena samostojnega gospodinjstva, išče službe pri majhni družini. Ponudbe pod »Želim stalno mesto« na ogl. odd. »Jutra«. 1282-2

Trgovski pomočnik
išče službe v mestu ali na deželi proti skromni plači. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Skromen«. 1274-2

Šofer
išče službo. Cenj. ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod značko »Trezen šofer«. 1299-2

Trg. pomočnica
mlada, simpatična, išče službe v specerijski stroki v okolici Celja. — Zmožna je tudi nekoliko kavcije. Cenjene ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod značko: — »Zanesljiva 2500«. 1303-2

Večjo vsoto posodim
onemu ki mi preskrbi službo. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Karkoli«. 1309-2

Šivilja
gre šivat na dom s hrano za 20 Din dnevno. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Šivilja«. 1320-2

Zaslužek

Kdor išče zaslužka, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali šifro 3 Din. — Kdor nudi zaslužek, pa za vsako besedo 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Šlager predmet 1934
prvovrsten, dober, razpečevalen. — Agentom in agentinjam vsak dan trajen zaslužek 200.— Din. Ekskluzivna možnost. — »Effekt«, Tyrševa c. 36, vežo. 613-3

Poverjenike
za vse kraje Slovenije iščemo. Ponudbe pod znakom »Dober zaslužek« na ogl. odd. »Jutra«. 1295-3

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. — Kdor sprejema potnike, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Trgovski potnik
z majhno kolekcijo, se bi priključil potniku, ki vozi z lastnim avtomobilom po Sloveniji. Ponudbe pod na ogl. oddelek »Jutra« pod »Solden«. 797-5

Poverjenike
iz vseh krajev sprejmemo za penzijsko zavarovanje. Ponudbe na podruž. Jutra v Mariboru pod »Starostna preskrba«. 1080-5

Vinskega potnika
agilnega in marljivega sprejme takoj vinogradsko veleposestvo in veletrgovina z vinom v dravski banovini. Pismene ponudbe iz prijaznosti na: P. Herbst, Ljubljana, Knezova ulica 18. 885-5

Lep zaslužek
nudimo agilni osebi s prodajo novega predmeta. — Ponudbe na naslov: »Rika« Ljubljana, Vožarski pot 1. 1174-3

Zastopnika
išče renomirani banateški mlin za Jesenice, Kranj in Logatec. Kavcija za zalogo potrebna. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Upeljana moč«. 1336-5

Pouk

Beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

Klavir poučuje
gospodična na Sv. Petra nasipu št. 57/I. 442-4

English lessons
Miss Farler, Dvořakova 3/III — posamezno in v skupinah. 822-4

Francoski
konverzacijski večeri enkrat na teden v kavarni. Nadaljni interesenti dobrodošli. Prijave: Tyrševa c. št. 31/II. desno. 873-4

Nižješolcu
boljše rodbine, ki rabi pomoč pri učenju, nudim poceni poldnevni metodični pouk z zanesljivim uspehom. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Pouk«. 462-4

Nemško
konverzacijo in pouk nudi izobražena gospa po 10 Din za uro. — Poljanska cesta št. 13/II, levo. 618-4

Reven dijak
odličnjak, išče instrukcije. — Poučuje vse predmete do V. razreda real gimnazije. Cenjene ponudbe na ogl odd. »Jutra« pod »Potrebno«.

Šofer. šola E. Čeh
Tyrševa (Dunajska) cesta št. 36. Zahtevajte prospekt.

Nemško
govoriti in teorijo se hitro vsi nauče po moji najboljši metodi. Uspeh zajamčen. Informacije od 11. do 4. ure in zvečer. Posamezno in v skupinah. K. Ljutova, Salendrova 4/II. 1175-4

Poučujem angleščino
Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »English«. 1230-4

Nemško trgovsko korespondenco
poučuje strokovnjak, ki je svoj trg. študij dovršil na Dunaju. Dopisi pod »Uspeh« na oglasni odd. »Jutra«. 1231-4

Student višješkolac
podučavao bi nižješkolca do 4 razreda gimnaz. iz svih predmeta. U nedostatku instrukcija isti je voljan nastupiti svaki drugi odgovarajući posao. Ponudbe pod »Student« na ogl. odd. »Jutra«. 1312-4

Krojni tečaj
otvarja specijalna prikroja valnica. Udeleženke lahko pod strokovnim vodstvom izdelujejo lastno garderobo. Prijave do 15. januarja — Jožica Kumelj, Ljubljana, Gledališka ulica štev. 7. 1333-4

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Razno pohištvo
kuhinjsko orodje, porcelan in drugo radi preselitve proda Janežič, Gosposka ulica 10/II. 1141-6

Izložbo
oddam v centru. Naslov v og. oddel. »Jutra«. 1136-

Opalografsko ploščo
36 × 23, prodam. Černetova 19/I. 906-6

Totalna razprodaja
zaradi opustitve poloviične cene: postoljne garniture, gramofoni, damasteni namizni prti, hišna posoda, hišne ure, inpregnol-rokavice, trajni koledar. Tyrševa cesta št. 36 — vežo. 1046-6

Otroški voziček
globok, na peresih, naprodaj v Igriški ulici 3/4 — vrata 13. 987-6

Dve omari
novi, po nizki ceni proda Kajzer mlajši, Gunclje 40, St. Vid. 1033-6

Perje
puh, 15 vrst od 8 Din naprej ter
volno in žimo
za madrace najceneje prodaja Šega, Wolfova ul. 12, dvorišče. 593-6

Krožno žago
kompletno cirkularko prodam za 1000 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1187-6

Otroški vozički
Kocler & Co., Ljubljana 7, Celovška cesta štev. 42. 252-6

Železne peči
majhne in velike proda Kristan Fran, Tyrševa 54. 1192-6

Tri pare drsalk
zamenjam za en par vezi za smuči. Streliška ulica št. 24/I, levo. 1010-6

Stelaže
za uporabo specerijske ali železninske stroke prodam. Interesenti naj vpošljejo svoj naslov na ogl. odd. »Jutra« pod »Stelaže«. 1220-6

Cvetlični gomolji
najboljše vrste iz Holandske kakor: begonije, gloksinije, kane, srčki, potonke itd. so že na zalogi pri Josip Urbanič, Ljubljana, Miklošičeva cesta 8. 1225-6

Fotoaparat
6.5 krat 9, Linhof - Präzisions - Quadrat s trikratnim iztegom, kompleten, z objektivom Meyer - Satz - Plasmat 4.5, Compur-S, garatirano kakor nov, razen pribor, ugodno prodam. Ponudbe pod »Dobra prilika« na ogl. odd. »Jutra«. 1221-6

Na javni dražbi ugodno naprodaj:
pisalni stroj, več peči in samotne opeke, dne 19. januarja 1934, ob pol 10. uri, Ljubljana VII. Beljaška 4.
vozovi, sodi in drugo, dne 18. januarja 1934, ob 9. uri, Sv. Lovrenc na Pohorju 91.
2500 kom. cementne opeke, dne 16. januarja 1934, ob 15. uri v Gradcu 58 pri Litiji.
5 konj, motorno kolo, pisalni stroj, železna blagajna in drugo, dne 15. januarja 1934, ob 10 uri, Litija 13.
nova kompletna spalnica, dne 16. januarja 1934, ob 10. uri, Litija 83. 1176-6

Vsak komad pohištva
izdelano po načrtu ali vzorcu Vam takoj izdela po najnižji ceni mizarstvo Albert Černe, Zg. Šiška pri remizi. 343-6

Leico
dobro ohranjeno, zelo ugodno prodam. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 1261-6

Smuči in sanke
po znižanih cenah
dokler traja zaloga dobite pri izdelovalcu M. Fajfar, Ljubljana, Trnovske ul. 25 — Telefon 34-10. 1235-6

Topla črna jopa in obešalnik
naprodaj na Poljanski cesti št. 33/I. 1279-6

2 otroški postelji
dobro ohranjeni, prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1332-6

Nov triciklj
za prevažanje blaga za Din 2400 proda Pelc, Kolodvorska ulica 24. 1288-6

Močan stol
praktičen, komoden in čist naprodaj na Starem trgu št. 4/I. 1315-6

Knjige

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja po vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (8)

Mayers Konversationsleksikon
26 zvezkov, naprodaj za 200 Din. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Leksikon 26«. 1177-8

Nemške knjige
Brokhaus - Mayer leksikon, Brehms Tierleben, Geschichte der Eisenbahn in še drugih približno 100 nemških knjig se proda takoj. — Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 1310-8

Avto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Avtomobil
(limuzino) znamke Chevrolet, komaj 10.000 km vožen, takoj prodam. Event. vzamem do polovice vloženo knjižico. Pojasnila daje dr. Picej, zobozdravnik v Slovenjgradcu. 796-10

Elektromotor
dobro ohranjen, 380 voltov, 3—4 Ks, vrtilni tok, kupimo ali zamenjamo za motor 110 voltov, 6 Ks, enakomerni tok. Ponudbe na naslov: Remec & Co., Ljubljana, Kersnikova 7. 1102-10

Kolesa

za besedo. Oglasi socijalnega značaja po 50 par beseda. Za dajanje naslova ali za šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (11)

Dvokolesa
sprejemam preko zime v shrambo. Očiščenje, emajliranje z ognjem in poniklanje najceneje. Tribuna F. B. L., Ljubljana, Karlovška cesta 4. 44464-11

Damsko kolo
zelo dobro ohranjeno, ugodno prodam, isto, tam šivalni stroj znamke Singer. Naslov v ogl odd. »Jutra« 1260-11

Damsko kolo
dobro ohranjeno kupi Dolenšek, Hrastnik. 1266-11

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Wertheim blagajno
staro, dobro ohranjeno — kupim. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddel. »Jutra« pod »Blagajna«. 1107-7

Manjšo pisalno mizo
že rabljeno, kupim. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 1292-7

Trgovske stelaže in pulte
dobro ohranjene kupim. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Inventar«. 891-7

Rabljeno »Leico«
kupim. Ponudbe z navedbo modela in cene na podružnico »Jutra« v Celju pod značko »77«. 944-7

Majhen norec
(Federhammer) majhen, kupimo. Ponudbe na Publicitas, Zagreb, pod br. 36430 1030-7

Gramofon
dobro ohranjen, kupim. — Buffet, Tyrševa cesta 37. 1226-7

Telefonski aparat
ali pa številko za betigrajski, oziroma šiškeški okraj kupim takoj. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Telefon«. 1218-7

Werthelm blagajne
v dobrem stanju kupim. — Prav natančne ponudbe na naslov: Hojnik Josip, Celje 1302-7

Rollfilmkamero
6 krat 9, Compur zaklop z vdelanim samosprožilom, optika 4.5, Zeiss Tessar, Heuar, Heliar ali Skopar kupim. Ponudbe s ceno na ogl. odd. »Jutra pod »Plačam takoj«. 1287-7

Radio

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (9)

Radio-aparat
Eumig, tricevni, na tok 220 V., malo rabljen, naprodaj v Savljah št. 66 — Jelica. 964-9

Philips radio
popolnoma nov, trielektronski, z anteno prodam — event. tudi za hranilno knjižico. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 1290-9

Radio-aparat
5 cevni, na električni priključek in gramofon obenem s Philips zvočnikom ugodno prodam. Zg. Šiška, »Moj dom« pri novi šoli. 1240-9

Radio-aparat
trielektronski, z zvočnikom, za priključitev na tok 220 V., prodam. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 1241-9

Radioaparat
tricevni, ugodno naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1268-9

Pohištvo

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Dve lepi spalnici
iz trdega lesa, politirani, po 3200 Din proda mizarstvo Kladnik, Mokronog. 1027-12

Pohištvo
vsakovrstno iz trdega, mehkega in vezanega lesa dobite po zelo ugodni ceni edino pri Gospodarski zadrugi mizarskih mojstrov, Vegova ulica 6. 1254-12

Uspeh radijske tehnike

Do sedaj razširjeno mnenje, da je mogoče le z večjim številom elektronk doseči dober sprejem, je bilo povsem utemeljeno. Tak aparat pa porabi mnogo toka in je zato v obratu drag.

S pomočjo novo konstruiranih

Tungsram barijevih elektronk:

visoko frekventne pentode, ditetrode in učinkovite končne pentode pa je bilo mogoče število elektronk zmanjšati, učinkovitost aparata pa povečati. Tako se je posrečilo konstruirati s tremi elektronkami

ORION 7131
REFLEKSNI SUPER

ki daje pri majhnih obratnih stroških velike učinke.

7131-ORION-RADIO

Dobi se proti gotovini ali na obroke v naši trgovini v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7 ter pri naših zastopnikih:

Drašček, Kamnik
Engelsberger, Tržič
Janko Erjavec, Stična
Guček, Hrastnik
Jalen, Slov. Javornik
Janežič, Topolščica
Klenovšek, Trbovlje
Krašovec, Jesenice
Prostor, Trata
Pučko, Jesenice
Schilling, Kranj
Reich, Ptuj
Raspotnik, Trbovlje
Rom, Kočevje
Viternik, Guštanj
Žumer, Železniki

ter pri naših disponentih:

A. DOLENC, Ljubljana; SL. JENKO, Ljubljana; P. KOVAČ, Ljubljana; Ing. A. ŠTOK, Ljubljana.

„RADIO", r. z. z o. z. v LJUBLJANI

Telefon št. 3190. MIKLOŠIČEVA CESTA 7. Telefon št. 3190.

Pohištvo
Na obroke. — Na hranilne knjižice.
Sperane orehove politirane spalnice in črešnjeve masivne politirane spalnice.
Sperane spalnice 2500 Din
pleskane spalnice . 1800 „
kuhinjske oprave . 850 „
kuh. kredence ... 450 „
postelje ...... 200 „
omare ...... 425 „
Vse drugo pohištvo dobite najceneje pri mizarstvu »Sava«, Kolodvorska št. 18 in Miklošičeva štev. 6. — Telefon 2780. 1158-12

Moderno spalnico
poceni proda I. Bitenc, mizar, Gosposka ulica št. 10. 1196-12

Spalnice
moderne, iz orehove korenine, iz trdega in mehkega lesa, kuhinje in drugo pohištvo po znižanih cenah dobite pri Andlovicu v Komenskega ulici štev. 34 1233-12

Spalnico
najmodernejšo, ptičji javor, za polovično ceno. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 1297-12

Spalnice
iz orehove korenine, sperane, mehke, in kuhinje poceni proda Josip Goljar, Gosposvetska cesta št. 13. 1341-12

Oblačila
Trg. oglasi po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (13)

Moški kožuh
dolg, poceni prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1273-13

Kam pa, kam?
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (18)

V restavracijo
Frankopanski dvor Šiška
na veselico, pive in zabavo. Krofi. Jedače, pijača prvovrstno. Vstop prost. Vabljeni! 1132-18

Vabilo
Gostje se vljudno vabijo
na domačo zabavo
z godbo. Točijo se prvovrstna vina, ki jih vsak drugi nima, na krvavice in pečenice ter gorka in mrzla jedila, kar je vsega v izobilju pri Rozki. — Za obilen obisk se priporoča Koritnik, prej Ravbar — Zabežigrad. 1199-18

Gostilna »Sodček«
na Žabjaku priredi danes kakor vsako nedeljo zvečer godbeno domačo zabavo ob židani volji slovenskih vinskih bratcev. Gosti vabljeni. 1329-18

V najem
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Gostilno
v velikem industrijskem kraju oddam v najem pod ugodnimi pogoji za več let. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Zaslužek«. 893-17

Gostilno
v Puščavi Sv. Lovrenc na Pohorju, prodam ali oddam v najem. — Franc Kovše, Lobnica - Ruše. 1012-17

Vinotoč v Celju
v Gosposki ulici štev. 3, dobro vpeljan, odda v najem Krošelj Ivan, Ljubljana, Šmartinska c. 15. 1098-17

Gostilno, pekarno, mesarijo in lokal
za trgovino, v prometnem kraju ob železnici oddam v najem, eventuelno tudi prodam vse skupaj ali posamezno. — Pojasnila daje Franc Jurečič, Češence 30, pošta Cerklje ob Krki. 1031-17

Mesarijo
na prometni točki vzamem v najem. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Mesarija«. 1189-17

Večjo trgovino
dobro vpeljano z meš. blagom oddam v najem. Stanovanje v hiši. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Zanesljiv«. 1267-17

Mlin
v bližini Ljubljane oddam v najem. Tome, Moravče. 1311-17

Kapital
Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Industrije veletrgovine!
Z nad 75.000 Din garancije prevzame naobražen trgovec zaupno mesto. — Ponudbe na oglas. oddel. »Jutra« pod »Solidni posel«. 1142-16

25.000 Din posojila
iščem proti vknjižbi na posestvo. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Sigurno jamstvo«. 975-16

K strojnemu pletilstvu
še nekoliko vpeljanemu pristopim kot družabnica. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Pletiljstvo«. 890-16

Prodam terjatev
vknjiženo na prvo mesto — pod ceno. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Terjatev«. 1168-16

KRISPERJEV VELIKISEJEM

za vse potrebe in za vsak žep.
Senzacija za mesto in deželo.
Za male poseben veselični prostor.
Nihče Vas ne vpraša, če kupite.

Mestni trg 26 LJUBLJANA Stritarjeva 1-3

Knjižico
z vlogo 100.000 Din, Prve hrvatske ali Zadružne gospodarske, rabim za garancijo skozi 3 mesece. — Dam 30% obresti ali soudeležbo. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod »Sigurnost«. 1086-16

Hranilne knjižice
hranilnic včlanjenih v Zvezi slovenskih zadrug in v Zadružni zvezi, z manjšimi vlogami, kupim. Ponudbe z navedbo višine hranilne vloge in navedbo kupnine je poslati na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Absat«. 1024-16

Družabnika
s kapitalom do 200.000 Din iščem za zajamčeno zelo rentabilno tekstilno podjetje z blagovno manipulacijo. Ponudbe prosim pod značko »Tekstil« na Hinko Sax, Maribor. 877 16

Kdo posodi
državni uradnici 20.000 Din proti 10% obresti. Za poroštvo so tudi drž. uradniki. Odplačevala bi mesečno 1000 Din. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Poroki«. 949-16

Ureditev dolgov
poravnalne in konkurzne zadeve, upeljavo knjigovodstva, stalni nadzor in vodstvo bilanc, revizijo uprave, izdelavo proračunov in kalkulacij, upravo hiš, ureditev in likvidacijo kmečkih dolgov, vse informativne in druge trgovsko - obrtne posle poverite zaupno koncesijonirani Komercijalni pisarni Lojze Zajc, sodni zadr. revizor in zapriseženi strokovnjak v knjigovodstvu, Ljubljana, Florijanska ulica, št. 10-I. 585.16

Vloge bank
Nakup, prodaja, zastavitev in posojila, kakor tudi vsa ostala naročila izvršujemo najugodneje. Poslovni zavod d. d., Zagreb, Praška ulica 6/II — telefon 38-38. Za odgovor priložite znamko za 3 Din. 52-15

Najkulantnejša posojila
dajemo na vse vloge velebank, vrednostne papirje, vojno škodo, državne bone, Blairova posojila in na kurantno blago. Naloge iz provinc promptno izvršujemo pučka štediona, Zagreb Medulićeva br. 31. Telefon 90-03. Naš zastopnik za dravsko banovino je Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica št. 12, na katerega se je obrniti. 62-16

Do 150.000 Din
posojila proti vknjižbi na prvo mesto — rabim za zgradbo trgovske hiše. — Šestkratna vrednost, primerne obresti. — Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Petletno posojilo«. 957-16

Hranilne vloge
v znesku 3000—6000 Din, Zadružne gospodar. banke kupim. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Vloge«. 1179-16

15.000 Din posojila
iščem za kratko dobo proti visokim obrestim. V kritje nudim vknjižbo na posestvo v Ljubljani. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Siguren denar«. 1178-16

Kompanjona
tražim sa 300.000 najmanji ulog 100.000 za preuzeće njemačkog generalnog zastupstva za Jugoslaviju uz proizvodnju vlastitog zakonom zaštićenog konsum proizvoda. Amortizacija uloga pet godina. Ponude pod šifro »Kompanjon«. 1212-16

6000 Din posojila
iščem za kratko dobo proti najsigurnejši garanciji in visokim obrestim. — Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod značko »Nagrada«. 1243-16

Kupim knjižice
Mestne ali Zadružne banke do 15.000 Din plačam takoj. Jenkova 13. I. nadstr., Vlachy. 1259-16

Mestne hran. ljubljanske
večji znesek prodam za gotovino. Vprašajte pod šifro »Merkur« na ogl. odd. »Jutra«. 1246-16

Knjižice
Zadružne zveze, manjše vloge prodam za gotovino. Pišite na ogl. odd. »Jutra« pod »Zadružna zveza« na ogl. oddelek »Jutra«. 1247-16

Najvarnejšo
in najrentabilnejšo, kratkoročno ali dolgoročno naložitev kapitala oskrbi diskretno **Komercijalna pisarna** Lojze Zajc, Florijanska 10, I. nadstr. 1271.16

Posojilo
iščem za kratko dobo — največ 6 mesecev — proti visokim obrestim. V kritje nudim vknjižbo na prvo mesto na hišo v Ljubljani. Vrednost več milijonov. — Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Sigurnost«. 1308-16

Kupim vloge
mestne hranilnice Maribor, Narodnega doma in Spodnještajerske ljudske posojilnice Maribor takoj proti gotovini. Ponudbe pod »Hotel« na ogl. odd. »Jutra« Maribor. 1306.16

Hranilno knjižico
Mestne hranilnice ljubljanske, z vlogo 250.000 Din, ugodno prevzamem proti vknjižbi. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Sigurnost 88«. 1340-16

Trgovina na deželi
brez konkurence, sprejme kompanjona zaradi smrti prejšnjega solastnika. Potreben kapital v gotovini približno 100 tisoč Din. Lokali in skladišča v lastni hiši. Stanovanje na razpolago. Ponudbe se upoštevajo samo od trgovsko naobraženih, ki so zmožni voditi trgovino samostojno. Moški srednjih let imajo prednost. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Štajerska«. 1327-16

Lokali
Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Dva lokala
(na dvorišču) takoj oddam v najem za mirno obrt ali za pisarno. Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 8. 1410-19

Majhen lokal
na prometni točki, za urarja ali pisarno, takoj oddam. D. Rovšek, Kolodvorska 35. 1145-19

Lokal
obstoječ iz 2 svetlih prostorov, vhod z ulice, 2 izložbama, dosedaj pisarniški prostori, oddam v Tavčarjevi ulici 3. 1151-19

Gostilno in lokal za trgovino
z vsem inventarjem oddam v najem na prometnem kraju. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 771-19

Staro trgovino
z mešanim blagom, na glavnem trgu v prometnem industrijskem mestu na Štajerskem, radi bolezni takoj prodam. Potrebno Din 120.000. Stanovanje na razpolago. Najemnina nizka. Pogodba za več let. Resni reflektanti naj pošljejo ponudbe na podruž. »Jutra« v Celju pod značko »Zlata jama«. 880-19

Lep lokal
v centru, opremljen ali prazen 250 Din. Uporaba pisalnega stroja in postrežba. Pod »Redka okazija« na oglasni oddelek Jutra. 1047-19

Gostilno
na prometnem kraju v Mariboru takoj prodam. Ponudbe na podružnico Jutra v Mariboru pod šifro »Dobro vpeljano«. 1011-19

Lokal
z dvema stanovanjskima sobama, kuhinjo in pritiklinami, prikladen za gostilno ali slično, v bližini Ambroževega trga takoj oddam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Lokal«. 1101-19

Buffet-gostilno
2 lepo opremljena lokala, kompletno z obrtjo oddam za 28.000 Din. — Mesečni promet 25—30.000 Din. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zlata jama«. 1055-19

Slaščičarno
z delavnico ali brez prodam. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Slaščičarna«. 1103-19

Pisarniški prostor
poleg sodišča oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1276-19

Frizerski salon
za dame, v centru Zagreba poceni prodam. Dopise na naslov: Antonija Pirc, Zagreb, Ilica br. 5 III. kat 1060-19

Gostilno s posestvom
na prometnem kraju tik tovarne prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1185-19

Pisarno na dvorišču
in majhno skladišče (garažo) oddam s 1. februarjem na Tyrševi cesti štev. 36. 1181-19

Lokal za mesnico
sušilnico, klet, sobo in vrt po dogovoru prodam za hranilne knjižice. — Rožna dolina, Cesta VII štev. 9. 1168-19

Gostilno
z 9 orali zemlje, velikim skladiščem, gospodarskim poslopjem in javno tehtnico, tik kolodvora sreza Maribor, prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 794-19

Lokal
pripraven za mlekarno, steklarstvo ali čevljarstvo, poceni oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1215-19

Poslovni prostori
poleg pošte so takoj na razpolago. Event. tudi za stanovanje. Poizvedbe med 10. in 12. ter 14. in 16. v Šelenburgovi ulici 6/I-14. 1205-19

Nov trgovski lokal
na Gorenjskem v bližini žel. postaje, ob banovinski cesti, na prometnem kraju brez konkurenta, oddam v najem. Vprašati: Angelca Ipavc, Primskovo 89, Kranj. 1211.19

Lokal
na Vodnikovem trgu takoj oddam. Slovenska banka, Krekov trg 10. 1285.19

Mlekarno
oddam takoj v Kopitarjevi ulici št. 1. 716-19

Majhen lokal
v pritličju takoj oddam na Novem (Turjaškem) trgu 5 1694-19

Posest
Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Mlin in žago
na vodni pogon prodam z zemljiščem na prometnem kraju v Sloveniji. — Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 1114-20

Hiše-posestva
pri Mariboru kakor
gostilne, žage, mline
prodaja Posredovalnica — Maribor, Frančiškanska 21. 1018-20

Posestvo
800 sežnjev njiv, hiša s 4 prostori, hlev, dvorišče in vrt, naprodaj za 30.000 Din v Savskem Marofu — blizu Brežic. Pismene ponudbe na naslov: Jakša Zdunić, Zagreb, Račkoga 5 826-20

Novozidano hišo
s 3 orali zemljišča, blizu Poljčan za 28.000 Din proda Kaukler Ivan, Laporje 786-20

Tristan. hiša
v grobem stanju naprodaj. Potrebno 30.000 Din. Brdo štev. 32, pošta Vič — pri Čebu. 971-20

Kupim hišo
vzhodno Ljubljane ali okolice. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »80.000 Din«. 800-20

Polovico hiše vile ali parcele
odnosno samo stanovanje kupim blizu centra. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Do tristotisoč«. 1040-20

Dvonadstrop. hišo
v najlepši legi Maribora, blizu parka, prodam pod ugodnimi pogoji. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 1082-20

Tovarniški objekt
za tekstilno industrijo — 500—600 m² prostora, z elektriko in vodo iščem. Ponudbe na naslov: Kramer, Ljubljana, Gosposvetska 13. 1052-20

V sp. Domžalah
naprodaj stanovanjska hiša, skoraj nova, z vrtom — Na željo se proda tudi zemljišče — pripravno za stavbišča vrt ali njive. Cena ugodna. Vzame se tudi hranilna knjižica dobrega denarnega zavoda. — Poizve se v Ljubljani, Linhartova 25. 967-20

Enodružinsko hišo
s 5—6 sobami in pritiklinami, če mogoče z vrtičkom, najraje v Šentjakobskem ali Trnovskem okraju kupim takoj proti gotovini, odnosno prevzemu hipoteke. — Takojšnje ponudbe prosim z opisom in ceno na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Hiša z vrtičkom«. Posredovalci izključeni. 437-20

V centru Sl. Goric
naprodaj krasno urejeno posestvo. Poslopja renovirana. — Ugodne prometne zveze, posebno primerno za večjega obrtnika ali trgovino s sadjem, vinom in poljedelskimi pridelki, radi obširnih lokalov. Cena po dogovoru. Cenj. ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Slov gorice«. 289-20

Hišo in parcelo
kupim v mestu ali v bližini. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Parcela«. 1162-20

Tristanovani. vilo
velekomfortno, v Ljubljani prodam zaradi odhoda. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Izvanredno«. 1182-20

Novo hišo
z 8 sobami, 5 kuhinjami, kopalnico, pralnico, drvarnico in kletjo, 4 sobe parketirane, vodovod, elektrika in vrt, za 175.000 Din proda Jakob Kralj, Ciglerjeva 29, Moste-Ljubljana. 1166-20

Gostilničarji, pozor!
Celo pritličje vile v Ilici pri Ljubljanski ulici, z vrtom pred hišo, 22 metrov fronte v sami Ilici, oddamo v najem. Površina vrta je 400 m². Vsi prostori so kot nalašč ustvarjeni za vsako gostilničar. obrt. Pojasnila daje hišni lastnik Zagreb, Ilica 154. 1149-20

Dvonadstrop. hišo
prodam v inozemstvu — na Koroškem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1188-20

Kupim parcelo
v strnjenem sistemu za dvo- oziroma trinadstropno zgradbo (približno 400 do 500 m²) v bližini centra. Ustmene ali pismene ponudbe brez posredovanja na: Nebotičnik, soba 201. 1216-20

Enonadstropna vila
s 5 sobami, mansardno sobico, kopalnico in vsemi pritiklinami, zidana na 1024 m zemljišča, ugodno naprodaj v Rožni dolini. Naslov se poizve pri tvrdki Ivan Jax in sin, Gosposvetska cesta 2. 1222.20

Enonadstrop. hiša
v Ljubljani v trgovskem delu mesta ob tramvajski progi z velikim trgovskim lokalom in dvema skladiščema in pisarno, v prvem nadstropju, veliko stanovanje, takoj pod ugodnimi pogoji naprodaj. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Ugodna hiša«. 1286-20

Novozidano hišo
prodam. — Denarja je treba v gotovini 15.000 dinarjev. — Dev. Mar. Brezje 45 pri Mariboru. 1304-20

Krasno novo vilo
dvostanovanjsko, z velikim vrtom, na periferiji Ljubljane prodam za ceno za 120.000 Din. Hipoteka 60.000, se lahko prevzame, ostanek po dogovoru. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Biser«. 1342-20

Stanovanje odda
Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (21)

Dvoriščno stanovanje
dvosobno, oddam s 1. februarjem za Din 500.. Gosposka ulica 6. 1113-21

Dvosob. stanovanje
oddam stalni, mirni stranki brez otrok za februar. Hrenova ul. 12. 1130-21

Dve enosobni
in eno dvosobno stanovanje oddam. Cerkvena ul. 21, Trnovo. 1138-21

Dvosob. stanovanje
s pritiklinami takoj ali za februar oddam. Vrhovčeva ul. 12, pri hišniku. 1155-21

Pritlično stanovanje
sobe in kuhinje oddam takoj v Val. Vodnikovi ul. št. 32. 1038-21

Enosob. stanovanje
oddam odrasli družini. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1035-21

Enosob. stanovanje
obširno, z veliko predsobo, visoko pritličje, oddam takoj, event. pozneje. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Bleiweisova« 940-21

Trisob. stanovanje
oddam takoj ali s 1. februarjem. — Poizve se na Bleiweisovi cesti štev. 3. 610-21

2 trisob. stanovanji
s pritiklinami odda A. Mergenthaler, Moste, Zaloška cesta 37. 781-21

Štirisob. stanovanje
z vsem komfortom oddam na Dolenjski cesti št. 33. 1173-21

Krasno stanovanje
2 velikih in 1 manjše sobe, s parketom, elektriko in kopalnico oddam takoj ali z majem. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 1153-21

Več stanovanj
enosobnih in dvosobnih oddam v Stožicah štev. 130, Dunajska cesta. 1183-21

Dvosob. stanovanje
komfortno, s kopalnico takoj oddam na Karlovški c. št. 1. 1167-21

Stanovanje
obstoječe iz 5 sob, s kopalnico in pritiklinami, popolnoma renovirano, oddam takoj v I. nadstropju hiše »Evropa« na Gosposvetski cesti 2. Pojasnila v isti hiši v pisarni hišne uprave I. nadstropje. 1172-21

Trisob. stanovanja
s kopalnico ali brez nje, v strogem centru ali bližini banske uprave oddam. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Komfortno«. 1195-21

Komfortno stanovanje
s 6 ali 5 sobami, v strogem centru oddam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Solnčno«. 1196-21

Dvosob. stanovanje
z balkonom, parketom, elektriko in vodovodom oddam s februarjem v Gerbičevi ulici štev. 19 — Kolezija. 1237-21

Dvosob. stanovanje
s pritiklinami, v centru mesta oddam s februarjem. Tavčarjeva ulica 3/IV levo 1252-21

Prostorno stanovanje
sestoječe iz 4 velikih sob in pritiklin, oddam s 1. februarjem v sredini mesta. Poizvedbe med 10. in 12. ter 14. in 16. uro v Šelenburgovi ulici štev. 6/I-44. 1204-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo, oddam v Rožni dolini, cesta VI štev. 4. 1263-21

Sobo in kuhinjo
oddam. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 1234-21

Štirisob. stanovanje
s kopalnico, balkonom, plinom itd. oddam s februarjem v vili na Mirju. Pojasnila daje dr. Zalar na Sv. Petra cesti 2. 1283-21

Dvosob. stanovanje
oddam s 1. februarjem v Rožni dolini, cesta II/27. 1284-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo oddam v Zeleni jami, Ljubljanska ul. 57. Vprašati pri hišniku. 1338-21

Stanovanje
z veliko sobo, shrambo, kuhinjo in pritiklinami, v vili blizu Tivolija odda družini 2 oseb za nizko najemnino »Posest«, Miklošičeva cesta 4. 1330-21

Stanovanje
eno- ali dvosobno, s pritiklinami oddam v Zeleni jami, Koroščeva štev. 2. 1318-21

Trisob. stanovanje
solnčno, z vsemi pritiklinami takoj oddam na Aleksandrovi cesti štev. 4. 1290-21

Dvosob. stanovanje
s kuhinjo, shrambo, pritiklinami in 1000 m² vrta za 280 Din v Mali vasi odda takoj »Posest«, Miklošičeva cesta 4. 1331-21

Enosob. stanovanje
s kopalnico, opremljeno ali prazno oddam. Gajeva, Pokojninski zavod, levo, III. vrata, 315. 1339-21

Dijaške sobe
Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (22)

Dijaka
sprejme na stanovanje v centru v lepo sobo. — Cena zelo nizka. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 1256-22

Stanovanje
z vso oskrbo iščem za dijaka prvoletnika. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »Zajamčen uspeh«. 1244-22

Stanovanja išče
Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Dvosob. stanovanje
s kuhinjo, v bližini centra išče manjša družina za mesec marec. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Vilček«. 1322-21/a

Dvosob. stanovanje
lepo, iščeta 2 osebi za maj. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Novo pohištvo«. 1143-21a

Stanovanje
3—4 sob, s kopalnico ali malo vilo vzamem v najem s 1. majem. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Stalna boljša stranka«. 1133-21a

Dvosob. stanovanje
na Mirju ali Vrtači išče z majem zakonski par brez otrok. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Državni uradnik«. 1015-21/a

Drž. uradnica
išče za februar ali pozneje sobo z majhno kuhinjo, event. samo večjo sobo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Din 350«. 1071-21/a

Štirisob. stanovanje
v ceni 1500 Din, iščem v centru mesta. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »1. februar«. 1072-21/a

Trisob. stanovanje
v strogem centru iščem s 1. marcem. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Parter ali I. nadstropje«. 974-21/a

Enosob. stanovanje
eno veliko ali dve manjši prazni sobi, išče ena oseba v centru mesta za takoj ali s februarjem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Bližina sodišča«. 1200-21/a

Separirano sobo
s kopalnico, ali enosobno stanovanje iščem za takoj v bližini Gosposvetske ceste. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Udobno«. 1032-21/a

Dvosob. stanovanje
s pritiklinami, iščem s 1. februarjem. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Stanovanje«. 1171-21/a

Dvosob. stanovanje
s pritiklinami, išče tričlanska družina v bližini kolodvora. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Za marec«. 1161-21/a

Dvosob. stanovanje
solnčno, v I. nadstropju, v bližini mesta išče z majem priv. uradnik z 1 otrokom. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod značko »Točno plačilo«. 1194-21/a

Solnčno stanovanje
v bližini dramskega gledališča, vsebujoče 2 do 3 sobe s kuhinjo in kopalnico ter vsem komfortom iščem za mesec junij. Event. se plača 2 meseca naprej. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 1203-21a

Majhno stanovanje
1 do 2 sob, s vsemi pritiklinami, iščem za vselitev 1. maja ali pozneje. Pogoj sredina mesta, prvo ali drugo nadstropje. Cenj. ponudbe pod »Stalno« na ogl. oddelek »Jutra«. 1323-21a

Sobo odda
Vsaka beseda 50 par, za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

1—2 sobi
opremljeni, solnčni, verandi, z vhodom s stopnic, skupno ali posamezno oddam. Napoleonov trg 6. II. nad. 1108-23

Opremljeno sobo
separirano, lepo in solnčno, oddam v vili pri Tivoliju. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 1134-23

Prazno sobo
ali tudi s kuhinjo, za 2 osebi, takoj oddam. Pojasnila v mlekarni Sian in dom, Tržaška c. 26. 1135-23

Lepo sobo
(event. dve), s posebnim vhodom, takoj poceni oddam. Na željo klavir na razpolago. Naslov v oglas. oddel. »Jutra«. 1142-23

Sostanovalko
uradnico ali dijakinjo — sprejme v zelo lepo sobo in na dobro hrano za 500 Din boljša družina v centru. Naslov v ogl. oddel. »Jutra«. 1160-23

Opremljeno sobo
čisto, s posebnim vhodom oddam solidnemu gospodu Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »1. februar«. 963-23

Prazno sobo
podstrešno, oddam v Šiški — Janševa ulica štev. 7. 1096-23

Sobo
lepo opremljeno, s posebnim vhodom, oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1040-23

Separirano sobo
z 2 posteljama oddam nasproti glavne pošte. Več se poizve pri hišnici v Prešernovi ulici štev. 54. 996-23

Veliko sobo
zračno, s posebnim vhodom, v centru takoj oddam 1 ali 2 gospodoma, ozir. gospodičnama. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 976-23

Sobo z 2 posteljama
z ali brez oskrbe oddam na Vodovodni cesti št. 5. podpritl. Istotam sprejmem
sostanovalko
ki bi instruirala hčerko — gimnazijko. 1068-23

Sobo
lepo opremljeno in strogo separirano, s kopalnico, v novi vili poceni oddam 1 ali 2 osebama. Markelj Biščevje št. 5/I (tik za dr. Kancem na Tržaški cesti) 1073-23

Krasno sobo
strogo separirano, takoj oddam na Novem trgu 1. II. nadstr. desno. 1099-23

Sostanovalca
s celotno zelo dobro oskrbo sprejmem k mlajšemu dijaku v toplo sobo. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1106-23

Za pisarno
oddam 2 pritlični sobi v centru mesta. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 432-23

Gdč. ali gospod
Ako Vam je na tem ležeče, da imate zelo poceni, lepo, zračno in suho sobo z novo opremo, elektriko, parketom in posebnim vhodom, poleg tega na željo dobro domačo hrano in sploh vso oskrbo, vprašajte za naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 769-23

Gospodično
poceni sprejmem z vso oskrbo v lepo sobo. — Istotam sprejmem tudi še
nekaj abonentov
na zelo dobro in poceni domačo hrano. — Posebno prikladno za železničarske in carinske uradnike. Tyrševa cesta št. 31, dvorišče levo. 1023-23

Boljšo sobo
separirano, tik centra oddam 1 ali 2 solidnima, boljšima osebama. Uporaba kopalnice, event. oskrba. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1064-23

Separirano sobo
v centru mesta oddam 1 ali 2 osebama. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1170-23

Samsko stanovanje
ene ali dveh sob, opremljenih ali praznih, solnčnih, s kopalnico, v vili 5 minut od centra oddam Cesta v Rožno dolino št. 14 (pri Vrtači). 1164-23

Sobo v vili
z 2 posteljama, kopalnico in posebnim vhodom, 5 minut od centra oddam Cesta v Rožno dolino 14. 1165-23

Opremljeno sobo
z vsem komfortom, v bližini glavnega kolodvora za 300—350 Din odda Fels, Kolodvorska ul. št. 28/II desno. 1193-23

Lepo in svetlo sobo
s posebnim vhodom, oddam gospodu ali gospodični — najraje z vso oskrbo. — Stari trg štev. 28/III, levo. 1201-23

Veliko sobo
kamor se lahko postavi štedilnik, oddam v Mostah — Bazoviška 4. 1219-23

Podstrešno sobico
majhno, oddam v vili na Mirju. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1224-23

Veliko prazno sobo
majhen prostor za kuhinjo in drvarnico oddam s 1. februarjem blizu Magistrata Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1209-23

Opremljeno sobo
takoj oddam gospodični — event. gospodu v bližini Jugoslovanske tiskarne. — Dolenc, Barvarska steza 6 1255-23

Opremljeno sobo
z ali brez oskrbe oddam solidni gospodični v Gledališki ulici 14/IV, vrata 18 (Dukičev blok). Ogledati med 12. in 14. uro. 1246-23

Sobo
oddam gospodični za 200 Din na Jurčičevem trgu št. 2/I, levo. 1258-23

Opremljeno sobo
zračno z eno ali dve posteljama odda Ahlfeld Karlovška cesta 15, I. nadstr., desno. 1296-23

Na Mirju v vili
v podpritličju, lepo solnčno stanovanje, obstoječe iz sobe, kuhinje in pritiklinami. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 1291.23

Opremljeno sobo
oddam takoj boljši osebi v Rožni dolini, cesta VI/4. 1262-23

Lepo sobo
opremljeno, s souporabo kopalnice oddam v centru mesta. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1338-23

Opremljeno sobo
oddam gospodu ali gospodični. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1278-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom, v sredini mesta takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1280-23

Na Taboru
takoj oddam krasno sobo 1 ali 2 osebama. Naslov: Tabor 5, pritličje. 1289-23

Lepo in veliko sobo
s posebnim vhodom, v katero se lahko postavi štedilnik, oddam. Poizve se na Celovški cesti štev. 55. 1269-23

Opremljeno sobo
veliko, v I. nadstropju oddam na Novem (Turjaškem) trgu št. 5. 1293-23

Veliko prazno sobo
v III. nadstropju oddam. Novi (Turjaški) trg št. 5. 1292-23

Lepo sobo
parketirano, zračno in čisto, oddam 2 gospodoma na Starem trgu štev. 4/I. 1314-23

200 Din
lepa čista, belo opremljena soba, parket, elektrika, tekoča voda, separiran vhod iz stopnic, s 1. februarjem oddam. Goriška ulica 31 (podaljšek Podlimbarskega ulica). 1334-23

Sobo z 2 posteljama
takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1316-23

Lepo, zračno sobo
eni ali dvema osebama takoj odda Kuštrin, Nunska ulica 3. 1319-23

Sobe išče
Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23-a)

Gospod išče
lepo opremljeno sobo s posebnim vhodom za takoj. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Lepa soba«. 1265-23a

Opremljeno sobico
čisto, s posebnim vhodom, iščem za takoj ali pozneje. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Poceni sobica«. 1273-23a

Veliko sobo
s štedilnikom ali da se ga lahko postavi se išče v Sp. Šiški ali okolici. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« z navedbo cene. 1321-23a

Separirano sobico
z zajtrkom, kurjavo in pranjem perila iščem. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Do 300«. 1325-23/a

Dopisi
Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (24)

Znanja želim
z resnim gospodom, starim nad 30 let. Dopise poslati na ogl. odd. »Jutra« pod »Dobrosrčna«. 1157-24

Sopotnica
tramvaj, četrtek. Dojdite sestanek! 1154-24

2 boljši gospodični
želita radi pomanjkanja znanja tem potom spoznati značajna uradnika, v starosti do 45 let. Dopise na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Velika — majhna«. 1075-24

Katera gospodična
revna, vitke in visoke postave, neodvisna, želi spoznati osamljenega gospoda. Slika zaželjena, ki se na zahtevo vrne. Cenjene neanonimne dopise prosim na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Pomoč v sili«. 1079-24

Stritarjeva ulica
Ko Te srečavam vsaki dan,
Te prosim lepo, ne bod' tak šuman,
Saj druge vse lepo pozdravljaš
Zakaj pa meni pogled odstavljaš? 1159-24

Gospod
36 let star, se želi radi skupnih izprehodov, posečanja kavarn itd. seznaniti z inteligentno, vitko damo modernih nazorov. Dopise na oglasni oddelek Jutra pod šifro »Hrepenenje 36«. 1197-24

Mlad smučar
išče v svrho izletov mlado gospodično. Primorke imajo prednost. Kasnejša ženitev ni izključena. Dopise, če mogoče s sliko na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Telemark 24«. Diskrecija zajamčena. 1016-24

Ženitve
Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din (25)

Vdovec
33 let star, s stalno službo, želi takoj poročiti dekle, v starosti od 28 do 33 let, s premoženjem 20 do 25.000 Din. Cenj. ponudbe s sliko na ogl. odd. »Jutra« pod »Solnce sije 99«. 1119-25

Mlad drž. uradnik
želi spoznati gospodično v svrho ženitve. Resne ponudbe s sliko na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Pomlad«. 820-25

Gospodična
izobražena, iz boljše družine želi znanja z inteligentnim, značajnim gospodom v svrho poroke. Starost od 40 do 50 let. Sprejmejo se le resne ponudbe pod »Resnost 1934« na ogl. odd. »Jutra«. 1229.25

Vrnimo se hitro domov ...

SEDAJ OB OSMIH PRENAŠA RADIO PARIZ. POHITIMO, DA NE ZAMUDIMO!

ODKAR SMO SI NABAVILI NOV!
PHILIPS „Super Inductance“
SPREJEMNIK JE V HIŠI POPOLNO ZADOVOLJSTVO.

Reprodukcija je odlična. Slušajoči ima vedno vtis, da je v gledališču. Zabeležite si naš naslov in nas pokličite. Sprejemnike vam hočemo brezobvezno na Vašem domu predvajati.

Prodaja tudi na dolgoročna odplačila.

PHILIPS zastopstvo:
H. SUTTNER,
Ljubljana 8, Aleksandrova 6.

PHILIPS 834 634
"SUPER-INDUCTANCE"

SANATORIUM EMONA
Ljubljana
Komenskega ul. 4
Zdravnik: Telef. 3623
Dr. Franc Derganc, kirurg šef-primarij v p.

Delaven gospod
s 75.000 Din, brez otrok, star 47 let, želi poročiti gospo posestnico ali obrtnico, ki ima nad 45.000 Din gotovine. Dopise na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Slava«. 941-25

Gospa vdova
hišna posestnica, neveličasta samovanja, takšnega značaja, miroljubna, mnogo razočarana, išče življenskega druga — zdravega gospoda, poštenega značaja, železn. državnega nastavljenca, trgovca ali boljšega obrtnika. Tajnost zajamčena. Dopise na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Solidnost 54—60 l.«. 1020-25

Posjednik
34 god. star udovac, rkt., sa lijepo potpuno uredjenim stanom i izvrsnim gospodarstvom, želi ozbiljno poznanstvo simpatične dame u svrhu ženidbe. S obzirom na moje izvrsne prilike ne tražim miraz, nego u prvom redu milu vjernu suprugu, dobru domaćicu. Odgovor sa potpunom adresom pod znakom »Sigurna budućnost II« na oglasni oddelek »Jutra«. 738-25

Poročiti želim
19—25 let staro gospodično, ki ima nekaj premoženja. Resne, neanonimne ponudbe po možnosti s sliko na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Obrtnik«. 991-25

Izobražena gdč.
srčna, z malenim premoženjem, želi v svrho ženitve spoznati stalno nameščenega gospoda, v starosti 40—50 let. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Pomlad 1934«. 1061-25

»Fortuna«
Ljubljana — poštni predal št. 221, pisarna za ženitno posredovanje, Vam pošlje prospekt proti predplačilu 10 Din. 282-25

»FORTUNA«
Ljubljana, poštni predal 221
Poročiti se želi:
ČASTNIK, 30 let, Slovenec.
VIŠJI DRŽ. URADNIK, 50 let.
INŽENJER, 35 let.
TRGOVEC IN POSESTNIK, 32 let.
DRŽ. URADNIK, 32 let.
GOSPODIČNA, 30 let, posest in gotovina, 100.000 Din.
GOSPODIČNA, 21 let, posestnica hiše v mestu.
ZASEBNA URADNICA 28 let, premoženje in gotovina 150.000 Din.
DRŽ. URADNICA, 24 l., dota 50.000 Din.
VDOVA brez otrok, srednjih let, hiša in nekaj gotovine.
Dalje večje število gospodov vseh poklicev, kakor tudi gospodičen in vdov s premoženjem in dotami. — Prospekti proti predplačilu 10 Din. 1249-25

Gospod
srednjih let, lepega vedenja z boljšimi nepremičninami in dobro donosno obrtjo pozna gospodično staro do 30 let, samo trgovsko naobraženo s primerno doto. Ponudbe s polnim naslovom na podružnico »Jutra« v Celju pod značko »Sporazume«. — Tajnost zajamčena. 1300-25

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (26)

Kratek črn klavir
dobro ohranjen, zelo poceni proda Vidic, Cernetova št. 6. 1245-26

Klavir
iščem v najem. Ponudbe pod »V dobrih rokah« na oglasni oddelek »Jutra«. 1253-26

Pianino
kupim proti gotovini takoj. Ponuditi z navedbo cene pod »Tatjana« na ogl. odd. »Jutra«. 1281-26

Živali

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (27)

Psa
(nemško dogo) prodam za 500 Din. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 917-27

Kanarčke
(harcerje) dobre pevce od 150 Din naprej in plemenske samice po 50 Din prodaja Franjo Omahna, Sv Petra cesta 56a, Ljubljana 430-27

Dražbe

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (32)

Mizarji, pozor!
Dražba različnih strojev in raznih mizarskih delov se vrši dne 16. januarja ob 2. uri popoldan na Opekarski cesti 51. 824-32

Obrt

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (30)

Izdelovalnico kravat
kratke konfekcijske robe ali kakršnokoli že vpeljano obrt prevzamem, ali pristopim. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Obrt«. 891-30

Pletarno
dobro vpeljano, z modernimi stroji, v Ljubljani — radi starosti lastnika prodam ali sprejmem kompanjona s primernim kapitalom. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Pletarna«. 1180-30

Izgubljeno

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (28)

Zavitek
brez naslova s sledečo vsebino: modra ženska obleka, modra volnena jopica, svilena rdeča bluza, 1 otroške copatke, 2 alum. pletilki in 4 kozarčki oljnate barve je bil izgubljen dne 8. januarja v popoldanskem vlaku iz Ljubljane v Kočevje. — Kdor bi ga pomotoma vzel ali ve za koga, ki ga je našel, naj to sporoči ali zavitek pošlje na naslov: Al. Kordiš, Loški potok. — Dobi nagrado. 1325.28

Stroji

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (29)

Pletilni stroj
št. 12—80 ali 100 ter navijalni stroj na 12 špul, v dobrem stanju, kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Stroj 800«. 1127-29

Stroj za tokarenje
za duljinu tokarenja do 1½ metara, rabljen, no u svakom pogledu dobro uzdržan, tražimo. Ponude na Ugljenik Peklenica — Mursko Središće kod Čakovca. 1136-29

Elektromotorja
izmenični 220/380 V 1 KS in istosmerni 150 V 200 W prodam. Na ogled pri Ivan Kapelj, Miklošičeva poleg Del. zbornice. 1214.29

Šivalni stroj
boljše znamke, dobro ohranjen, kupim. Košar, Miklošičeva cesta 13. 1144-29

Stroje
različne, pletilne, za diake, entel, šivalne, krojaške, gumbniške, razne specijalne,

kolesa
različne motorje, fotoaparate, klavir, citre, gramofon, gitare, slike, steklenine, plinski števnik, stelaže in drugo ugodno proda

»Promet«
splošna posredovalnica za nakup in prodajo različnih dobro ohranjenih predmetov v Ljubljani, nasproti Križevniške cerkve. 1328.29

Pisalni stroj
kupim. Ponudbe s ceno na oglas. oddelek »Jutra« pod »Dobro ohranjen«. 1327-29

Čevljarski stroj
(levoročni) skoraj nov, s 15letno garancijo, poceni prodam. Več se poizve pri tvrdki Ivan Jax in sin, Gosposvetska cesta štev. 2 1233-29

Pletilni stroj št. 8
radi selitve zelo poceni naprodaj v Podlimbarskega ulici 39 — Ljubljana-Šiška 1184-29

Več šivalnih strojev
raznovrstnih, rabljenih, prodam, vzamem tudi hranilne knjižice Kmečke ali Mestne v Ljubljani. Peruzzi Emil, Celovška c. 94. 1257-29

Razno

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (37)

Perutninarji!
Inkubatorje (valilnike) in ostale opreme za perutninarstvo nabavite najugodneje pri F. KADLECU, tvornici inkubatorjev Temerin. Zahtevajte katalog! 350

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (35)

Srebrne krone
staro zlato in srebro
kupuje rafinerija dragih kovin v Ljubljani, Ilirska ulica štev. 36 — vhod iz Vidovdanske ceste (pri gostilni Možina). 70

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
ČERNE — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3

Zlato, srebro, platin
kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska afinerija zlata — Maribor, Orožnova ulica 8. 230-35

Knjigovodja bilancist

perfekten korespondent v slov., srbohrv. in nemškem jeziku; dober pisarniški organizator, verziran v vseh davčnih zadevah. Poznavatelj razmer v trgovini in industriji s 15-letno prakso v bankah in tekstilno-usnjarski industriji, **želi premeniti sedanje mesto.** Ponudbe pod »Vesten in zanesljiv« na ogl. odd. »Jutra«. 1308

Zahvala

Vsem, ki so naši umrli dragi sestri, teti in svakinji

Ani Zevnik

učiteljici v pokoju

lajšali gorje trdovratne bolezni, imenoma pa g. primariju dr. Blumauerju, vsem ki so se poslovili od pokojnice z venci in šopki rož in osebno ob mrtvaškem odru v Ljubljani in ob odprtem grobu na Čatežu ob Savi, zlasti čatežkim pevcem, ter vsem, ki so nam izrazili sočutje, vsem se ginjenega srca zahvaljujemo.

Kamnik-Čatež ob Savi, dne 14. jan. 1934. 1300

Anton Zevnik in ostalo sorodstvo.

Naznanjamo žalostno vest, da je naš dobri soprog, oče in stari oče, gospod

Blaž Krempuž

vlakovodja v pokoju

v sòboto, dne 13. t. m. po dolgi in mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, dne 15. t. m. ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti, Aljaževa cesta štev. 22 na pokopališče v Dravlje.

V Ljubljani, dne 13. januarja 1934.

1301 **Globoko žalujoči ostali.**

POMLADITE SI SVOJ

Radio aparat

Pri nas si lahko nabavite najnovejše
PHILIPS ELEKTRONKE PROTI TEDENSKEMU ALI MESEČNEMU ODPLAČILU
Brez velikih izdatkov imate
NOV APARAT
Tehnično posvetovanje brezplačno na razpolago
Sprejemanje v popravilo vseh vrst aparatov

Suttner, Ljubljana 8

Aleksandrova 6 — Palača Dunav

KRASNA KRZNA
v vseh barvah **za večerne toalete** nudi po najnižjih cenah 1304
KRZNARSTVO KENK
LJUBLJANA, Židovska ulica štev. 3

TVORNICA NOGAVIC

SE DAJE V ZAKUP
Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod št. »111«. 1293

Couch zofe

spalne fotelje, otomane, modroce in vse tapetniške izdelke nudi solidno in po nizki ceni
RUDOLF RADOVAN
tapetnik
Mestni trg štev. 13.

svilene, ovratne rute, fini robčki v pastelnih barvah, »Breda« robčki za deco, torbice za servijete, zavese in pregrinjala, vse po izredno nizkih cenah pri
MATEK & MIKEŠ, Ljubljana
poleg hotela Štrukelj
Specialni entel oblek in volan, ažur, predtisk. Vezenje monogramov, perila, zaves itd. — Proti predložitvi tega oglasa 5 odst. popusta.

Krasno vilo

z velikim vrtom v vrednosti Din 600.000.— dobite za Din 150.000 gotovine, **Din 150.000** v knjižicah in **Din 300.000** pri prevzemu 8% hipoteke. Naslov v oglas. odd. »Jutra«. 1306

Inserirajte v „JUTRU“

FOTOPAPIRJA
več vrst 6/9, 9/12 in kart se odproda z 40%, pri odjemu čez 100 Din pa z 50% popusta dokler zaloga traja. Ves fotomaterijal kakor tudi razvijanje, kopiranje in povečavanje najceneje.
»FOTOTEHNIKA« LJUBLJANA,
Prešernova 9, poleg pošte. 1305

DENAR IN ČAS PRISTEDITE
z uporabo
„ZVEZDA-ČISTILA“

z avtomatičnim patent. zamaškom za kovine in steklo. Domač izdelek. Dobiva se povsod. 60

TOVARNIŠKO POSLOPJE
V ZAGREBU
z opremo CENTRALNE KURJAVE
oddamo v najem
s 1. julijem t. l. Stavba leži ob tramvajski progi in ima cca. 750 m² prostora za porabo.
Ponudbe na Publicitas, Zagreb, Ilica 9, pod »Br. 36331«. 1294

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (33)

Čajno maslo
prističmo, sodim po 30 Din za 1 kg. Po ugodni ceni jabolka (bobovke in mušance), krompir in ajdovo med. Naslov v podr. »Jutra« v Celju pod značko »1000«. 1181-33

Seno
Več vagonov Ia sladkega sena prodam po 35 dinarjev franko Maribor. Tudi na drobno proti gotovini. Lipnik Rupert, Maribor, Gosposka 23. 1305 33

Nov sneg, nova zima

Ljubljana, 13. januarja

Pred dobo sredozimcev, ki traja od 17. do 25. t. m., ko godujejo sv. Anton, sv. Neža in sv. Pavel, se je danes vreme naglo prevrglo iz mraza v snežne meteže. Včeraj je po dravski banovini letos prvič vladal hujši mraz, ki je dosegel povprečno od 9 do 13 stopinj Celzija pod ničlo. Ponoči je nastopilo milejše vreme, ki je s posredovanjem južnih vetrov prineslo v deželo nov sneg. Zjutraj, ko je bila temperatura še —3.5 stopinje Celzija, je padal prav prijeten pršič, ki so se ga zimski sportniki prav veselili, proti poldnevu pa je začelo v gostih kosmih snežiti. Sneg je postal mokrejši. Termometer se je dvignil do ničle.

Po Notranjskem spremlja snežne viharje silna burja. Po drugih krajih pa je ves dopoldan tako močno snežilo, da so nastale prometne ovire. Močni snežni viharji so javljeni iz okolice Čabra in iz ostalih krajev Gorskega Kotara.

Zaradi včerajšnjega mraza je Ljubljanica na mnogih krajih močno zamrznila. Tudi stoječe vode po dravski banovini so pokrite z debelo ledno plastjo, tako je Cerkniško jezero deloma popolnoma zamrznilo. V Planinski kotlini so polja še vedno pod vodo in ledom. Barometer pada. Novega snega je padlo že za 10 do 20 cm. Močno sneži tudi na Gorenjskem.

Na dveh gorskih velikanih

Prijetni predavanji g. Kopinška in gdč. Mohorčičeve o alpinskih turah na Mont Blanc in Matterhorn.

Ljubljana, 13. januarja.

V petek zvečer je bila dvorana Delavske zbornice spet nabita do zadnjega kotička. Predavanja SPD, ki so vsa brez izjeme odlično pripravljena, so se tako priljubila našim planincem in smučarjem, da je krog njihovih stalnih obiskovalcev zmerom večji; kdor sliši eno, ne opusti več nobenega.

To pot sta se publiki predstavila dva mlada alpinista, ki — kakor sta dokazala — nista samo mojstra v dejanju — visoko gori na vrtoglavih višinah — temveč tudi mojstra v besedi — na govorniškem odru. Obe predavanji, posebno gdč. Mohorčičeve sta bili prepleteni z vrsto veselih doživljajev in duhovitih zamislekov, ki so kar privezala poslušalca nase in ga kmalu spravila tudi v židano voljo.

G. Kopinšek nas je po kratkem pozdravnem nagovoru dr. H. Tume povedel z izhodišča za vse montblanške partije Chamonixa po divnih skalnatih grebenih in nepreglednih planjavah na najvišji vrh Evrope, 4810 m visoki Mont Blanc. Spotoma nas je seznanjal z vsemi novejšimi mesti in drugimi svojevrstnimi vtisi s te marsikomu tako zaželene ture. Mnogo je vedel predavatelj povedati o najbolj perečih težavah za vsakega planinca v Švici, to je o švicarski valuti in naravnost obupnem razmerju med njo in našim denarjem. Toda zaupal je h kraju tudi razlog, zakaj se vsaj sem in tja planinec ne ustraši niti te ovire: Vse leto varčuje, da doživi vsaj enkrat letno lep trenutek. Ko bo odhajal na zadnjo turo se bo vsaj zavedal, da je živel.

»Zermattskemu levu« ali mogočnemu Matterhornu je posvetila svoje predavanje gdč. Mohorčičeva, ki nas je s prijetnim glasom poučila uvodoma o zgodovini zavzetja tega divnega stožca sredi svojih nad 4000 m visokih sovrstnikov. Nato pa je v prijetni obliki prešla na svoje doživljaje ob naskoku tega včasi hladnega in groznega, včasi pa prijaznega in nepozabno lepega gorskega velikana. Predavateljica je vpletla v svoj opis mnogo humorističnih intermezzov, tako da se je občinstvo kljub nazornim diapozitivom o vratolomnosti te ture prav dobro zabavalo in je morala govornica na koncu še enkrat poudariti, da je tura na Matterhorn vendar precej resna stvar, za katero je treba imeti razen dobro napolnjenega mošnjička še več drugih duševnih in telesnih vrlin. Radi pa smo ji verjeli prepričevalni zaključek, da je ta divna gora do najvišje mere izpolnila njena pričakovanja in bi rada poskusila še marsikatero reprizo, če bi ta zapeljivi vršac ne kipel v zrak na švicarskih tleh, kjer se vse vstopnine plačujejo v švicarskih frankih. Plačati pa je treba tamkaj vse, z nekaterih točk tudi razgled na gore...

Občinstvo je oba predavatelja nagradilo z dolgotrajnim odobravanjem. Fini esprit obeh opisov in krasna zbirka slik sta še povečali hvaležnost poslušalcev. Bil je prijeten večer.

V kraju, kjer skoro vse leto ni bilo mrliča

Litija, 13. januarja.

Zvezdi-repatici, ki je blodila o božiču tam na Jutrovem, se je zgodilo prav tako, kakor naši kroniki in našemu kronistu: pero se mu je ustavilo in črnilo se mu je osušilo; vsepovsod je zavel blažen mir in pokoj: božični Gloria pa se je pri nas potegnil še celo čez praznike pravoslavnih bratov. Povsod tišina in mir, nikakih posebnih dogodkov na veliko jezo bralcev in »pisalca«... Nu, za tremi modrimi pa se je malce preokrenilo:

Spet imamo pravdo okrog cerkvene zadeve. Javnost že pozna pričkanje zaradi fare, potem zaradi župnika, zdaj pa so na vrsti bolj »višje« in »glasne« potrebe. Na novega leta so se namreč zaprle v naši cerkvi sv. Nikolaja orgle. Cerkveno oblastvo jih je zaklenilo in zdaj so mehovi zapuščeni in molčeči. Ob nedeljah se sicer oglasi v cerkvi kaj podjetnejših glasov, ki zapojejo nekaj pobožnih pesmi, sicer pa so le tihe maše. Cerkovniško zadevo je obravnaval že tudi naš občinski odbor, ki je sklepal o nastavitvi organista. Ključa od orgel pa ni, in stojimo zdaj pred novo pravdo. Namreč — pred organistovsko.

Občina sestavlja seznam vseh brezposelnih v naši občini. S 15. januarjem bo seznam dokončno sestavljen, zato naj prizadeti pohite s prijavo, če tega doslej še niso storili.

Ves naš kmetiški okoliš stoji v znamenju kolin. V okolici Vač, koder so trdne kmetije, so razprodali domala že vse ščetinarje. S povpraševanjem pa se je dvignila tudi cena. Ob prvem mrazu je veljala kila žive teže okrog 5 Din, zdaj pa se je približala 7 dinarjem. Ceno so najbolj dvignili kupčevalci iz zagorskega in trboveljskega okoliša, ki hodijo po špehato robo celo na dolenjsko stran, v Višnjo goro in Stično, da ne omeniamo ožjega okoliša v Jablanci, na Bregu, Veliki Kostrevnici in drugod.

Častite bralce bo gotovo zanimalo, da je smrtna kosa v našem starodavnem trgu do zadnjih dni pošteno — rjavela. Od lanskega maja pa do letošnjega januarja ni zamahnila smrt po naših tržanih niti enkrat. Devet dolgih mesecev nismo imeli v trških hišah nobenega mrliča. Pred dnevi smo pokopali go. Kodelovo, vdovo po železničarju, lanskega maja pa smo ponesli na božjo njivo na Frtico go. Prežljevo. Takih krajev, kakor je Litija, je pa res gotovo prav malo! Sicer pa smo imeli v lanskem letu od novega leta 1932 pa do pokopa ge. Prežljeve le 16 smrtnih primerov.

Hudomušneži trdijo, da je padla umrljivost zato, ker je Litija postala letoviščarski kraj. Drugi pa spet pravijo, da smo precej dobro preskrbljeni z zdravniki, ki jih imamo četvero. Naj že bo, kakor je, glavno je, da hodi smrt v velikem loku okrog Litije. Zato pa tudi upravičeno trdimo: »Tukaj nam je dobro biti!«

Razprava o trojanskem umoru bo 31. januarja

Ljubljana, 13. januarja

Glavna razprava v zadevi trojanskega umora se bo vršila kakor je bil včeraj obveščen eden izmed branilcev, v sredo 31. t. m. ob devetih zjutraj v dvorani št. 79 okrožnega sodišča v Ljubljani. Nekaj časa je bilo slišati, da bo ta obravnava v nekdanji porotni dvorani. Vendar pa so to misel opustili z ozirom na to, ker bi se morala posebej zakuriti porotna dvorana, ki je sedaj izven porabe ter bi stroški s tem znatno narasli. K razpravi bo baje vabljenih le nekaj prič, tako da po vsej priliki ne bo trajala bogve kako dolgo, če se na razpravi sami ne pojavi morda kakšna nepričakovana ovira. Na zatožno klop pridejo brat pokojnega Valentina Trdin Anton, pokojnikova vdova Antonija in pa dejanski morilec Herle Josip.

Repertoar

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

DRAMA.

Začetek ob 20.

Nedelja, 14. ob 15.: Robinzon ne sme umreti. Znatno znižane cene od 6 do 20 Din. — Ob 20.: Sonjkin in njegova sreča. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 15.: Zaprto.

OPERA.

Začetek ob 20

Nedelja, 14. ob 15.: Erika. Izven. Znatno znižane cene od 8 do 28 Din. — Ob 20.: Traviata. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 15.: Zaprto.

★

Najboljša mladinska igra iz tujih literatur, kar jih je bilo v zadnjih sezonah odigranih v našem dramskem gledališču, je brez dvoma »Robinzon ne sme umreti«, ki opisuje tragično usodo pisatelja nesmrtnega mladinskega romana. Za zvezo med odrom in mladimi poslušalci izvrstno skrbi ga. Medvedova. Ostala zasedba kakor pri vseh dosedanjih uprizoritvah. Veljajo znatno znižane cene od 6 do 20 Din. Predstava bo danes popoldne ob 15.

»Sonjkin in njegova sreča« je naslov ruske komedije o malem ruskem človeku, ki je živel v svojih skromnih razmerah, a naenkrat zadel velik dobitek. To rusko predvojno komedijo uprizori naša drama ponovno drevi ob 20. Veljajo znižane dramske cene.

Dva nova avtorja bo predstavila drama še ta mesec našemu občinstvu z deli, ki jih ima sedaj v študiju. Prvo delo je Lichtenbergova komedija »Kariera kanclista Vinciga«, popolnoma sodobno delo, ki ima snov iz uradniškega miljeja avstrijske republike. Delo je izredno zabavno in duhovito zasnovano. Režijo vodi režiser Kraft. Drugo delo je komedija znanega modernega francoskega pisatelja Devala »Mademoiselle«, katero postavlja režiser Skrbinšek, ki je delo tudi poslovenil. Naslovno ulogo kreira ga. Marija Vera. Delo je po svoji snovi izredno zanimivo in dejanje vseskozi napeto. Premiera »Kanclista Vinciga« bo v sredo 24. t. m., premiera »Gospodične« pa v soboto 27. t. m.

Opereta »Erika«, delo domačih dveh avtorjev, ki je v zadnjih dveh sezonah na repertoarju naše opere, je imelo prav častèn uspeh. Ponovi se danes ob 15. po znatno znižanih cenah. V glavnih ulogah nastopijo ge.: Poličeva, Španova, Ribičeva ter gg. Zupan, Peček, Magolič in Simončič. V obilni meri pa skrbita za smeh in zabavo ga. Kogojeva in g. Janko. Dirigira g. Šušteršič.

»Traviata« z go. Gjungjenčevo in gg. Gostičem in Jankom v glavnih ulogah, se ponovi drevi po znižanih opernih cenah. Na izvrstno operno predstavo še posebej opozarjamo.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 16.

Nedelja, 14.: Pogumni Tonček. Mladinska igra.

★

Pričetek mladinske igre »Pogumni Tonček« bo točno ob 4. popoldne v Šentjakobskem gledališču. Oglejte si to lepo pravljico. Vstopnice se dobe od 10. — 12. in od 15. dalje pri gledališki blagajni v I. nadstr. Mestnega doma.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20.

Nedelja, 14. ob 15.: Pastirček Peter in kralj Briljantin. Otroška predstava po najnižjih cenah (od 10 Din navzdol). — Ob 20.: Mala Floramye.
Ponedeljek, 15.: Zaprto.

★

Nedelja v mariborskem gledališču. Popoldne ob 15. bo otroška predstava pravljične igre »Pastirček Peter in kralj Briljantin«. Vsebina je velezabavna in je pri teh uprizoritvah smeha in odobravanja na pretek. Da si to predstavo lahko ogleda vsakdo, veljajo najnižje cene: sedeži po 10, 8, 6, 4, 3, stojišča po 2 Din. Ker bo spet velik naval pri blagajni, priporočamo nabavo vstopnic v predprodaji. Zvečer uprizore »Malo Floramye«, najboljšo opereto splitskega skladatelja Iva Tijardovića, ki je obenem tudi najboljša in najbolj uspela opereta novejše jugoslovenske operetne produkcije. V Mariboru je naletela na velike simpatije ter so njene uprizoritve izborno obiskane. Rezervirajte si vstopnice! (Tel. 2382).

Za naslednjo dramsko premiero uprizore v začetku prihodnjega tedna veseloigro »Okence«. Delo je napisala znana igralka praškega Narodnega divadla Olga Scheinpflugova, ki uživa tudi kot pisateljica lep sloves. »Okence« se pozna, da ga je napisal gledališki človek: posamezne scene so učinkovite, osebe so orisane krepko, tako da odrski uspeh nikoli ne izostane. Mariborsko uprizoritev pripravlja glavni režiser Jože Kovič, ki igra tudi glavno ulogo.

A. Christi: 27

SKRIVNOST EKSPRESNEGA VLAKA

Roman

»Gospod Kettering?« Debela gospa iz Amerike, ki jima je sedela naproti, se je sklonila naprej in ogovorila Dereka s tistim odločnim poudarkom, ki je lasten ameriški pasmi: »Gospod Kettering, zdi se mi, da ste me pozabili. Pa sem bila vendar kar zaljubljena v vas.«

Derek ji je šaljivo odgovoril. Katarina je sedela kakor omamljena.

Kettering! Seveda, tako je bilo ime umorjenki! Kak čuden, skoraj pošasten položaj! Snoči je bila videla tega človeka, kako je stopil v oddelek svoje žene; zapustil jo je bil živo in zdravo in je zdaj mirno sedel tu za mizo, ne sluteč usode, ki je bila zadela soprogo. O tem ni moglo biti dvoma. Derek Kettering ni vedel ničesar.

Sluga se je sklonil k Dereku, mu podal pisemce in mu šepnil nekaj na uho. Derek se je kratko opravičil lady Tamplinovi, raztrgal ovoj — in že se je zrcalil na njegovem obličju izraz silnega začudenja. Nato je pogledal gospodinjo.

»To je pa res zelo čudno. Neizrekljivo mi je žal, Rozalija, a bojim se, da vas moram zapustiti. Policijski predsednik želi takoj govoriti z menoj. Za kaj neki gre?«

»Tvoji zločini so prišli na beli dan,« je smeje se rekla Lenox.

»Menda res,« je dejal Derek. »Najbrže bo kak vražji nezmisel. A tja moram vsekako. Da dedca starega le vest ne peče, ko me moti sredi take krasne večerje. Tega ni moči opravičiti, razen če gre za kako izredno resno stvar.« Smejé se je odrinil stol, vstal in odšel iz sobe.

13. POGLAVJE

Van Aldin dobi brzojavko

Dne 13. februarja popoldne je ležala nad Londonom rumena megla, in vsaka pot po mestu je bila ta dan kaj neprijetna. Rufus van Aldin se je po svoje okoristil s temi vremenskimi razmerami in je opravil dvojno množino dela. Knighton je bil tega zelo vesel. Milijonar je imel zadnje dni malo časa za svoje posle. Kadar ga je tajnik opozoril na nujnost kake zadeve, ga je van Aldin komaj poslušal. Danes se je pa Američan s podvojeno vnemo kar vrgel na delo.

A vendar je danes tudi van Aldina nekaj težilo. Tajnik si je bil prav po naključju dovolil opazko, ki se je počasi zarila v njegove misli in nazadnje prevzela vso njegovo zavest. Navzven je z napeto pazljivostjo spremljal Knightonovo poročanje, v resnici je pa le kdaj pa kdaj ujel kako besedico tega, kar je tajnik govoril. Avtomatično je kimal, in tajnik je pravkar hotel vzeti neki drug spis v roke. Ko ga je še iskal, se je šef zdajci oglasil:

»Ali mi ne bi tega še enkrat povedali, Knighton?«

Tajnik ga ni popolnoma razumel, kaj hoče.

»Tegale, sir?« Pokazal je na poslovno poročilo neke delniške družbe, ki je ležalo pred njim.

»Ne, ne,« je rekel van Aldin, »tistega, mislim, kar ste prejle omenili: da ste snoči v Parizu videli Ruthino spletično. To mi je popolnoma nerazumljivo. Najbrže ste se zmotili.«

»Ni mogoče, da bi se bil zmotil, sir. Saj sem celo govoril z njo.«

»Povejte mi vso to reč še enkrat!«

Knighton mu je ustregel. »»Dokončal sem bil pogajanja s tvrdko Bartheimer & Co. in se vrnil v ‚Ritz' po svoje reči. Hotel sem še povečerjati, nato pa sesti na Severni postaji v vlak, ki odhaja ob devetih. V hotelski veži sem zagledal žensko, ki sem jo takoj spoznal: bila je spletična gospe Ketteringove. Vprašal sem jo, ali se je gospa Ketteringova tu ustavila.«

»Aha!« je rekel van Aldin. »Razumljivo. In ona vam je dejala, da se je Ruth peljala dalje na rivijero, njo je pa poslala v ‚Ritz', češ, naj počaka njenih navodil.«

»Da, sir, tako je bilo.«

»Čudno!« je dejal van Aldin. »Res čudno. Morda si je dovolila ženska kako predrznost, pa je moja hči ni hotela obdržati pri sebi.«

»V takem primeru bi ji bila gospa Ketteringova gotovo dala denarja in jo poslala domov na Angleško,« je rekel Knighton. »V hotel ‚Ritz' je najbrže ne bi bila poslala.«

»Najbrže ne,« je zamrmral milijonar. »V toliko utegnete imeti prav.«

Nekaj je hotel še dodati, pa se je ugriznil v jezik. Rad je imel Knightona in mu je popolnoma zaupal, a konec koncev se mu je zdelo vendarle nemogoče, da bi se s svojim tajnikom razgovarjal o hčerinih osebnih zadevah. To, da Ruth ni bila odkritosrčna proti njemu, ga je bilo že prej užalilo. In ta slučajna opazka ni bila take sorte, da bi bila mogla pregnati njegovo nejevoljo.

Zakaj se je bila Ruth v Parizu otresla spletične? Kako čudne muhe ima časih slučaj! Ruth si seveda ni mogla misliti, da bo prvi, ki ga bo spletična srečala v Parizu, baš tajnik njenega očeta. A take stvari se dogajajo. Tako človek spozna, kako ga drugi vodijo za nos.

Sam pri sebi se je kar zdrznil ob tej misli. »Vodilo za nos!« Ali je bila ta beseda res upravičena? Upiralo se mu je iskati odgovora na to vprašanje. Niti malo ni dvomil, da je odgovor — Armand de la Roche.

Van Aldinu je bilo grenko misliti na to, da se je dala hči premamiti takemu človeku. A priznati je moral, da je vsaj v dobri družbi, zakaj grofov očarljivi mik je bil zapeljal že nekatero dobro vzgojeno in razumno ženo. Moški ga je moral takoj izpregledati. Ženski to ni bilo mogoče.

Iskal je besed, da bi pregnal sum, ki se je očividno zbujal v tajniku. »Ruth nima navade, da bi kar tako nenadoma izpreminjala svoje načrte,« je rekel, nato pa dodal z glasom, ki naj bi bil brezskrben: »Nekakšen vzrok za to, da se je moja hči mahoma premislila, vam je spletična vsekako povedala?«

Knighton je odvrnil, trudeč se, da bi mu zvenel glas kar moči neprisiljeno:

»Rekla je, da je gospa Ketteringova nepričakovano srečala nekega znanca.«

»Tako, tako, znanca. Ali je morda rekla ‚znanko'?«

»Kolikor se spominjam, je govorila o nekem gospodu.«

Van Aldin je pokimal. Njegovi najhujši strahovi so se izpolnjevali. Vstal je in z dolgimi koraki hodil po sobi sem ter tja, kakor vselej, kadar je bil razburjen. Čuteč, da ne more več skrivati svojih čuvstev, je izbruhnil: »Ali je res popolnoma nemogoče pripraviti žensko k pameti? V teh babnicah ni niti sledu razuma, recite kar hočete. Pa pravijo, da ima ženska tenkočuten nagon. Kak nezmisel! Najnerodnejšemu sleparju sedajo na limance. Treba je samo, da je tak dedec zal na pogled in da zna sladko govoriti, pa že dobi od njih vse, kar hoče. Če bi bilo po mojem —«

»TRIBUNA« F. Batjel, Ljubljana, Karlovška cesta 4. Najnižje cene! Ceniki franko.

Pred nakupom si oglejte veliko razstavo otroških in igračnih vozičkov, stolic, holenderjev, malih dvokoles, tricikljev, šivalnih strojev, motorjev in dvokoles v prostorih domače tovarne

KUPIMO ZA GOTOVINO
dva dobro ohranjena motorja
na sesalni plin (Sauggas) od okoli 45 in 140 k. s. po mogočnosti za pogon z drvmi in odpadki. Ponudbe z označbo najnižje cene, fabrikata, leta proizvodnje in mesta, kje se motorja lahko ogledata, poslati na ogl. odd. »Jutra« pod šifro: »Plača se takoj«. 1277

Konjska struna (Rosshaar) ›Žima‹
žimo za žimnice (madrace) najboljše kvalitete, vsake vrste in v vsaki množini dobite vedno pri tvrdki
FRANC JEŠE, tovarna žime
Stražišče pri Kranju. 272
Vzorci franko! Ustanovljeno 1768. Cene nizke!

OPOZORILO
V zadnjem času prodajajo razni agenti manjvredne štedilniške obroče in izjavljajo, da so ti obroči izdelani po patentu
„ŠTED-REGULATOR"
g. Zupančiča Avgusta
V svrho preprečenja vsake zlorabe, opozarjam interesente naj pazijo na zgornjo označbo patenta in izročajo naročila le zastopnikom, ki se izkažejo s pooblastilom in naročilnimi knjižicami LIVARNE SMOLE ANTON, Opekarska št. 33, LJUBLJANA, telefon 38-34. 1276

PERJE

Kokošje, purje, gosje in race, navadno, s strojem čiščeno in čohano.
Po znatno nižjih cenah.
Vzorci se pošiljajo brezplačno in franko.
DOBAVLJA V VSAKI MNOŽINI
E. VAJDA — ČAKOVEC
Telefon 59, 60, 3, 4.

V hudih časih
so »Jutrovi« mali oglasi najcenejša nakupovalnica potrebščin. Danes priobčite oglas, jutri že prejmete številne ponudbe.

TEHNIK, STROKOVNJAK
v strojih za obdelovanje kamena, 24 let star, išče solidnega
družabnika
najboljšega slovesa, z gotovino v svrho ustanovitve izgledov polne tvrdke v Jugoslaviji za izdelavo strojev za obdelovanje marmorja in granita. Ponudbe interesentov z obširnimi podatki o šolski izobrazbi, poklicu in prejšnjem življenju v nemškem jeziku s sliko nasloviti na Maschinenfabrik Quissek & Geppert, Ondřejovice, Slezija ČSR. 1261

Dobava živil za vojaštvo
Pri Intendanturi Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila
na dan 15. januarja 1934 ob 11. uri
tretja javna ustmena pogodba za dobavo:

fižola (mešanega)	120.000	kg
riža	30.000	»
kavne konzerve	2.000	»
ječmena (praženega)	300	»
paprike	900	»
čaja	715	»
češpelj (suhih)	1.950	»

Pogoji so na vpogled vsak dan za časa uradnih ur pri Intendanturi Komande Dravske divizijske oblasti (Metelkova ul.).
Kaucija 5% vrednosti posameznih zgoraj označenih količin hrane se mora položiti pri podružnici Poštne hranilnice v Ljubljani.
Seboj treba prinesti vse potrebne dokumente, katere predvideva Zakon o državnem računovodstvu ter potreben vzorec.
E. Broj: 300. OD INTENDANTURE KOMANDE DRAVSKE DIVIZIJSKE OBLASTI V LJUBLJANI. 1268

VSAK GOSTILNIČAR IN RESTAVRATER
postrezi s pristnim
BERMET - VINOM
Dobi ga že v sodčkih od 50 l naprej pri
MARINKOV, SREMSKI KARLOVCI
Najizvrstnejše zdravilno vino z Fruške gore

MED. UNIV.
Dr. Albert Homan
je otvoril svojo prakso ter ordinira v
ŠKOFJI LOKI
Mestni trg 3 1266

ker so najpopolnejša in najcenejša,
pravijo tisoče in tisoče mojih strank
Violine od Din 71.- dalje
Gitare - -148.- -
Mandoline - -98.- -
Harmonike - -75.- -
Havajske gitare, klavirske harmonike, saksofoni, trobilje in t. d. po najnižjih cenah
NAJVEČJA DOMAČA STROKOVNO ODPREMNA TVRDKA GLAZBIL
KRALJEVSKI DVORNI DOBAVITELJ
F. SCHNEIDER
PROIZVOD GLAZBIL IN POTREBŠČINA
ZAGREB, Nikolićeva ul. 12/c.
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI POUČNI CENIK

ŠTAMPILJE ETIKETE GRAVERSTVO SITAR & SVETEK LJUBLJANA SV. PETRA C. 18 TEL. 25-31

NIHČE NIMA VSEGA —
kar potrebuje, zato naj vsakdo pregleda »Jutrov« mali oglasnik, kjer bo našel kar išče.

ki krepi in zdravi
ŽELODEC
edini proizvajalec
LOVRO SEBENIK
Ljubljana VII

VATO
v tablah in za odeje. Preden krijete svojo potrebo, zahtevajte moje vzorce in cenik!
ARBEITER
Maribor 9965

Žične vloge po 109 Din
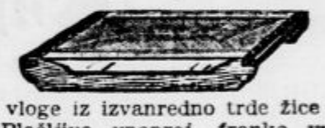
Žične vloge iz izvanredno trde žice Din 159. Plačljivo vnaprej, franko vsaka železniška postaja. Preprodajalci dobijo popust. Pri naročilu se prosi, da se navede natančna notranja mera postelje.
„WEKA", MARIBOR 9

PRODA SE!
V lepem kraju v okolici Kamnika
enodružinska hiša
s 1000 m² obdelanega vrta. — Dvosedežni avto v brezhibnem stanju. Radio aparat »Radione« 4-cevni na baterije z vsemi potrebščinami. Vse po ugodni ceni. Ponudbe na oglasni odd. »Jutra« pod »Kupčija«. 1271

Iščemo za stalno službo
izurjenega in neporočenega
čevljarja
za izdelavo štrapacnih moških čevljev. Ponudbe na oglas, odd. »Jutra« pod »Novo delo«. 1277

Razpis
Stavbna dela za zgraditev dveh rečnih pragov in obrežnega zavarovanja ob elektrarni v Stahovici razpisuje Meščanska korporacija potom pismene licitacije.
Ponudbe je vložiti do 23. jan. 1934.
Razpisni pogoji in načrti so na razpolago v pisarni Meščanske korporacije Kamnik. 2181

Iščemo strokovnjaka sotrudnika družabnika!
Najstarejša in najbolje vpeljana trgovina stavbnega materijala (stavbnega lesa, desk), premoga in drv, s kompletno opremo mizarskih strojev, išče sposobnega kompanjona (producenta).
Za vložitev glavnice je zaželjeno v prvi vrsti blago (do cca. 300.000 Din). Ker je blizu Drave, ima zelo ugodne prilike za nakladanje. (Nakladanje na splave po Dravi in Donavi.)
Samo resne ponudbe pod šifro »Kompanjon P-3276« na Interreklam d. d., Zagreb, Masarykova 28. 1296

ŽEPNE IN ZAPESTNE URE, BUDILKE, KUKAVICE, STENSKE URE, ZLATNINO IN SREBRNINO KUPITE DOBRO IN PO NIZKIH CENAH
PRI
H. SUTTNER — Ljubljana 5
PREŠERNOVA ULICA 4, POLEG FRANČIŠKANSKE CERKVE.
CENIK ZASTONJ IN FRANKO. 11972

SUROVE KOŽE
vseh vrst divjačine kupuje
ELIGIJ EBER
po najvišjih dnevnih cenah!

Zahvala.
Podpisani izjavljam, da me je meseca oktobra 1933 v izvrševanju mojega poklica doletela težka nezgoda pri obrezovalnem stroju, ki mi je popolnoma odrezal polovico kazalca desne roke. Zavarovalna družba »Feniks«, pri kateri sem pred 1 letom sklenil nezgodno zavarovanje, mi je za celi čas moje delanezmožnosti, t. j. za 63 dni izplačala polno odškodnino, nadalje mi je pa tudi za izgubo polovico prsta za to pogojeno odškodnino brez odbitka izplačala v gotovini.
Za to izrekam zavarovalni družbi »Feniks« javno svojo zahvalo.
Ivan Kompan m. p.
knjigovez in posestnik, Dogoše pri Mariboru št. 34. 1289

Narodna tiskarna
LJUBLJANA
KNAFLJEVA 5
IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA TER SE PRIPOROČA
ZA CENJ. NAROČBE

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.